

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ ז"ל המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

1.10 FONT 24 OLDAL TEL-AVIV, 1972 AUGUSZTUS 11., PÉNTEK 7319. szám

IKRIT ÉS BIRÁM ÜGYÉBEN

A MUNKAPÁRT KÖZPONTJA KIÁLL A KORMÁNYHATÁROZAT MELLETT

Golda Meir miniszterelnök: „Igazságtalanság lenne a falvak lakóit illúziókban ringatni” — Visszatérésük engedélyezése veszedelmes precedens teremtene — A Mápám a kormánydöntés revízióját követeli — Uszítás Bártáa arab faluban

A Munkapárt központja tegnap este többórás vita után 145 szavazattal 8 ellenében és 6 képviselőnek a szavazástól való tartózkodása mellett határozatilag mondta ki, hogy a párt bizalmáról és teljes támogatásáról biztosítja a kormányt az Ikrít és Birám faluk ügyében hozott határozat ügyében. A párt határozat egyben felhívással fordul a szobanforgó falvak lakóihoz, hogy tiszteljék a törvényt és tartózkodjanak minden olyan lépéstől, amely a hatóságokkal, illetve a törvényes utasításokkal való szembehelyezkedést jelentene.

A Munkapárt központja ugyanakkor határozatilag bélyegezte azokat az antionista tényezőket, amelyek Ikrít és Birám falvak lakóinak ügyét államellenes igazgatásra használják fel.

A szavazást megelőzőleg Golda Meir miniszterelnök és Chá-akkor határozatilag bélyegezte azokat az antionista tényezőket, amelyek Ikrít és Birám falvak lakóinak ügyét államellenes igazgatásra használják fel.

TELJES KUDARCBÁ FULLADT JARRING ÚJABB KÖZVETITŐI KISÉRLETE

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — Dr. Gunnar Jarring előreláthatólag ma vagy holnap elutazik New Yorkból és hazájában teendő rövid látogatás után visszatér állomáshelyére — Moszkvába, mint Svédország ottani nagykövete.

Jeruzsálemi megítélés szerint Jarring mostani new-yorki látogatása teljes kudarcral végződött.

Jarring semlegesítésében része van az izraeli diplomáciai tevékenységének, mind az UNO központban, mind pedig számos más ország fővárosában. Jeruzsálemben nem tartják

mint húsz év előtti lakóhelyükre visszatérjenek.

„Igazságtalanságot, bünt követnénk el a falvak lakosai ellen, ha abban az illúzióban ringatnánk őket, hogy visszatérhetnek falvaikba — hangsúlyozta a miniszterelnök, aki ugyanakkor többször is kiemelte, hogy a kormány a legmesszebbmenő megértést tanúsítja a két falu lakosainak érzelmei és szenvedései iránt, de „egyszer meg kell mondani a falubelieknek is, hogy ez az ügy befejeződött!”

Meir asszony óva intette a jelenlevőket attól, hogy a felelőtlen propagandának és uszításnak hitelt adva, a két falura vonatkozó kormányhatározat revízióját követeljék.

„Ez veszedelmes precedens teremtene. Egyedül az északi határvonalon 23 olyan falu van, amelynek lakosai más helyen élnek. Ikrít és Birám példáján felbuzdulva, már így is számos köztetelés érkezett a kormányhoz. Világosan kell tehát beszélni!”

A szavazás előtt Mose Erem, az egykori Achdut Háavodá tagja nyújtott be külön indítványt, amelyben azt javasolta, hogy a kormány tegye újabb megfontolás tárgyává a döntést.

Ugyanerre az álláspontra helyezkedik a Mápám is.

A háromszögben lévő Bártáa arab falu lakói már harmadik napja megakadályozzák a bulldoz

zerek földmunkáit. Szerdán reggel jelentek meg a földkotrógépek, amelyeket a katonaság küldött a faluval határos „tízterületre”, hogy csatornákat ássanak ott. A lakosok szerint az elmúlt két évben a katonaság egyre több területet vett el földjeikből és most attól tartanak, hogy még ezt a megművelésre váró részt is katonai célokra akarják felhasználni.

Mose Daján hadügyminiszter ma reggel fogadja a falu küldöttjeit.

HÁZKUTATÁS A NÉMET QUICK HETILAP SZERKESZTŐSÉGÉBEN

A magazin kiadója: „Politikai hajszá a kormány utasítására” — Willy Brandt: „Semmi közöm az ügyhöz”

Bonn (Reuter). — A nyugati német államügyészség megbízottai rendőrök kíséretében tegnap behatoltak a Quick hetilap müncheni szerkesztőségébe, ahol házkutatást tartottak. A rendőrség ezt megelőzően a hetilap más városokban lévő irodáiban is átkutat

ta a különböző okmányokat. Hivatalosan nem adtak magyarázatot a házkutatás okairól, de a Quick kiadója azt mondta a történetek után, hogy tulajdonképpen a központi kormányzat keze van a házkutatásokban, amelyeket hivatalosan adóhivatali vizsgálattal indokoltak.

Hivatalos panaszt nyújtottunk be a bíróságon a házkutatások ellen. Semmi kétségünk afelől, hogy az adóhivatali vizsgálat csak ürügy és tulajdonképpen a hatóságok meg akarnak szabaddulni olyan emberektől, akik politikailag ártalmasak számukra.

A Quick nemrégiben közzétette Karl Schiller professzor pénzügyminiszter titkos lemondólevelet, amelyet július 2-ikán küldött Willy Brandt kancellárnak. A hetilap, amely élesen ellenzi Brandt Ostpolitik-ját és arra specializálta magát, hogy a kormány szempontjából kompromittáló okiratokat tegyen közzé, ez évben publik

álta azt a titkos jegyzőkönyvet is, amely Nyugat-Németország képviselőjének a keleti blokk államaival folytatott tárgyalásán készült. Ez az okmány is kinos volt a Brandt-kormány számára.

A Reuter közli, hogy tegnap mind Brandt kancellár, mind pedig a pénzügy-, valamint a belügyminiszter határozottan cáfolták, mintha bármi közük lenne a Quick elleni rendőrségi akcióhoz.

A biztonsági hatóságok letartóztatták Paul John Globber 42 éves angol állampolgárt, akit a jordániai hírszerző szolgálattal való kapcsolat fenntartásával gyanúsítanak. A rendőrség közlése szerint Globber, akit július 17-én tartóztattak le, kihallgatása során beismerő vallomást tett és elmondta, hogy Jordánia londoni nagykövetsége útján tartotta fenn nexusát a jordáni titkosszolgálattal.

A jelentések szerint Paul John Globber 1969 óta tartózkodik Izraelben egy helybeli autógyárban alkalmazottként. Globber megbízása az volt, hogy az izraeli vállalat ügynökéként az autók eladásával foglalkozzon a nyugati partvidék városában. Letartóztatására a Jeruzsálem melletti Abudisz faluban került sor.

A kémgyanus angol állampolgárt a biztonsági szolgálatok, valamint a rendőrség különleges ügyekkel foglalkozó osztályának emberei hallgatták ki. Globber beismerte, hogy változatos biztonsági jellegű információkat továbbított a londoni jordáni nagykövetség embereihez. A letartóztatásnál fényképezőgépet is találtak. A nyomozóhatóságok úgy vélik, hogy Paul John Globber ezzel a fényképezőgéppel készített felvételeket különböző katonai épít

és iparügyi minisztériumban, gazdasági körök és román diplomaták között a két ország közti kereskedelmi kapcsolatokról, és ez alkalommal kérdést intéztek a románokhoz, hogy a kereskedelmi attasé miért nem tért vissza Izraelbe. A válasz ez volt: „Kivizsgálásokon esik keresztül.” Azt azonban nem közölték, hogy a vizsgálatok meddig tartanak és mikor tér vissza Izraelbe.

Jólétesült körök megjegyzik, hogy a románok továbbra is kutatnak az eltűnt diplomata után.

McGovern megkezdte választási hadjáratát
Washington (UPI). — George McGovern szenátor, a demokrata párt elnökjelöltje tegnap megkezdte választási hadjáratát Nixon elnök ellen. McGovern abba a cipőgyárba látogatott el New Hampshire-ben, ahol ez év februárjában a demokrata párt jelöltének megszerzéséért vívott küzdelemnek első beszédét tartotta. McGovern ma, pénteken érkezik New Yorkba, választási küzdelmének egyik legfontosabb övezetében.

A román követség kereskedelmi attaséja még nem tért vissza Izraelbe
Eugen Ragiu, az izraeli román nagykövetség kereskedelmi attaséja, aki Dumitracescu román diplomata eltűnése után visszatért országába, még nem jött vissza Izraelbe. A múlt héten találkozó zajlott Jeruzsálemben a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban, gazdasági körök és román diplomaták között a két ország közti kereskedelmi kapcsolatokról, és ez alkalommal kérdést intéztek a románokhoz, hogy a kereskedelmi attasé miért nem tért vissza Izraelbe. A válasz ez volt: „Kivizsgálásokon esik keresztül.” Azt azonban nem közölték, hogy a vizsgálatok meddig tartanak és mikor tér vissza Izraelbe. Jólétesült körök megjegyzik, hogy a románok továbbra is kutatnak az eltűnt diplomata után.

Cháféz El Ászád szíriai elnök:

„MI NEM UTASITJUK KI AZ OROSZOKAT”

„Nekünk szükségünk van az orosz tanácsadókra” — Kairói vélemény: Amerika kezében van a közelkeleti helyzet kulcsa — A Figaro szerint a Szovjetunió 15 napra elégséges üzemanyagot hagyott csak az egyiptomi repülőgépek számára

Beirut (UPI). — Szíria nem utasítja ki a területén működő szovjet katonai tanácsadókat és különböző szakembereket. Ebben a vonatkozásban Szíria nem kívánja Egyiptom példáját követni — jelentette be Cháféz El Ászád, Szíria elnöke.

A beiruti El Ánvárnak adott nyilatkozatában Ászád kijelentette, hogy Szíria azért nem követi Egyiptom példáját, mert „nekünk szükségünk van a szovjet szakértőkre és szolgálataikra. Mi, szíriaiak továbbra is ki akarjuk használni az orosz szakértők tudását a szíriai nép érdekében”.

A továbbiakban a szíriai elnök arról beszélt, hogy a szovjet tanácsadók és szakértők „már hosszú ideje tevékenykednek nálunk” és ez az aktivitás változatlanul folytatódik a Szovjetunióval fennálló szerződéseknak megfelelően.

Arra a kérdésre, mi lesz Damaszkusz álláspontja, ha Egyiptom és Líbia, amelyek három arab federációban Szíria társai, ellenzésként nyilatkoznak az orosz szakértők jelenléte miatt, Ászád így felelt:

Megvárjuk majd az ügyet az elnöki tanácsban és egyezményre jutunk. Biztosíthatom azonban önt arról, hogy a nálunk lévő orosz szakértők ügye

még csak megvitatás tárgyát sem képezi.

A libanoni lap becslése szerint mintegy három ezer szovjet szakértő tartózkodik jelenleg Szíria-ban.

Kairó (UPI). — Egyiptom úgy véli, hogy a közelkeleti válság megoldásának kulcsa az Egyesült Államok kezében van, de Egyiptom ennek ellenére sem hajlandó „Washington karjaiba dobni magát” — mondták tegnap politikai körök az egyiptomi fővárosban.

Ugyanezen hírforrások szerint Egyiptom négy pontban összegezi Amerikával kapcsolatos politikáját:

1. Egyiptom Washington tekinthető felelősnek azért, hogy Izrael merev álláspontot foglal el;

2. Egyiptom továbbra is úgy véli, hogy Amerika elégséges nyomást tudna gyakorolni Izraelre, álláspontjának megváltoztatására; 3. Egyiptom hajlandó bármilyen jövőbeni amerikai kezdeményezést mérlegelni, különösen a szovjet tanácsadók távozását; 4. Nem várható, hogy Egyiptom „Amerika karjaiba dobja magát”, mert elvi szempontból Kairó továbbra is Moszkvára támaszkodik katonai és politikai vonatkozásban.

Párizs (UPI, Reuter). — A Figaro jelentése szerint az oroszok befejezték szakértői kivonását Egyiptomból és mindössze annyi különleges keverésű üzemanyagot hagytak a szovjet gyártmányú harcirepülőgépekhez, amely bevetés esetén 15 napra elegendő.

Közli még a párizsi lap, hogy a Szovjetunió nem hagyott kellő mennyiségű lőszert és alkatrészt sem a repülőgépekhez, tankokhoz, ágyúkhoz és más fegyverekhez, amelyek most már egyiptomi tisztok kizárólagos irányítása alatt állnak.

HÉTFŐN HOZNAK ITELETET A SABENA-GÉP ELRABLÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ KÉT LÁNY BÜNPERÉBEN

Tegnap elhangzott a vád és a védelem utolsó érvelése

A crifini hadbírósg hétfőn reggel fél 9-kor hirdet ítéletet a Sabena-gép elrablásában való részvétel miatt felelőségre vont két terrorista lány, Rima Tanusz és Therese Chalaszé bűnperében.

A hadbírósgon tegnap elhangzott a vádhatóság és a védelem képviselőinek összegező beszéde. Jákov Höningmann ügyvéd, aki

Therese Chalaszé védelmét látta el és Elizer Karni ügyvéd, aki Rima Tanusz védőjeként lépett fel, főként azzal érvelt, hogy védeceik nem saját akaratukból vettek részt a repülőgép elrablásában, hanem „kényszer hatása alatt” cselekedtek. Mindkét ügyvéd enyhítő körülményként igyekezett felhasználni a két lány nyarattól életét és ugyanakkor arra hivatkoztak, hogy a vádhatóság nem bizonyította be a lányok tagságát a Fatach terroristavezetben.

Velik elmentében, David Jiszraeli alvezéres, katonai főügyész, aki a perben a vád képviselője volt, azt kérte a hadbírósgtól, hogy marasztalja el a két lányt a vádiratban részletezett mind a négy pontban. A főügyész sorra megcáfolta a védelem érveit és bőséges bizonyítványokat terjesztett a bíróság elé annak alátámasztására, hogy Rima Tanusz és Therese Chalaszé tudatosan, előre megfontolt szándékkal és cselekedetük következményeit pontosan felmérve kapcsolódtak be a Fatach kötelékébe.

A hadbírósg, amelynek tagjai Aharon Alpern tartalékos alezredes (elnök), Jehosua Bencion tartalékos őrnagy és Cipora Nária őrnagy, hétfőn hoz ítéletet.

BULGÁRIA—IZRAEL 73:65
Bulgária kosárlabda csapata tegnap 73:65 arányú győzelmet aratott az izraeli válogatottnal felett. A mérkőzés az olimpiai előjátékok keretében folyt le Augsburgban.

IDŐJÁRÁS
A meteorológiai intézet jelentése szerint mára a következő hőmérsékletek várhatók: Jeruzsálem 18—29, Tel Aviv 21—30, Haifa 25—30, Ludd 18—32, Afula 20—32, Beer-Séva 19—33, Ejlát 25—40 fok.

Kémkedés gyanúja miatt letartóztattak egy angol állampolgárt

A biztonsági hatóságok letartóztatták Paul John Globber 42 éves angol állampolgárt, akit a jordániai hírszerző szolgálattal való kapcsolat fenntartásával gyanúsítanak. A rendőrség közlése szerint Globber, akit július 17-én tartóztattak le, kihallgatása során beismerő vallomást tett és elmondta, hogy Jordánia londoni nagykövetsége útján tartotta fenn nexusát a jordáni titkosszolgálattal.

A jelentések szerint Paul John Globber 1969 óta tartózkodik Izraelben egy helybeli autógyárban alkalmazottként. Globber megbízása az volt, hogy az izraeli vállalat ügynökéként az autók eladásával foglalkozzon a nyugati partvidék városában. Letartóztatására a Jeruzsálem melletti Abudisz faluban került sor.

A kémgyanus angol állampolgárt a biztonsági szolgálatok, valamint a rendőrség különleges ügyekkel foglalkozó osztályának emberei hallgatták ki. Globber beismerte, hogy változatos biztonsági jellegű információkat továbbított a londoni jordáni nagykövetség embereihez. A letartóztatásnál fényképezőgépet is találtak. A nyomozóhatóságok úgy vélik, hogy Paul John Globber ezzel a fényképezőgéppel készített felvételeket különböző katonai épít

ICKOVITS RENDŐRSZÁZADOS PETACH TIKVA ÚJ RENDŐRKAPITÁNYA

Jákov Ickovits rendőrszázadost ideiglenesen Petach Tikva új rendőrpáncsnakávé nevezték ki. Ickovits megbízása addig tart, amíg az országos rendőrfőkapitányság befejezi vizsgálatát Anshel Leopold volt petach-tikvai rendőrpáncsnok ügyében. Leopoldot, mint jelentették, a héten különböző szabálytalanságok gyanúja miatt a főkapitányság — ügye tisztázásáig — felfüggesztette állásából. Ennek nyomán

került sor Jákov Ickovits kinevezésére, aki tegnap már elfoglalta hivatalát a petach-tikvai rendőrség élén.

Ickovits százados 23 éve szolgált a rendőrségen. A múltban Kfár Szabá rendőrpáncsnoka volt és legutóbbi megbízása a központi körzetben, Rámlán volt, ahol a különleges feladatokkal foglalkozó osztály tisztjeként működött.

Gidáli Sándor és Ilonka
Jeruzsálem

örömmel közlik rokonaikkal és barátaikkal, hogy **ANIKO és GAVISINSKY PAUL** augusztus 3-án a legszükebb családi körben **HAZASSÁGOT KÖTÖTTEK**

A hatszázézer magyar zsidó mártir emlékére épült „Agudát Achim” cfati templom vezetősége és valamennyi imádkozója szeretettel köszönti tiszteletbeli főkéntörát

Számek Jákovot és hitvesét Rózi asszonyt leányunokájuk E L L Y SZÜLETÉSE ALKALMABÓL

HOSSZU ÉS FINOM...

Made by Dubek American Blend Super King Size Filter...
TIME 100

שולם
147
תל אביב-יפו

רוקפלר אורה רצוי

אחמו הגיע לישראל מוסל סדי... נת ניירוק מר גלסון רוקפלר...

ROCKEFELLER IZRAELBEN

Tegnap négy napos magánlátogatásra az országba érkezett Nelson Rockefeller...

Hangsúlyozandó, hogy Rockefeller kormányzó néven látott vendég Izraelben...

Az elmúlt hónapokban olyan hírek terjedtek el az Egyesült Államokban...

Meggyőződésünk, hogy Rockefeller kormányzó itt élni fogja...

Másfél évi fegyház fedezetlen csekk kibocsátásáért

A tel-avivi törvényszék másfél évi fegyház és egy évi feltétel nélküli börtönbüntetésre ítélte...

A vádlott asszony csődbejutása után különböző kölcsönöket vett fel...

Hét kiló aranyrudat találtak egy turistánál

Tegnapelőtt egy Európából érkezett turistánál megejtett vizsgálatok alkalmával 7 kiló aranyrudat találtak...

Rövid kihallgatás után a turistát szabadon engedték, míg az aranyrudakat a luddi repülőtér vámbívatának safé-jében helyezték el.



ELOFIZETESI DIJ HAVONTA 13.— FORT Tel Aviv, POB. 831. Postabank: 4-04444-6 HAIFA

— A polgári légiforgalom dolgozóit táviratot küldtek Simon Peresz közlekedési miniszterhez...

KÖNYVET KERES? Megtalálja!

Jöjjen a Hadash könyvtárhoz! 1942—1972. harminc éves a HADASH

— A tel-avivi járásbíróház eljárását indított egy házaspár ellen, mert hasist tartott birtokában...

— Súlyos autózserrendeléség történt Aszdoban, amelynek során 11-en sebesültek meg...

— A haifai rendőrség három prostitált és egy fiatalokú lányt tartóztatott le...

— Csütörtökön reggel detonáció volt érezhető a tel-avivi Antebi utca 8 számú házban...

HOH — HAIFA A HOH haifai helyi csoportja 1972 augusztus hó 15-én...

műsoros délután rendez, amelyen Falus Sári, a Torontói Magyarajku Zsidók Egyesülete Női Bizottságának v. elnöknője...

Dr. BEN MORRIS OPTOMETRISTA

tudatja, hogy megnyitotta szemvizsgáló- és kontakt-lencse laboratóriumát

Haifa, Herzl-u. 47., Spiro optikus címén, tel. 665—188.

HOSSZUHAJ-STATISZTIKA

Az érettségizett nyugat-németek között a vállig érő hajnak kétszer annyi híve van, mint azoknak az NSZK-állampolgároknak...

Még kisebb azoknak a száma, akiknek az állig érő férfihaj „nagyon” tetszik: körülbelül 10 százalék.

— A tel-avivi járásbíróház eljárását indított egy házaspár ellen, mert hasist tartott birtokában...

— Súlyos autózserrendeléség történt Aszdoban, amelynek során 11-en sebesültek meg...

— A haifai rendőrség három prostitált és egy fiatalokú lányt tartóztatott le...

— Csütörtökön reggel detonáció volt érezhető a tel-avivi Antebi utca 8 számú házban...

HOH — HAIFA A HOH haifai helyi csoportja 1972 augusztus hó 15-én...

műsoros délután rendez, amelyen Falus Sári, a Torontói Magyarajku Zsidók Egyesülete Női Bizottságának v. elnöknője...

Dr. BEN MORRIS OPTOMETRISTA

tudatja, hogy megnyitotta szemvizsgáló- és kontakt-lencse laboratóriumát

Haifa, Herzl-u. 47., Spiro optikus címén, tel. 665—188.

TEL-AVIVI ÜZEM KERES

A BNE HERZL KÖZLEMÉNYEI

Levél cím: P.O.B. 4472 Jótékonyági Klubdelutánunkat Goldstein, Rech. Achad Háam 138...

TEL-AVIV HOLNAP ESTE 8.30 ZOA-terem OPERETT FESZTIVÁL 1972

keretében. „LEPSÉNYNÉL MEG MEGVOLT” A felejthetetlen melódják estje a legkiválóbb művészek felépítél.

Aranykor klub (Ben Ami u. — Beilinson u. sarok) Telefon a déli és esti órákban: 59603.

KIRÁNDULÁSRA Megtekintjük fővárosunk és környéke összes nevezetességeit!

Legjobb magyar könyvtár Tel-Avivban az ALLENBY-könyvtár!

SZÖRMESZALON T. A., BEN JEHUDA 40. (udvarban) Tel. 287—311

Dr. GOLDSMANN GÉZA EMLÉKÉRE — A sívá napján — Augustus 4-ikén, 81 éves korában örökre eltávozott a jiu-szu egyik derék, veterán gyermekorvos, aki még három hónappal ezelőtt dolgozott.

GONDOS SANDOR kiadásában, Haifa, Béth Hákránót 11. em., 241. Telefon: 525-666, jelent meg ISIBETHY MOSHE: MODERN MAGYAR — HÉBER SZÓTÁRA IL. 26.50

A Haifai Magyar nyelvű Vallásos Zsidóság Egyesülete augusztus 13-án, vasárnap este 7 órakor, a Vallásos Nők Mozgalmának székházában (Jerusaláji utca 27)

VITAESTET RENDEZ a polgári házasságkötés kérdéséről. Előadók: SALAMON MIHALY, Dr. SCHEER LÁSZLÓ és Dr. SCHÖNFELD MIKLÓS

HAIFAI MOZIK MÜSORA ARMON — NAGYZÁSI MANIA RON — FIATALOK ÉS HANGOSAK ORAH — MENEKÜLES A NAP FELE MIRON — EGYSZER LOP, MINDIG LOP AMFITEATRUM — CHURCHILL OROSZLANJAI ACMON — A VOROS NAP

A HITACHDUT OLEJ HUNGÁRIA KÖZLEMÉNYEI

TEL-AVIV POB 26033, tel. 55-403 A tel-avivi HOH társasutaszása Keszáriára, és az 1972. augusztus 21-én, hétfőn este 8.30 órakor kezdődő Beiga Balett-estre...

TEL-AVIV POB 26033, Tel. 55403 A Jeruzsálemi főpostahivatal közli azon kézbesíthetetlen leveleket, melyeket feladójuk rossz címzésre miatt nem tudnak kézbesíteni...

HAIFA Vatikán szomerteszterek Országos titkarságunk az összes volt szomerteszterek és szomerteszter pontos címjegyzékét állítja össze...

Figyelem! CHOLON ÉS KÖRNYÉKE Meghívó A cholonai HOH szomerteszter megnyitja a helyi és a környékbeli szomerteszterek augusztus 12-én, szombaton este 8.30 órakor a Hisztadrut 400 szomerteszter befogadó színházteremben (Leon Blum u. 41. Hisztadrut utca sarok, a Migdal moziival szemben) tartandó előadására.

A társulat két teljes és kedves új erővel gyarapodott. A nagyszerű tel-avivi előadás után Cholonban lesz a bemutatás.

NATANJA Az „Ohel David” Templomegyesület, Natania Rech. Soham 6. ezutal közli, hogy a templomépítések megkezdését kiadást megkezdte...

Dr. Goldsmann Géza 1944 januárjában alijázott feleségével és lányával Budapestről — az egyik legutolsó csoporttal érkeztek — még a német megszállás előtt hagyták el Magyarországot.

A bácskai Csantavéről származott. Doktori diplomáját a budapesti egyetemem szerzte 1914-ben. Kiváló képességek már fiatal korában felismerték a professzorai. Bokay János, az európai hírfi gyefmekgyógyász, asszisztenseként dolgozott a Stefánia-klinikán, amelynek később az egyik vezetője lett.

GONDOS SANDOR kiadásában, Haifa, Béth Hákránót 11. em., 241. Telefon: 525-666, jelent meg ISIBETHY MOSHE: MODERN MAGYAR — HÉBER SZÓTÁRA IL. 26.50

A Haifai Magyar nyelvű Vallásos Zsidóság Egyesülete augusztus 13-án, vasárnap este 7 órakor, a Vallásos Nők Mozgalmának székházában (Jerusaláji utca 27)

VITAESTET RENDEZ a polgári házasságkötés kérdéséről. Előadók: SALAMON MIHALY, Dr. SCHEER LÁSZLÓ és Dr. SCHÖNFELD MIKLÓS

HAIFAI MOZIK MÜSORA ARMON — NAGYZÁSI MANIA RON — FIATALOK ÉS HANGOSAK ORAH — MENEKÜLES A NAP FELE MIRON — EGYSZER LOP, MINDIG LOP AMFITEATRUM — CHURCHILL OROSZLANJAI ACMON — A VOROS NAP

SZOMBATI NAP TÁR

5732. elul 1. ros chodes. 1972. augusztus 11., péntek. 5732. elul 2. 1972. augusztus 12., szombat.

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálemben 5.51 Tel Avivban 6.09 Haifán 6.03 Ejláton 6.02

HETI SZAKASZ

SOFTIM

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

TEL-AVIBAN Péntek 17 — 23 óráig Frenkel, Hámelch George 28, tel. 232721, Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 242673.

Szombat: 8.30 — 19 óráig Avramski, Allenby 42, tel. 57836, Frenkel, Hámelch George 28, tel. 232721, Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 242673.

Szombat kimenetelét után, Grnberg, Hámelch George 46, tel. 232628, Jaffa, Ben Jehuda 172, tel. 224543, Jaffa, Jehuda Halévi 67, tel. 612474.

ORVOSI SZOLGALAT TEL-AVIBAN Dr. Hár-Even, Epstein 6, tel. 443281, dr. Szezá, Bloch 12, tel. 247860.

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK CHOLON — JAT-JAM Péntek: Scheinin, Cholon, Szokolov 68. Szombat: Aszuta, Cholon, Trumpeldor 4.

RAMAT-GAN Péntek: Hámagen, Bialik 30, tel. 723674. Szombat: Hyygie, Arlozorov 81, tel. 721489.

HERZLIA Péntek: Feingold, Ráánáná, Bran desz 13. Szombat: Kjár Szahá, Rothschild 47. sz.

NATANJA Péntek: Merkáz. Szombat: Hámagen.

CHEDEBA Péntek: Merkáz, Nátán, Hámási Weizmann 57.

BEER-SEVA Szombat: Brüt.

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK HAIFA Péntek: Rási, Bár Giora 36, tel. 668266. Szombat: Rámám, Arlozorov 29, tel. 662974.

ORVOSI SZOLGALAT HAIFA Állandó orvosi szolgálat a Mágén Dávid Ádám sílomasán

JÓ KÖNYV — JÓ TÁRSASÁG

Nálunk mindent megtalál Jerusalemi Könyvtár Rh. Javetz 2.

HABIMA

Tel. Aviv, aug. 12., szombat EGY KULYA VEGRENEDELETE A kisteremben KETSZEMELYES PIKNIK

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

ELOADÁSOK KEZDETE: 4.30 — 7.30 — 9.30 ALLENBY: Artisták a hadsergében BEN JEHUDA: A skorpion farka CINEAMA: Az összeesküvés kulcsa ESZTER: A város nap CAFON: A furcsa banda GAT: Elkélelo macskák GORDON: Finci Continú kertje OPHIR: Az elegáns rablás ORLY: Örvény. HOD: Reptülegprábás CHEN: Melody ANIM: Krisztina királynó MOGRABI: A szervezet kutya PEER: Mi újság, doktor? ARIS: Az én autóm TCHIELET: Kacsaleves SHEROT: Csajok a Rivierán. STUDIO: Atkozott vasárnap TEL AVIV: Nurit

UJ KELET

עמון יומי בחנו מלתו בשנה הנונת העובת דר. ג. מרטון העורך האחראי דוד שן המויר: אורי קלמן עמון יומי מנהל: תל אביב, רח הרחבה 52. ת.ב. 31

ÖTVENKETTEDI ÉVFOLYAM שנת-החמישים ושתיים Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA Felőlis szerkesztő: SCHÖN DEZSO Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD. TEL AVIV, Harahevet 52, P.O.B. 831 Telefon: 3001

אלג'יריה מציעה להקים איגוד של מדינות נייטרליות באיזור הים התיכון

אלג'יריה הציעה להקים איגוד של מדינות בלתי מזוהות באזור הים התיכון, אשר ימלא תפקיד של ייצוב והשקט במזרח התיכון. הצעה נכללה במסמך עבודה בעל שבעה סעיפים, הקרא ליינוס ועידה של מדינות בלתי מזוהות באגן הים התיכון, אשר תדון בהקמת הברית הנייטרלית.

המסמך, המכונה בפי הנציגים בשם "אמנת הים התיכון", הוגש לאשררה של ועידת מיניסטרי החוץ מדינות בלתי מזוהות המתקיימת עתה בג'נבה הבריטית.

המסמך, המכונה בפי הנציגים בשם "אמנת הים התיכון", הוגש לאשררה של ועידת מיניסטרי החוץ מדינות בלתי מזוהות המתקיימת עתה בג'נבה הבריטית.

המסמך, המכונה בפי הנציגים בשם "אמנת הים התיכון", הוגש לאשררה של ועידת מיניסטרי החוץ מדינות בלתי מזוהות המתקיימת עתה בג'נבה הבריטית.

עיתוני לבנון על חליפת האיגרות בין ניקסון לסאדאת

רוב עיתוני בירות הקדישו אתמול דברי פרשנות לחילופי האיגרות בין הנשיא ניקסון והנסיך סאדאת לרגל יום המהפכה המצרית והיו אשר ראו בכך בקשה קטנה לעזרה מצד הנשיא סאדאת.

תייר הביא 7 ק"ג זהב מוסתרים בחגורה

7 ק"ג של מטילי זהב נתגלו אצל לויס אהרון ברחוב הנהלים בירושלים. המטילים נחשפו בעת בדיקה בטחונות שבוצעה במועדון "המטילים" ברחוב הנהלים.

19 מהגרים יהודים מבריה"מ ישתקעו בארה"ב

19 מהגרים יהודיים המהווים 10 משות הגיעו שלוש שבועות לפני כן לניו יורק ורובם יצאו לתל אביב. הם נשלחו לניו יורק על ידי ממשלת ארה"ב.

נפתח מפעל נופש לנוער עובד

באונים שילד כפר סבא נפתח השבוע מפעל נופש לנוער העובד. המפעל יפעל במשך שנה וחצי.

סקר בקרב העולים: אחרי שנה - נסיגה בשביעות הרצון

סקר בקרב העולים שנערך לאחר שנה מאז עלייתם לישראל, מראה כי ישנו ירידה בשביעות הרצון מהעלייה.

הורים כנלו ילדה בת 12 על סידונה לעזור במשק בית

ילדה בת 12 מספר טירה, אשר נכ'לה על ידי הוריה בחוסר ברזל במקום המגורים, נשלחה לעזור במשק הבית.

מק גאורדי יצא למסע התעמולה

הסנטור ג'ורג' מק גאורדי יצא למסע תעמולה במסגרת מערכת הבחירות הכלליות. מסעו יכלול ביקורים ביישובים ובמחנות.

קציני משטרה נחקרים בקשר לפרשת רם-טרום

שני אנשי משטרה מסדר שלוש ב' נחקרים בקשר לפרשת רם-טרום. החקירה מתנהלת במחלקת החקירות.

קונלי מארגן דמוקרטים למען ניקסון

קונלי מארגן דמוקרטים למען ניקסון. הוא יוציא מסע תעמולה ברחבי המדינה.

הטלוויזיה תשדר 21 "שידורים חיים" מאולימפיאדת מינכן

הטלוויזיה תשדר 21 "שידורים חיים" מאולימפיאדת מינכן. השידורים יתחילו ב-21 באוגוסט.

נעצרו שני שודדי חייל

נעצרו שני שודדי חייל. השניים נחשפו כשניסו לשדוד חייל במסעו.

הסתיימה עונת עיבוד הסוכר

הסתיימה עונת עיבוד הסוכר. עונת העיבוד נמשכה במשך חודש.

סילוק השבונות רועם..

סילוק השבונות רועם.. ממשלת ישראל תמשיך לסלק את השבונות מהמדינה.

15 לבנונים נעצרו באיטליה כעקבות החבלה בטריאסט

15 לבנונים נעצרו באיטליה כעקבות החבלה בטריאסט. הם נחשפו כשניסו להחליש את האיטליה.

טנזניה תחרים את האולימפיאדה

טנזניה תחרים את האולימפיאדה. המדינה תמשיך להחרים את האולימפיאדה.

ידו תאסור על לבנונים לעבור דרכה ליהודה ושומרון

ידו תאסור על לבנונים לעבור דרכה ליהודה ושומרון. ישראל תמשיך להגביל את תנועתם.

מזרים תכיר בבנגלה-דש

מזרים תכיר בבנגלה-דש. המדינה תמשיך לתמוך את המאבק.

המחבלים יקימו שיחות עם מנהיגי מדינות ערב

המחבלים יקימו שיחות עם מנהיגי מדינות ערב. השיחות יתקיימו במסגרת תהליך השלום.

נעצרו שני שודדי חייל

נעצרו שני שודדי חייל. השניים נחשפו כשניסו לשדוד חייל במסעו.

הסתיימה עונת עיבוד הסוכר

הסתיימה עונת עיבוד הסוכר. עונת העיבוד נמשכה במשך חודש.

סילוק השבונות רועם..

סילוק השבונות רועם.. ממשלת ישראל תמשיך לסלק את השבונות מהמדינה.

אזרח בריטי נעצר כחשוד בפעולות ריגול למען ירדן

אזרח בריטי השוהה בישראל מאז 1969, נעצר לפני שלושה שבועות על ידי גורמי בטחון כחשוד בקיום מגעים עם המודיעין הירדני.

בריטניה תבקש מאמין להשהות את גירוש האסיאנים

בריטניה הפנה לנישואי איגודה מאז נגרה ארץ ארץ ותבקש ממנו להאיץ את גירושם של 90 יום שנתמה לאסיאנים נושאי דרכונים בריטיים לצאת מאוגנדה - אמר שר החוץ הבריטי סר אלן דאגלס יום בראיון טלוויזיה בלונדון.

בדצמבר - הבחירות בגרמניה

הקאנצלר וילי בראנדט סבור, כי הבחירות הכלליות המוקדמות לבחון דבסאן התקיימה קרוב לודאי בינו לדצמבר השנה - הודיע דובר משרד המערכת הבריטית קונרד אלהרס כי ממשלת בון.

פקין: לין פיאו היה בוגד

השר הסיני לסחר חוץ פאי טיאנג קי-אן, המבקר את בפרו, אמר כי מותו של המרשל לין פיאו, מי שהיה סגנו של מנצח בלימה בראש משלחת מס' הריה ב 8 חברים, הוא אכזר כי לין פיאו עשה שגיאות רבות בהודמניות שונות. הוא התימר להמור במדיניות המהפכנית של מאו טסה טונג בימי המהפכה החברתית, אולם למעשה נקט סקטיקה דו-פרצופית ותקף את מאו טסה טונג ואת מדיניותו. הוא ניסה לרבות את העם הסיני - אמר השר סירב למסור פרטים על גורלו של מי שהיה מזכירו האישי של מאו טסה טונג. צין מן תא, אשר נעלם מאו אונגט דות לתקוף הנקיים שנגרמו בהחלטות על ידי מי השטפנות.

430 ניספו בשטפונות בפיליפינים

רבות עוסקות מוזן עושות דרכן לי החולות שנפגעו בשטפונות, אשר בן ניספו 430 איש באסון טבע זה שנמשך לעילת מרש שבועות בפיליפינים.

תאונות דרכים

בתאונת דרכים שאירעה שלשים ליד אילת, נהרג הייל ושנים אחרים נפצעו. התאונה אירעה כתוצאה מהי- נגשות חזיתית של שני כלי רכב צב" איים שכתוצאה ממנה נפגעו שלושת החיילים.

שוד בנק - הפעם לא בישראל

שודדים מושיעים בתת מקלעים שדי- דו אתמול שק של 138 אלף ל"ש ב"י בנק בנק ברקלים בפרבר ומבגלי של לונדון - מסרה המשטרה.

ירדן מאשימה את ישראל בעידוד הגירה מן השמחים

5000 צעירים עקרו מן השמחים ה"י בשנים במשך השנה והגירו לקנדה, אוסטרליה ונרמניה המערבית, בעי- דודם ובהארתם של שלטונות ישראל - מסר אתמול השבועון הירדני "אח" באר אל אוסבוק.

אחינו של היטלר חי בארה"ב

ייתכן כי אחינו של אדולף היטלר, ליד אנגליה, חי א' שם בארה"ב, תחת השם דאולינג - הודיע אתמול העתון הלונדוני "טיימס".

חיפושים במשרדי קוויק במינכן

נציגי הביטחון הכללי המערב גרי- מנית ושטרסר חדרו אתמול למשרדי המערכת של השבועון המצוייץ "קוויק" בעיר מינכן וחיפשו את החשודים בספרו החשוד "קוויק" קארל שילר, שנשלח לקנצלר וילי בראנדט ב"ב ביולי השנה.

נדחתה דרישתו של פישר להרחיק את מושבי הצופים

השופט הראשי של הדיוקרב על אליפות העולם כשהמט ופקידים הועדה המארגנת דחו אתמול את בקש שתי של בובי פישר להרחיק מאולם הצופים את 7 השורות הראשונות של המשחק. פישר התלונן, כי במשחק שלוש הפריזו לו הצופים שרששו בשקיות של סוכריות. כן התלונן פישר על שיוזת שהתנהלו באולם ועל צחוק שנשמע לעתים.

קדחת שחמט בארה"ב

המוני צופי טלוויזיה שלפנו ברונו לתחנת טלוויזיה בארה"ב, כאשר הוא הפיק את השידור על משחק השחמט אלופת העולם לשעבר, מיכאיל טל, הביע את דעתו, כי נמנע מפישור לנצל את דעתו, כי נמנע מפישור פיתוח הפעיל של משחק השחמט, כי כתבו בעתון "טורוד", כתב טל, כי יוזמתו של ספאסקי מנעה מפישור הפעיל את כליו במלוא העוצמה.

מחיר הדולר - בעליה

בבורסות החליפין של אירופה די- במיוחד כפרנקפורט שבמערב גרמניה ניסתמה אתמול נטיה לאימון מוגבר בדולר האמריקני, שער החליפין שלו שופר לעומת מטבעות אחרות.

מחיר הדולר - בעליה

בבורסות החליפין של אירופה די- במיוחד כפרנקפורט שבמערב גרמניה ניסתמה אתמול נטיה לאימון מוגבר בדולר האמריקני, שער החליפין שלו שופר לעומת מטבעות אחרות.

מחיר הדולר - בעליה

בבורסות החליפין של אירופה די- במיוחד כפרנקפורט שבמערב גרמניה ניסתמה אתמול נטיה לאימון מוגבר בדולר האמריקני, שער החליפין שלו שופר לעומת מטבעות אחרות.

מחיר הדולר - בעליה

בבורסות החליפין של אירופה די- במיוחד כפרנקפורט שבמערב גרמניה ניסתמה אתמול נטיה לאימון מוגבר בדולר האמריקני, שער החליפין שלו שופר לעומת מטבעות אחרות.

מחיר הדולר - בעליה

בבורסות החליפין של אירופה די- במיוחד כפרנקפורט שבמערב גרמניה ניסתמה אתמול נטיה לאימון מוגבר בדולר האמריקני, שער החליפין שלו שופר לעומת מטבעות אחרות.

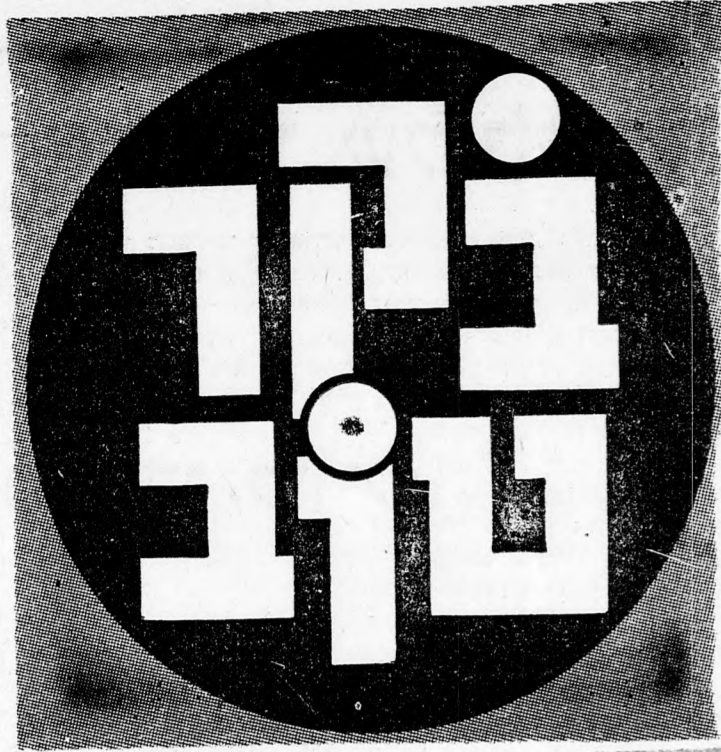


אתה נותן בית למשפחתך. תן להם את הטוב ביותר. שיכון עובדים" כהשקעה טובה. אתה, אמנם, יוכש דירה לצרכי המשפחה, אולם עליו לצבור שווהי גם השקעה יעילת להשתדל שערכה יישמר בכל התנאים.

יופ
א
מ
ה
ע
ה
דברי
הנש
יום
בכר
גיוע
דע
עט
תי
7
מו
7
ק
האמ
של
חית
מטוס
מכר
דב
האיש
מיד
על
לכ
קצר
שהבי
יצא
ק
ק
19
מ
19
פחות
ורומנ
קנדי
סר
היאם
ריס
ההירק
איים
ניו
יה
ל
בא
ביע
לומד
עובדים
כניול
גוש
ניס
של
הלנת
הנע
ליס
בכ
ושחיה
מוזיקר
שחם
השנה
הו
ע

מוכ"ל ה"עבודה": פעולות מפ"ם אינן תורמות לחיזוק המערך

מוכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ אהרן יודין, הביע דאגה מכמה פעולות ש נעשו באחרונה על ידי מפ"ם, שלדעתו אינן תורמות לחיזוק המערך. אלא אף הביא להתחלשות.



עתון הבוקר הנפוץ ביותר בישראל

מס' 232 • יום שישי, א' באבול תשל"ב • 11.8.72

אסד: סוריה לא תגרש את המומחים הסובייטים

סוריה לא תגרש את המומחים הסובייטים המועסקים בסוריה, אמר נשיא סוריה, חפז אל אסד, כפי שצוטטו בדיון אסמבלי.

מספר העצירים המינהליים ירד בצורה דראסטית

228 עצירים מינהליים היו בראשית חודש אוגוסט בארץ, לעומת 1500 עצי

סרט אנטיישראלי שודר בטלוויזיה הדתית בהולנד

סרט תעודה אנטיישראלי קצר שודר בראשונה על ידי שירות השידור הבריטני, אקור"ה בהולנד.

רנבת אווירית מעבירה אספקה לאיים צפוניים בנריטניה

ממשלת בריטניה הפעילה אתמול טיסות צבאיים ברכבת אווירית להעביר מוצר ואספקה חיונית אחרת לי איים הצפוניים יותר של בריטניה.

קרבות עזים סביב קוואנג-טרי

הנהיג דרום ווייטנאמיים פתחו את מלחמתם שלישית במערכה לנחיתה המצודה בקוואנג טרי, המוחזקת ע"י הרפובליקה הקומוניסטית.

איגרת ידידות מניקסון לגולדה הביא מושל ניו יורק, רוקפלר

אני נמצא כאן בבוקר פרטי וכי ארוה ואני עוסק בבעיות פוליטיות. גם השדר שאני נושא עמי מנהיגא נקסון לראש הממשלה גב' גולדה מאיר דן בידדות וברצון טוב בלבד, ללא ענינים פוליטיים — אמר אתמול אחרי הצהריים מושל מדינת ניו יורק, רוקפלר.

קהיר: ארה"ב היא המפתח לשוב הסכסוך במזה"ת

מזרים סבורה כי ארה"ב היא המפתח לשוב המסחר במזה"ת. אולם אינה מרי כנה להטיל עמדה לרשותה של אר שנגיטון — אמרו אצלמל מקורות פוליטיים בבירת מצרים.

בן נתן: אין שום שינוי במדיניות צרפת כלפי ישראל

יש לנו חילוקי דעות עם ממשלת צרפת, חילוקי דעות בסיסיים, אך אין הרעה ביחסים שבנינו. אף כי מצב הי יחסים אינו תקין — אמר שגריר ישראלי בצרפת, אשר בן נתן, שהגיע אתמול לחופשת מולדת.

מרכז ה"עבודה" תומך בעמדת הממשלה בפרשת בירעם-איקרית

מרכז מפלגת העבודה ספך אתמול בערב את ידו ברוב מכריע על מדיניות הממשלה בפרשת בירעם-איקרית, לאחר ששמע את הצהרותיהם של מנהיגי מפלגת העבודה.

בריה"מ קונה בארה"ב חיטה בשווי של מיליארד דולר

רוניו בשווי של כמיליארד דולר — כך מוסר העתון "ניו יורק טיימס" את אמש יתאבא אומדן זה, הרי פי רוב הבר, כי במשך שנה אחת ביצעה בריה"מ קניות דגניים בשווי של פי

דליקות ענקיות משתוללות בסביבות מוסקבה

בקר וצאן מצא את מותו בדליקות הגדולות שפרצו ביערות בסביבות מוסקבה והקיפו עשרות אלפי דונם של יערות — מסרו אתמול עיתונים סובייטים.

אינדונזיה, מאלזיה ולאוס יחרימו את הועידה של הבלתי-מזדהות

של ממשלת הווייטקונג במעמד של חב"ר מלאה ומיד לאחר מכן הודיעו נציגי אינדונזיה, מאלזיה ולאוס על החרמת הועידה.

פרופסור יהודי נחטף בבריה"מ

מדען יהודי מזרחי, אשר בגילו 24 כבר הספיק להגיע למעמד של פרופסור באסטרופיזיקה, נחטף שלושה שבועות במסגרת חטיפת בנידי יודי, בי דרכו ממוסקבה לנופש בכפר. החטוף הוא פרופ' יאבני לויטש, בן 24, שחבר האקדמיה בנימין לויטש, מקורות יהודיים בבריה"מ מסרו, כי חטף של לויטש, פטר לאחרונה מתפקידו בבריה"מ וכן נאסר עליו לצאת לבריטניה, אשר שם הוצע לו תפקיד בחוקר אורח באוניברסיטת אוקספורד.

כעת חיילים הנחלים, אשר להתקדי כבדת.

לא נודע מקום הימצאו.

מנהיגים רבים בקהילה היהודית מור דאגים נוכח חידוש האנטישמיות שנודעה עלול להיות לה הרסן את התרבות שנודעה באיטליה במחור סבל רב של יהודים במדינות מאות שנים.

EGYSZER FIZET, NÉGYSZER HIRDET

(Folytatás a 18-ik oldalról)

HAIFA

FIGYELEM! Régi és új lakosok átadó kulcspejzert és hávíberbe. Mindenféle üzlet, Leib szulovits, Haifa, Gidon 2, Herzlia u. sarok, d. u. 2-4 este 8-tól tel. 521-764. Mladen.

FRIEDMANN, Haifa Pevzner 23 vállal helyes és gyapjú paplanokat és tollmossót.

JOUSU PAPLANOK, HAIFA — Nordau 3, tel. 642074. Pehely, gyapjú és daeronen takarók, ágytakarók, agyennű, Toll és pehely tisztítást vállalom.

HAIFAN ének-stúdió nyílt. Julia Gluck zenei tanítónő, Ramat Saul Jaures 8, III. em. Tel. 525386.

TANULJON helygödörzást elcsendő oktatók vezetésével, új módszerekkel. Szalon „Szonja”, tel. 81391.

MAGYAR gépirónok Haifa-n adó, részleges munkára keresek. Ajánlatok 78/8 részre, POB 831, Tel-Aviv.

ELADÓ 3 szoba-összkomfortos lakás. Beköltözhető áprilisban. Haifa, Arizorov 58, tel. 661268.

SZALON „KITTA”, Haifa, Habanami 3, tel. 521439, keres azonnali, perfek manikűrösöt, aki pedikűrös is tud.

KULCSPEJZERT üzlet a karmeli megalonai, a Fordal szemben, átadó. Telefon 253332.

ERFESTÉS. Új szűzsműhelyt nyitottam. Szőrméru kapható, elcsendő munka, mérsékelt árak. Új prémikabátok, javítások, gallér, újjak meghosszabbítás, valódi és szin-tikus szőrmével. Látogasson el és adja fel megrendeléseit Kinsbrunnernél, Haifa, Hechalu 28 (az udvarban).

HADAR KOZELEBEN bútorozott szoba komoly árnak vagy költségnek. Haifa, POB. 4094, „Csendes” jelizere.

ELADÓ 2 SZOBÁS LAKÁS Natanion, Simon Dora Chádás 59/8.

JOSFOLOK kártyából, tenyerből, Borsólek románul, nemetül, oroszul, jiddisül. Haifa, POB. 384.

ELADÓ 3 nagy szoba, terasz, Kirjat-Jam, tel. 714581.

ELADÓ 2 1/2 szoba, II. emelet, Haifa, Kirjat Eliezer, Amal 20, Spitzbaum.

ELADÓ 2 1/2 szobás lakás, terasz, Kirjat Chajim, Szd. Dágánja 27, Luuski, 727476.

HAIFA központjában 2 1/2 szobás szin lakás eladó. Telefon 531609, át-66195.

ELADÓ LAKÁS: szalon, 2 hálószoba, balkonok, mellékhelyiségek, Ejl, Hagiborim 71, Haifa.

UTOLSÓ HATÁRIDŐ fodrászkurzusra való felkészítésre. Nazaret lit, szalon Libi, tel. 54540.

IDŐS FERFI bútorozott szobát keres ellátással. Tel. Haifa 535990, 22471.

FOGPROTEZISEKET, fogtechnikai kezelést, expressz javításokat vállal szájéi specialista, Fogászati laboratórium, Ansbacher, Haifa, Akiba 27, tel. 664841.

MESZAROST és eladót keres a „Borsó”-tárn oszlatyra, Kupferman, Haifa, Moria 11, Karmel, tel. 82173, 79518.

EUROPAI Hálószobabútor, dió-furnir, kitűnő állapotban eladó. — Tel. 83253, Haifa.

Becsületes, chászidis,
40 körüli amerikai férfi
családalapításra vágyik.
Magához illő
házasársat keres
„AMERIKAI”
jeligére,
T. A., POB. 831

ÖZERETET keres
turista család
augusztus 15-től
szeptember 15-ig.
Tel. 286735,
d. u. 14-17.

Carmelia szanatórium
Haifa, Karmel-hegy,
Ruth-u. 27., tel. 81787
keres
dipl. APOLÓNÓT
és EMBEREKET
kiszegítő munkákra.

MÁLONOT NOFÉS JISZRAÉL KERES
A JERUZSÁLEMI SHALOM HOTELBE
pincéceket
barmen szakácsokat
szobalányokat és szobapincéceket
vendéglátó tisztviselőket
telefonkezelőket
könyvelőket
titkárnokét-gépirónokét — héber, angol
étterem pénztárosokat (checkers)
boyokat
Az érdekeltek forduljanak a SHALOM HOTELBE, Bajt Vegán vasárnap vagy hétfőn, augusztus 13 és 14-én.

UJ KELET
מזרח החדש
VIATA NOASTRA
Nostalgia Kucica

ÜZLET
● ATADÓ hirdető és közvetítő Irod. Cholov központjában, klientúrával. Bőséges megélhetés. 32416, — 550172.
● KOZPONTBAN parfümeria, női-ruháru minden fajtája 8 éves vettek. Jó feltételekkel egészségi okokból árulva és megfelelő berendezéssel kényelmes hávíberes szerződéssel 1975-ig kiadó. (Esetleg meghosszabbítható). Csak komoly, tevékeny bíró vevők jelentkezését kérem. Az üzlet még az ünnepek előtt átadó. Közvetítők érdekelnek. Telefon naponta 15-20-ig, 260667.
● KOMBINÁCIÓ! Keresek fogorvost 2 modern röntgén-gépi és neveli rendelébe. Klientúrával. Gyakorlati, héberül tudó és kötelezettség mentes személyek telefonáljanak a 02-764819 számra.
● MAKOLET kiadó vagy eladó. — Bőséges jövedelem. Cífun Tel-Avivban 445955.
● HAVÍBERBE minden célra megfelelő helyiség, jelenleg pedikűrszalon. Rech. Frischman 86. — telefon: 250881, 237130.
● ELADÓ mákolet-csemegéitell Rámát-Gánban. Megélhetés 2 családnak. Egyedüli a környéken. — 731708.
● SILBERMANN József, Jaffa, — Simon Hádádik 11., nagy vevőkörrel rendelkező nagy tőkésársat keres 30-60.000 forinttal.
● ALAPOZZA meg jövőjét! Szabad idejében foglalkozzon eladással. Forduljon mielőb Allenby 134, Tel-Aviv, II. em. „Fortuna”.
● BEFEKTETNEK társként 500 ezer forintot üzletbe. Levelek részletes felvilágosítással. POB. 2043, Petach-Tikva.
● FARSAG keresek 200 négyzetméteres, jömenő asztalosműhelyembe. — este 7 után: 906010
● ELADÓ nagy, 50 négyzetméteres üzlet, galériával, Bát-Jám központjában. Érdeklődés szalon „Lila”, Bát-Jám, Balfour 89/a. Közvetítők érdekelnek.

OKTATÁS
● ZONGORA-ÓRÁK, teória és szol-fés, mérsékelt áron tanít tehetséges fiatal. Telefon 966158.
● TANULJON TANCOLNI Izrael legjobb táncatanáránál, „Anschel”-nél. Tel-Aviv, Alhija u. 3.
● ANGOLUL és nemetül — társalgás, olvasás, helyesírás, gépirás (ke-éskedelmi levelezés) — speciális, bevált módszerrel, magyar nyelvű magyarázatokkal, bármely korban könnyen, gyorsan, biztosan megtanulható! Klein professzor, Tel. Aviv, telefon: 762-013.
● FŐISKOLAI hallgatózó matematika órákat ad, modern módszerrel. Tel. 78591, 7-9-ig, 13-18-ig.
● IVRIT és angol órákat adok. Tel. 444244.
● PETACH-TIKVAN diplomás tanárok érettségire előkészítenek minden tantárgyból. 908581.

KÖTÖT keresünk
körkötőgépekhez
VÁLTOTT MŰSZAK.
POB. 2028.
Telefon a déli órákban:
612393

2 1/2 NAP „ÜNNEP”
Nehéz az ünnepeket „otthon” tölteni. Ezért utazzon el „Canaan-tours”-szal szeptember 8-án, pénteken (erev rohasán) délután 2 órakor kényelmes turista autóbusszal (számozott ülőhelyek) az északi Negevbe és szeptember 10-én, vasárnap, az ünnepek kimenetelekor vissza Tel-Avivba. Szállás és teljes ellátás elsőszt. szállodában. Kirándulások magyarázattal olyan helyekre, amit különben nem látogatna meg. Jöjjen velünk, használja ki az ünnepeket, ahelyett, hogy agyon dolgozzon magát.
Jelentkezés:
CANAANTOURS
BEN JEHUDA STR. 113
Tel. 229125 * Tel-Aviv

VASUTI MENETREND
JERUZSÁLEMBŐL
Haifa, Beer-Sévára és Dimonára — hétköznap: 7.14, 18.55; pénteken 7.14, 12.12.
Tel-Avivba — hétköznap: 7.14, 10.52, 13.54, 15.06*, 18.15; pénteken: 7.14, 10.52, 12.46, 14.13.
TEL-AVIVBŐL
Jeruzsálembe — hétköznap: 7.15*, 10.09, 11.57, 13.57; pénteken: 7.15*, 10.09, 11.58, 13.57.
Haifa — hétköznap: 6.10, 6.39*, 8.02*, 8.35, 9.55*, 11.27*, 12.20, 13.48*, 14.30, 15.35*, 16.17, 17.05*, 17.50, 19.25*, 20.47; pénteken: 6.10, 6.39*, 8.02*, 8.35, 9.55*, 11.27*, 12.20, 13.15*, 13.48, 14.30, 14.40*, 16.05; szombat este: 20.00*, 21.50
Nahariára — hétköznap: 6.39*, 11.27*, 15.35*; pénteken: 6.39*, 13.15, 19.17, 13.30, 16.12, 18.41; pénteken: 6.32, 9.17, 12.52.
Dimonára — hétköznap: 9.17, 13.30, 18.41; pénteken: 9.17, 12.52.
HAIFARÓL
Jeruzsálembe, Beer-Sévára és Dimonára — hétköznap: 6.50, 16.13; pénteken: 6.50, 11.50 (csak Jeruzsálembe).
Tel-Avivba — hétköznap: 6.00, 6.29*, 7.11*, 8.10*, 8.57, 10.25, 11.49*, 12.33, 13.26*, 14.10*, 14.40*, 15.26*, 17.16*, 18.10, 19.05*, 20.34; pénteken: 6.00, 6.30*, 7.11*, 8.18*, 8.57, 10.25, 11.40*, 12.33, 13.26*, 14.00, 15.03*, 15.48; szombat este: 19.50*, 21.40.
Naharia — hétköznap: 8.00, 12.49, 16.47; pénteken: 8.00, 14.34.
NAHARIARÓL
Haifa — hétköznap: 5.38, 10.35, 14.20, 18.03; pénteken: 5.38, 10.35.
Tel-Avivba — hétköznap: 5.38, 10.35, 14.20, 18.03; pénteken: 5.38, 10.35.
Jeruzsálembe, Beer-Sévára és Dimonára — hétköznap és pénteken: 5.38.
DIMONARÓL
Jeruzsálembe — hétköznap: 6.18, 15.55; pénteken: 6.18, 12.45.
Tel-Avivba — hétköznap: 6.18, 12.45, 15.55; pénteken: 6.18, 12.45.
Haifa — hétköznap: 6.18, 15.55; pénteken: 6.18.
BEER-SEVARÓL
Jeruzsálembe — hétköznap: 6.47, 16.30; pénteken: 6.47, 13.15.
Tel-Avivba — hétköznap: 6.47, 9.38, 12.34, 16.30, 18.10; pénteken: 6.47, 9.38, 12.15.
Haifa — hétköznap: 6.47, 16.30; pénteken: 6.47.
* csillaggal jelölve gyorsvonat

KELEMES HANGU CHAZAN
állást keres a
NAGYÜNNEPEKRE
Tel-Aviv—Petach-Tikva
környékén.
Tel. 916715, este 8-9 között
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

GYAKORLÓTT könyvkötőt
keresünk folyóirat- és könyvkötő műhely vezetésére.
Jelentkezés azonnal a Hásaron-u. 2. sz. a., újságkioszkban (Táchána Merkázit)

„GAN RIMON” vendéglő
Haifa, Karmel-hegy, Sd. Hábrosim 10., keres azonnali SZAKÁCSNÓT (SZAKÁCSOT) jó feltételekkel.
Tel. 81392

ÖZVEGYASSZONY
60 év körüli,
modern-vallásos
FÉRJET KERES.
Haifa, POB. 4094,
„Perfekt” jeligére.

Felejthetetlen drága fiam, testvérem
MORDI KRAY 5"7
slosimja leteltével
AZKARÁT ES SIRKOAVATÁST
tartunk 1972 augusztus 16-án, szerdán délután 4 órakor a Herzl-hegyi katonai temetőben.
Találkozás a temető bejáratánál. Autóbussz indul édes-anya lakásától Kirjat Jovel, Guatemala u. 18/3.
Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik részvétükkel igyekeztek enyhíteni fájdalmunkat.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága férjem, vöm, sógorunk, rokonunk
SPITZ ABRAHÁM (Adolf) 5"7
Szászregén — Natanja
AZKARAJAT ES SIRKOAVATÁST
1972 augusztus 15-én, kedden délután 5 órakor tartjuk a várkími temetőben.
Külön autóbussz indul fél 5-kor a Táchána Merkázitól (a mikvével szemben).
Gyászoló felesége RENE ES A CSALÁD

Drága fiunk, testvértünk
AVRAHÁM (Öcsi) ÁRON 5"7
Chedera
elhunytának harmadik évfordulóján
AZKARÁT
tartunk 1972 augusztus 13-án, vasárnap délután 5 órakor a chedera-i temetőben. Találkozunk a temető kapujánál.
A CSALÁD

Felejthetetlen drága testvéreink, rokonaink, tántiink
SCHAPIRA SAROLTA szül. Steinherz 5"7
és
STEINHERZ REGINA 5"7
AZKARAJA ES SIRKOAVATÁSA
kedden, 1972 augusztus 15-én délután 4 órakor a haifai Karmel-parti temetőben. Találkozás a temető főbejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Küldjön vámmentes **IKKA** ajándék-utalványt **AZ ÜNNEPEKRE** magyarországi rokonainak és barátainak
A júliusban feladott megrendelések (7. sz. listák) augusztus 9-én osztották ki Magyarországon.
Ismét kérjük adja fel az ünnepekre szánt küldeményét mielőbb közöljük, hogy az augusztusi listát legkésőbb
augusztus 24-én lezárjuk.
MEGRENDELŐHELYEK
JERUZSÁLEM: Vajda Jolán található a „Sova” kávéházban, félemelet, d. u. 5-6.30-ig, a Hísztradrut itcai Hísztradrut-épületben.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em., d. e. 9-12.30, d. u. 4-6.30 óra közt — Telefon: 55052.
HAIFA: Léber Dávid ékszerüzlet, Nordau 21.
BEER-SEVA: Frankfurter István, Hácmaut 49/51.
Levelezést kizárólag G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27, címre kérünk.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költség nélkül mentes küldési lehetőség MAGYARORSZAGRA

FIGYELEM!
CSEHSZLOVAKIÁBA VALÓ KÜLDESRE
TUZEX ajándék-bónok kaphatók

ROTEX KERES
a) varrónokét overloch- és két-lús gépre
b) szakmanélküli munkásnokét
varrási szakma megtanulására.
Jelentkezés: tel: 789191,
Bnč-Brák, Jábotinsky 7.

TEXTILIPARI VALLALAT
az ország központjában
keres
MINDENFELE
SZÖVŐT
Jelentkezés a személyzeti osztály igazgatójánál, tel. 063 88050 és 063 88250 a munkaidőben, vagy írásban: Tel-Aviv, POB. 1177.
Munkafeltételek hozzáértés szerint.
Titoktartás biztosítva.

KERESÜNK!
Országos gépjármű és alkatrész vállalat
iniciatívával rendelkező, energikus
ELADÁSI KÉPVISELŐKET
Jeruzsálemben és az ország déli részében.
Ha nehéz munkára képes, jól akar keresni és gyorsan előre haladni, nálunk van helye!
Pontos részletek feltüntetésével forduljon Haifa, POB. 569 címre.

ÜZEM A HAIFAI ÖBÖLBE
keres
SZABÓKAT
ipari konfekció munkára
Tel. 04-721131.

BEGED OR (1968) Ltd.,
keres
munkára migdál-háémekei üzemébe
TÁSKAOSZTÁLY VEZETŐT.
Követelmények:
a) képesség sok munkás vezetésére,
b) hozzáértés és gyakorlat a gyártási folyamathoz
Megfelelő erők jelentkezése a személyzeti osztályon, Migdál-Hácmek, POB. 16., tel. 065-40630.
1972.VIII.11 UJ KELET 29

CHAJIM BÄR LÉV:

Az oroszok távozása Egyiptomból Izráel javát szolgálja

Ha újabb háború törne ki, csak az egyiptomiakkal állunk szemben

„Az orosz katonai szakértők kivonása Egyiptomból nemcsak a Szovjetunió globalis stratégiai terveit befolyásolja, hanem Izráel javára is szolgál, mert ha kiüjül a tűz a csatorna körzetében, nem egy szovjet egységgel megerősített egyiptomi hadsereggel állnánk szemben, hanem csak egyiptomi katonákkal” — mondotta szerdán este Chajim Bär LéV kereskedelem- és iparügyi miniszter a tel-avivi Há-bima színházban a Jichák Száde nevével elnevezett díj kiosztási ünnepségen.

Bär LéV hozzátette, hogy előreláthatólag orosz támogatás és katonai segítség nélkül Egyiptom nem a fegyveres megoldást fogja választani. A volt vezérkari főnök szerint a jelenlegi egyiptomi események a kifulladásztó háború következményei. Szádat és más arab vezetők szavaiból kiderül, hogy a Szovjetunió nem volt hajlandó és továbbra is vonakodik katonai beavatkozástól a körzetben. A kifulladásztó háború megkezdése előtt a Szovjetunió biztatta Egyiptomot az Izráel elleni harcra és az orosz szakértők hittek abban, hogy Egyiptom képes összemérni erejét velünk. A háború során azonban kiderült, hogy az egyiptomi hadsereg nem komoly tényszerű és még részleges orosz beavatkozás sem döntheti el javukra a háború kimenetelét. Tényleges orosz beavatkozás viszont veszélyes és kockázatos is, úgy globális szempontból, mint Izráel bátor kiállása miatt, és a kifulladásztó háború óta a Szovjetunió inkább a politikai megoldást helyezi előtérbe a katonai összecsapás helyett.

Bär LéV elmondta még, hogy a függetlenségi háború óta egészen napjainkig az arab katonai nem fejlődött, harcikészségük alacsony fokozatban áll, s a modern harcaszaktus eszközeit nem tanulták meg. Ezt bizonyítja az is, hogy a lefölt repülőgépek terén az arány 1:21,6 a javunkra, a hatnapos háború óta eltelt időben. A 15 éve tartó orosz kiképzés ellenére, nem képesek összemérni erejüket az izráeli légi haderővel és a hatnapos háború óta különböző légi harcokban 102 egyiptomi és 28 izráeli gépet lőtünk le, míg veszteségünk 6 repülőgép volt.



BÄR LÉV
Csak Egyiptommal...

átása a kifulladásztó háborúban elért győzelemünk gyümölcse. A kifulladásztó háború nemcsak katonai, hanem politikai téren is komoly eredményekre vezetett, mert megváltoztatta a nagyhatalmak álláspontját és hozzáállását a körzet problémáivalhoz. Az arab világ széthúzása elmélyült és Szádat nem képes betölteni Nasszer helyét az arabok vezetőjeként. Jordánia álláspontja sokkal reálisabb, amit bizonyít Hussein kijelentése is, hogy nem vesz részt egy esetleges újabb háborúban. Chajim Bär LéV beszéde befejező részében azt mondta, hogy Izráel a jövőben is, mint eddig, csak akkor harcol, ha a háborút rákényszerítik. „Országunk biztonságos helyzete a maga nemében különleges, mert katonai döntés nem oldhatja meg a politikai ellentéteket, mint ahogy az más ellenséges országok között történni szokott”.

A MIFAL HAPAJISZ SORSOLÁSA

A Mifal Hapajisz társasági, 32/72 számsz. sorsolásán 150 ezer forint nyertek: 114228, 654801.

50 ezer forintot nyert: 063325, 12500 forintot nyertek: 133860 és 000311, 6250 forintot nyertek: 475998, 633967, 217262, 085045.

1250 forintot nyertek: 094514 050278 031101 025413 007194 444454 420537 341586 331564 202920 172655 622138 594613 579587 542895 500404 452855 775054 731782 723593 690905.

Az alanti végződésű sorsjegyek a következő nyereményeket kapták:

600 font
91554 84915 82089 81077 71911 44502 43960 36779 14759 03591.

250 font
44068 44221 43913 41672 37801 32288 19452 18593 17408 05129 73680 72688 70377 66979 66392 63703 63605 62250 55090 53162 96747 95457 88860 82035 77298.

100 font
9505 8413 8118 3934 2252 1707 0401.

50 font
3578 3429 2139 2896 2785 1616 1374 1118 0726 0217 4726 4663 4656 4492 4478 4338 4275 3989 3844 3614 7449 7081 6745 6381 6005 5689 5523 5252 4935 4790 9979 9337 9142 9135 8453 8191 7815 7522 4871.

A 4-vel végződésű sorsjegyek viszszanyerték a 4 fontot.

Izráeli mintára

Lányokat is besoroznak az amerikai tengerészetbe

Az amerikai hadügyi hatóságok úgy határoztak, hogy ezentúl lányokat is besoroznak a tengerészetbe, a légierőhöz és a szárazföldi egységekhez, különböző katonai és rendőri feladatok elvégzésére — izráeli mintára.

Stela Lévi tart. ezredes, az izráeli katonalányok volt parancsnoka, aki jelenleg a washingtoni izráeli nagykövetség tanácsadójaként működik, tegnap nyilatkozott az amerikai televízió egyik népszerű programjában és azokról a problémákról beszélt, amelyek a rövidesen bevonuló amerikai lányokra várnak.

LOPOTT VAGYON REJTEGETÉSE MIATT LETARTOZTATTAK EGY SÜKETNÉMÁT

A tel-avivi járásbírósg letartóztatási végzést adott ki Aharon Deri bát-jámi süketnéma ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy több ezer forint értékű lopott árut rejtgetett lakásában.

A gyanúsított kézzel-lábbal és tolmács segítségével beszélt a bírónak.

A SOVJETISCH HEIMLAND SZERKESZTŐJENEK LÁNYA ALIJJÁZNI AKAR

Szárá Vergelisz, a Szovjetunióban megjelenő jiddis nyelvű lap, a „Sovjetisch Heimland” szerkesztőjének 20 éves lánya, a szovjet hatóságokhoz fordult, hogy engedélyt kérjen az alijjázásra.

A fenti hírt Jozsef Givon (Jozsef G.) hozta, aki mintegy két héttel ezelőtt tért vissza oroszországi látogatásáról.

Givon szerint Szará Vergelisz nem ért egyet apja nézeteivel, akiknek lapja, mint ismeretes, éles Izráel-ellenes álláspontot képvisel és személyileg is anticionista magatartást tanúsít.

Jozsef G., aki rövidesen újra látogatást tesz a Szovjetunióban, még azt is elmondta, hogy a zsidó tábornok, Dávid Dragonszki

56 olé ülősztrájkol Luddon

A luddi repülőterén 56 tagú olécsoport ülősztrájkot kezdett, mert az olék nem tudtak megállapodni a klitágyi minisztérium megbízottjaival a nekik felajánlott lakások helyét illetően. Az olék között van 12 délfraanciaországi család és 10 kelet-európai család, akik még szerdán érkeztek.

A tegnapi nap folyamán folytatódott a tárgyalások a renitens olékkal és az ITIM közleménye szerint, a klitágyi minisztérium reméli, hogy még az est folyamán, de legkésőbb ma, a szombat beálta előtt sikerül az olékat is kielégítő megoldást találni elhelyezésükre.

KÉT ÚJ LAKÓEGYED ÉPÜL ASKELONBAN

Askelonban két új lakóegyet terveznek. A terveket az Afri-dár vállalat készítette elő, amely a munkálatok első szakaszában 500, a továbbiakban pedig még 200 lakást készül építeni.

Az új lakóegyet a Barnea-övezetben lesz, míg a másik lakóegyet az Afri-dár északi részén épül.

Négynapos látogatásra érkezett Nelson Rockefeller

»Üdvözlőlevelet hoztam Nixon elnöktől Golda Méirnek«

New-York állam kormányzója ma találkozik a miniszterelnökkel — „Nem akarok politikai kérdésekről nyilatkozni”

„Magánlátogatásra jöttem és mint vendég, nem foglalkozom politikai problémákkal. Annnyit azonban elmondhatok, hogy levelet hoztam Golda Méir miniszterelnöknek Nixon elnöktől” — mondotta tegnap délután a luddi repülőterén Nelson Rockefeller, New York állam kormányzója.

Rockefeller kormányzó „Golfstream” megjelölésű magánrepülőgépén érkezett négynapos látogatásra. Vele együtt jött Louis Lefkovits, New York állam zsidó főügyésze, valamint Samuel Hausman, az Egyesült Zsidó Gyűjtőakció new-yorki elnöke.

Az újságírók gyűrűjében állva, Rockefeller diplomatikusan tért ki különböző időszéri kérdésekre.

„Az én feladatom New York államát vezetni és nem nemzetközi problémákkal foglalkozni. Ez az amerikai kormányzat feladata.”

Arra a kérdésre, hogy miről fog tárgyalni ittléte alatt Golda Méir miniszterelnökkel, Jigál Alon miniszterelnökhelyettes, Dávid hadügyminiszterrel, Aba Even külügyminiszterrel és más vezető személyiségekkel, Rockefeller így válaszolt: — Bekerül, barátság, a körzeti béke kiállításáról és más ügyekről fogunk eszmecsere-t folytatni.

A riporterek erősen szorították Rockefeller a különböző amerikai választások ügyében is. Főként azt akarták tudni, hogy véleménye szerint, miként fognak szavazni New York állam zsidói a novemberi elnökválasztásokon, Rockefeller, aki a republikánus párt egyik országos viszonylatban elismert vezetője, így felelt: — Megtanultam, hogy sokkal okosabb nem jósolokba bocsátkozni arra vonatkozólag, hogy miként szavaznak New York lakosai és ezen belül az ottani zsidók. Éppen ezért nem tudok véleményt nyilvánítani ebben a kérdésben sem. Hozzáfüzhetem azonban, hogy New York állam valamennyi lakosa nagyraértékeli jogát, hogy a választásokon résztvegyen és biztos vagyok benne, hogy alapos megfontolás után döntik majd el, kire szavaznak.

Tegnap este az amerikai vendég Aba Even külügyminiszter vacsoravendége volt és ma, pénteken találkozott Golda Méir miniszterelnökkel. Rockefeller a látogatásáról azt mondta, hogy a látogatás során megismerkedett Golda Méir miniszterelnökkel, aki a látogatás előtt írt levelet az elnöktől hozta. Rockefeller a látogatás során megismerkedett Golda Méir miniszterelnökkel, aki a látogatás előtt írt levelet az elnöktől hozta. Rockefeller a látogatás során megismerkedett Golda Méir miniszterelnökkel, aki a látogatás előtt írt levelet az elnöktől hozta.

hogy Rockefeller, New-York állam kormányzója tegnap kezdődött izráeli látogatását mind a vendég, mind a vendéglátók ma-jánjellegűnek nyilvánították, nem kérdéses, hogy ennek a látogatásnak nagy a jelentősége — szögezték le tegnap Jeruzsálemben.

Nelson Rockefeller 1930-ban járt az országban utoljára, amikor édesapja kezdeményezésére Kelet-Jeruzsálemben felépült a Rockefeller nevet viselő múzeum, Izráelben most tesz először látogatást.

Rockefellerrel együtt érkezett New-York állam főügyésze, a zsidó közéletben is jelentős szerepet betöltő Louis Lefkovits, akit mostani tisztségére 1957-ben választottak meg először. Zsidó ügyekben Rockefeller tanácsosának tekintik Lefkovitsot.

Mint emlékeztet, Rockefeller másfél hónappal ezelőtt hirtelen bekövetkezett családi gyász miatt mondta le akkorra tervezett látogatását. Nixon, újból megválasztása esetére Rockefeller, aki egyébként 1964-ben és 1968-ban kísérletet tett a republikánus párt keretén belül az elnöki jelölés elérésére, jövő évre külügyminiszternek, vagy esetleg hadügyminiszternek fogja kinevezni. Ez önmagában véve is, külön hangsúlyt biztosít látogatásának.

De rámutatnak Jeruzsálemben arra is, hogy New-York állam, amelynek Rockefeller a kormányzója, a világ egyik legnagyobb zsidó centruma, ugyanis New-York zsidó lakossága túlhaladja Izráel zsidó polgárainak számát és eléri a 2 millió 530 ezret.



ROCKEFELLER
Magánlátogatás

dig Ginoszár kibucha látogat, ahol Alon miniszterelnökhelyettes fogadja. Ugyancsak holnap keresi fel Rockefeller Dávid Ben-Gurion tel-avivi otthonában.

Vasárnap a kormányzó Jeruzsálemben tesz látogatást és az Izráel Múzeumban Teddy Kollek polgármester látja vendégül. Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). — Annak ellenére,

NEM MINDENKINEK VAN LONGINES ÓRÁJA DE, AKINEK VAN LONGINES ÓRÁJA AZ NEM AKÁRKI.
DÖS MODEL VÁRATÉK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS AZ IFJUSÁGNAK, AMIKOR LONGINES ÓRÁT VÁRATÉK, KERESNI JÓVALLAG BIZONYTAN, AMELY TÖBBSZÖR ELVÉSEN.

LONGINES

UJ OLÉ VILLANYBOROTVATÓL AUTÓIG FARKASNAK VÁSÁROL VÁMMENTESEN

Szállítunk 10 nap alatt A LEGJOBB BEL- ÉS KÜLFÖLDI GYÁRTMANYOKAT MEGTALÁLJA ÖSSZPONTOSITVA NALUNK Árusítás vátikoknak is.

S. FARKAS LTD.
MONDIAL 2000

TEL-AVIV: Derech Petach Tikva 9, tel. 621-272.
JERUZSALEM: R. Háseleg 2. (Gád épület) 7. em. Tel. 232-914.
HAIFA: Herzl u. 24. Tel. 523-608.
NATANJA: Vas., kedd, szerda, csüt. du. 4-7-gig. Elektron, Sd. Weizmann 13.

Mély fájdalommal közöljük drága édesapánk, nagyapánk

JISZRAËL MENACHEM BEN EFRAJIM (Goldmann)

elhunytát.

A temetési menet ma, 1972 augusztus 11-én, péntek délután 11.30-kor indul a tel-avivi városi halottasházból, Dafna u. 5., a Cholon—bát-jámi körzeti temetőbe.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szeretett édesanyám

Dr. DRECHSLERNE MIRA
Arad — Noerát-It

nincs többé. Augusztus 8-ikán csendben eltemtük.

LEÁNYA VERA

Drága édesanyám, nagyanyám, anyósom, rokonunk

FERDINÁND HANI

Szamosújvár — Dés — Alór — Cholon

slosimján

AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST

tartunk 1972 augusztus 16-án, szerdán délután 4 órakor a körzeti temetőben (Cholon—Bát-Jám).

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Drága felejtethetlen édesanyánk, nagyanyánk, dédink

WEISZ IRMA (Ráchel)

Budapest — Kfár Hächores

elhunytának slosimján

AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST

tartunk vasárnap, 1972 augusztus 13-án délután 4 órakor kibuc Kfár Hächoresben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Drága férjem, apánk, nagyapánk

JISZRAËL ROTH

elhunytának slosimján elzáródolunk sírjához, ahol

AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST

tartunk 1972 augusztus 13-án — ב באול תשל"ב —

vasárnap délután 4 órakor a Cholon—bát-jámi körzeti temetőbe.

Találkozás a bejáratnál.

A CSALÁD

Felejtethetlen férjem, apánk

STECKLER JOSZÉF

Bös — Safir

SIRKOAVATÁST

augusztus 13-án, vasárnap délután 3 órakor tartjuk a safiri temetőben. Autóbusz indul Safirból 3 órakor.

FELESEGE ÉS FIAI

Megboldogult drágánk

GROSZ ILONKA szül. Fried

Kassa — Tel-Aviv

első éves

AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST

1972 augusztus 13-án, vasárnap délután tartjuk a körzeti temetőben, Cholon—Bát-Jám. Külön autóbusz indul fél 3 órakor „Ofnát Weisz”. Jehuda Hálévi 39. sz. alól. Találkozás 3 órakor a temető bejáratánál.

A CSALÁD

Felejtethetlen férjem, apánk, nagyapánk, testvérünk, sógorunk

MOSE HACKER

Arad — Kirját-Ono

SIRKOAVATÁST

1972 augusztus 13-án, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a Zichron Méir Ponevits temetőben. Találkozás a temető bejáratánál. (60-as és 54-es autóbuszok).

A CSALÁD

DRÁGÁNK.

SPINNER JÓZSI

halála második évfordulóján, vasárnap augusztus 13-án délután 5 órakor

AZKÁRÁT

tartunk az emlékére a sírjánál, a Petách Tikva—Szugulá-i temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A CSALÁD

Megboldogult apánk

TABAK AVRAHAM

Jara — Torda — Jeruzsálem

SIRKOAVATÁST

augusztus 13-án, vasárnap délután 4.30 órakor tartjuk a kirját-sauli temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.

A CSALÁD

IZRÁELI HÉTKOZNAPOK

IKRIT ÉS BIRÁM – I GAZSÁG ÉS POLITIKA

Nem hisszük, hogy valaha is került izraeli kormány olyan nehéz helyzetbe, mint most. Ikrit és Birám arab falvak lakosai ügyében. Sajnálatos, hogy az egyre kinosabbá váló problémát voltaképpen jóindulattal izraeli államférfiak vetették fel, de rosszindulattal alászó elemek tevékenységére élte ki. Furcsa együttműködés. Jóindulatu államférfiak, akiket humanitárius szempontok vezettek, amikor a kitelepített arabok visszaköltözése érdekében szálltak síkra és rosszindulatu szélsőbaloldali, valamint zavaros újbaloldali elemek, akiknek az a célja, hogy minél nehezebb helyzetbe hozzák Izráelt és kompromittálják a cionista mozgalmat, amelynek tiszta kék-fehér zászlaját akarják beszennyezni.

A humanitárius szempontokkal nehéz szembeállítani, mert mindenkinek igaza van, aki a szegényembert támogatja, és azokat segíti, akik mellőzöttek, vagy kisebbségeknek érzik magukat. Az igazság érvét is nehéz felhozni az igazság fogalmát, amelynek nem abszolút fogalom, korszakonként és földrészenként, sőt országonként változik. Sosem volt igazság, hogy a zsidókat városról-városra és országról-országra üldözték kétezer éven át, ez a helyzet azonban fennállott Izráel létrejöttéig, sőt létezik még ma is olyan országokban, amelyek sikerül elzárni a hazugság vasfüggönyével a világ figyelmét személtől.

Bizonyos azonban, hogy a gálut története során alighanem hálaírást mondtak volna a zsidó templomokban olyan kormányok, vagy uralkodók boldogságáért, akik, vagy amelyek megelégedtek volna azzal, hogy lakóhelyüktől 15 kilométerre telepítik le újra a zsidókat, lehetővé téve, hogy normális nemzeti és vallási életüket éljék, a törvény teljes védelmében.

Az igazság változó fogalom. Ikrit és Birám lakossága esetében is. Ez a két falu szorosan a líbanoni határon fekszik és 1948 novemberében, amikor az északi körzet egyik tisztje biztonsági okokra hivatkozva távozásra szólította fel őket, amíg a körülmények megengedik visszatérésüket. — az izraeli hadsereg megszálta tartott 13 líbanoni falut. Ikrit és Birám a megszálló csapatok mozgást fektették, tehát a hadvezetőségnek akkor jogosan volt aggodalma amiatt, hogy a lakosság biztonságát veszélyezteti. Igaz az is, hogy a harcok elütve a két falu lakosságának képviselői a felsőbbrendűségi fordultak, amelyeknek ítélete is van 1951-ből. Az egyik ítélet nem helyezte határon kívül a katonai hatóságok intézkedését, hanem azt kívánta, hogy a lakosokat szabályosan értesítsék le a hivatalos formában, hogy biztonsági okokból nem térhetnek vissza falujukba. Mind a mai napig megmarazárhathatlan okokból a két falu lakossága nem használta ki azt a lehetőséget, hogy közvetlenül az ítélet után, visszatérjen a falvakba, azon a jogi alapon, hogy a katonai hatóságok ennek a formai követelésnek nem tettek eleget. Negyven év elteltével azonban a katonai kormányzás teljesítése a felsőbbrendűségi utasítását, minden családnak kiképesítették a kiköltöztetési végzetést, és amikor a falu lakossága másodsorú is a felsőbbrendűségi fordult, ez a felfelvadódás eredménytelen maradt. Izráel lefelföldi bírósági fóruma jóváhagyta a katonai hatóságok intézkedését.

A kitelepített lakosság érdekében harcoló közéleti személyiségek tehát nem támaszkodhatnak bírósági döntvényre, amint azt tenni megkísérik. De nem

támaszkodhatnak egyéb szempontokra sem vélt igazságuk megvédése érdekében. Az 1948-as zavaros időben, a háború okozta körülmények között, nemcsak Ikrit és Birám arabjai voltak kénytelenek elhagyni falujukat, hanem még legalább 17 arab és csaknem ugyanannyi zsidó falu népe is. Ez történt Mismár Hájárdán, Atárot, Növö Jákov, Kfár Dárbm, Kfár Ecion, Revádím, Ejn Curim, Bét Háarává, Chártuv, Kfár Urijá, Mászát Jicchák és Bét Esel zsidó településekkel is, amelyeknek lakói kénytelenek voltak új lakóhelyet építeni maguknak a kis Izráel területén. Most, amikor egyesek vissza akarják forgatni a történelem kerekét, nem kell-e számukra feltűnni azt a kérdést, hogy hol az igazság, a mindig változó igazság, ha azt nem érvényesítik az akaratuk ellenére kitelepített zsidókra is?

Talán nem egészen elhanyagolandó probléma az, sem, hogy a két egykori arab falu helyén most hat zsidó település van. Ikrit földjein élnek Even Menáchem, Somrá és Goren szövetségesei falvak. De nem vették el földjeiket ellenszolgáltatás nélkül. A falu 55 családja a kiköltöztetés miatt öket ért szenvedésért 300 ezer font jutást kapott, ezenkívül további 400 ezer font kártalanítást, továbbá kiutalt nekik földet és lakásépítés céljára telket 700 dunam területében Rámi faluban és környékén. Ikrit határában terült el 13 ezer dunam föld, amelyet a telekönyvben a muhtár, a községi bíró nevére jegyeztek „a falu lakosainak javára”. Birám (arabul Bir'im) egykori földjén települt el Birám kibuc (Somér Hácáir), Dovév szövetségesei falu, és Szász kibuc (Somér Hácáir), a falu területének egy részét pedig rezervátum és nemzeti park létesítése céljából a természetvédelmi hatóságnak adták át. Ennek a falunak csak hat családja volt hajlandó kivegyezni az állammal, összesen 116 ezer fontot kaptak a szenvedésért, 90 ezer fontot kártérítésként és 272 dunam földet és telket Gus Cháláv faluban. Birámnak is voltak még földjei, hat ezer dunam természetes legelő és szőlős terület, amely a falu bírójának nevére szerepelt a mandátumi telekönyvben.

Még beszélni fogunk ezekről a telekönyvi bejegyzésekről is, de talán fontosabb előbb azzal foglalkozni, hogyan képzelik el azokat, akik az arab falusiak visszatelepítéséért harcolnak, annak a határmenti településnek a jövőjét, amely Ikrit és Birám földjein létesült. Hogyan képzelik el a Mámám szélsőbaloldali ellenzékének emberei, hogy saját kibuc szervezték két olyan meggyökereszt és sikeres települést, mint Birám és Szász, eltűnik majd a föld színéről azért, mert 70 arab család, főként politikai uszítás következtében, vissza akar térni egy faluba, amelyet 25 évvel ezelőtt hagytak el és amelynek házaát 1951-ben a hadsereg felrobbantotta, mert attól tartott, hogy a házak bűvőhelyül szolgálhatnak majd gyilkolni jövő átvándorlóknak?

Tudunkkal még egyetlen „progresszív” Somér Hácáir kibucot sem proponálta, hogy a település szedje fel a sátrait és már a harmadik generációként születő gyermekekkel együtt vezesse kezébe a vándorbotot. Vagy talán Dovév falut, amelynek gyermekei ellen követelték el azt a borzalmas merényletet Líbanból jövő terroristák, telepítsék át a Negevbe? Ilyen abszurdumok vezetnek az „humanitárius akció”, amelyet egyesek az igazság nevében folytatnak, nem számolva azzal, hogy emberbaráti akcióik politikai tetté fajul, amely kulcsveszedelmet rejt magában Izráel és a cionista mozgalom szempontjából.

Tudjuk, hogy erről a veszélyről nem lehet megfeledkezni a baloldali agitátorokat, akik számára a cionizmus sosem volt szent és az országépítés mindig egyenlő volt a szemükben egy más nép elnyomásával és kiűzésével. Ezek az elemek most örülnek annak, hogy a két arab falu lakosságával bennünket a nagyvilág előtt és hogy az általuk sokra nem becsült Vatikán is belecsúszhat Rájá püspök kezdeményezésére a meronita vallású arab családok ügyébe.

Most aztán visszatérhetünk arra, miért szerepelnek arab falvak földjei a falu bírójának nevében a mandátumi telekönyvben. A Szochnut két évtizeden át kiúzdott az állami földek megszerzése érdekében. Azt követelte, hogy a parlagon lévő területeket, amelyeket a török kormánytól vettek át az angolok, engedjék meg zsidó települések létesítését. Csak hogy az angolok bevezették a földvásárlási tilalmat az ország legnagyobb részében, a Felső-Gálilban is és 1939-ben a hírdett Fehér Könyv megjelenése után, úv hárították el a cionista szervezet követeléseit, hogy ezeket a földterületeket vagy a falusi bírák, vagy a főkormányzó nevére írták „a falusi lakosság javára”. A cionista mozgalom egészen az állam megalakulásáig folytatta keserves harcát a mandátum-kormány átlátszó trükkje ellen. Bizonyítják ezt, hogy 1947-ben, amikor angol-amerikai bizottság vizsgálta felül a problémát, a Szochnut memorandumot nyújtott be, amelyben többek között a következő áll:

„A kormány állampolitikájának értelmében, hogy az araboknak adja az állami ingatlan-vagyont, a gyarmatiügyi minisztérium az állami területeket a kormány nevében bizonyos arab falvak lakosainak javára telekönyvelte. Ez az intézkedés precedens nélküli és igen kétséges, hogy törvényes-e.”

Az állam megalakulása után Izráel első kormánya megsemmisítette ezt a mandátumi intézkedést és állami tulajdonba helyezte vissza a földeket.

Mindenek a tények és a cionista országépítés felméli jogára épített érvek, el kellene hogy osszlanának minden kételtől afelől, hogy ki mellett szól az igazság. Hat zsidó település az igazság, vagy 70 arab család amelynek a kormánya hajlandó minden kártérítést megfizetni, amit követel, új termőföldet és a legutóbbi ígért szerinti, még házakat is építeni új települési helyükön? Így szembeállítva a dolgokat, nevéstésesen tűnne a két arab falu 25 évvel ezelőt kitelepített lakosai érdekében folytatott küzdelem, ha nem volna annyira lehangoló és bizonyos szempontból ízesítő is. Mert véso fokon a zsidó népek ősi hozzájáruló visszatérése kénezi most a vita tárgyát, az, hogy jogunk van-e erre a földre, vagy nincs jogunk rá. Ezt a jogot már nem vitathatja többen el senki, és hetven arab család egyéni tragédiáit nem szabad humanitárius szempontok miatt úgy felülni, hogy az politikai tökévé váljon ellenségeink kezében.

De a harc evelőre áll és alighanem még lesznek nehézségeink Ikrit és Birám miatt. A kormánynak azonban ki kell tartania határozata mellett, le kell győznie minden ellenállást, mert alapvető elvek védelmezésével, amelyeknek sértetlensége nélkül az életünket beható cionista világnézet és az országépítés alapvető jogait veszélyeztetjük.

téről, amint jár-kel, s azon tanulmányozzuk, hogy az új orr, fiil, illetve arc-rész, megfelelően belesimul-e az összképbe. Ez mindenekelőtt bennünket érdekelt, mert ha igazítani való addódik, azt azonnal megcsináljuk, máskézt azonban a beteg számára is levetítjük, s ennek valóságos felszabadító a lélektani hatása. Más az, ha mozgóképen látja önmagát, mint ha álló felvételek tucatjait nézne szembe az új, rendezett arccal.

Mikor vált ki az amerikai hadseregéből?
— Néhány hónappal ezelőtt mentem nyugdíjba. Ami nem jelent természetesen, hogy abba hagyom a munkát. Ellenkezőleg. Tele vagyok tervekkel, s valószerű, hogy állítani fogok. Elhatároztam, hogy a módszerem Izráelben is alkalmazom. Az év nyole hónapját itt akarom tölteni és négy hónapra visszamennék Amerikába, ahol magán-laboratóriumom is van. Valamelyik tel-avivi kórház mellett akarom kiépíteni a tevékenységi körömet.
— Ez azt jelenti, hogy abba-

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Két év után - oroszok nélkül

Irta: ARAD GIDEON

A fűszünnet harmadik évebe lépett. Szinte elfelejtettük már a fűszünnet megelőző hónapokat. Nasser „kifulladásos háborújának” végső fázisát, amikor az ismét legyőzött egyiptomi diktátor a szovjet hadsereget hívta segítségül és orosz SA-2 rakéták sűrű lövöldözésével az izraeli bombatámogatásokat Egyiptom mélyében, sőt orosz pilóták is résztvettek a légihaderők elleni harcban — számukra gyászos emléknyel. — Most, pontosan a fűszünnet második évfordulójára, befejeződött az orosz katonai tanácsadó, technikusok, tábornokok és alantás tisztsek ereinek kivonulása Egyiptomból. Semmi sem jelezheti ennél világosabban a helyzet alapvető megváltozását.

Visszanéltatva, arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a fűszünnetet akkoriban ucszólván rákényszerítette az amerikai kormány (Moszkva ellenkezése nélkül) a megvert egyiptomi hadseregre, de Izráel is csak hosszas rábeszélés után fogadta azt el. Az oroszokkal lefolyt légiicsata után, komolyan lehetett tartani a Szovjettel való közvetlen konfrontáció veszélyétől, amit senki sem kívánt.

Míg a szuezi fronton két év óta jóformán teljes esend uralkodott és ezt alaposan kihasználta állásaink és harci készségeink megerősítésére, a politikai hadszínterben eleinte nem voltak kedvezőek a fejlemények. Még mindig fejtünk felett lehetett a Rogers-terv (mindent vissza, lévegtelen határkiszárazásokkal), még tárgyal a név nélküli bizottsága, amelyben az USA erős francia-orosz nyomás alatt állt, miközött dr. Jarring és előállt mind a mai napig vissza nem vont követelésével, hogy Izráel minden békéértelvalás előtt kötelezze magát a régi mandátumi határak helyreállítására. Megkezdődött Joseph Sisco közvetítés, az alkudozás az izraeli visszavonulás méreteiről — és ezzel párhuzamosan szünetelt a légihaderők ellátása a Phantomokkal és Skyhawkokkal, az izraeli kormány „meandrássá” céljából.

Ha mindehhez hozzászámítjuk az állandó fenyegetéseket és uszítást Moszkva részéről, Párizs ellenséges manővereit és Anglia kétszínű magatartását, a nyugat-európai „békéközvetítők” tevékenységét, a Biztonsági Tanács és az UNO-közvetítés ellenséges határozatait és jóformán teljes elszigetelésüket a nemzetközi noronod — szinte hihetetlennek látszik, hogy gyakorlatilag mindez megtört Izráel szilárd ellenállásán.

Sőt, mi több, helyzetünk olyan mértékben javult, ami felhívja a levezérmesebb reményeket. Ez a változás természetesen főleg annak tudható be, hogy az amerikai kormány igen lényegesen módosította álláspontját. Jelentős mértékben az izraeli diplomácia vívmányának tudható be, hogy sikerült Richard Nixon elnököt meggyőzni, miszerint Izráel erejének növelése és pozíciójának szilárd fenntartása, sokkal nagyobb mértékben alkalmas a béke biztosítására, ezekben pedig Amerika érdekszférájának védelmére, mint az engedelmének feladására, amely csupán növeli az ellenfél étvágyát. Főleg arról sikerült meggyőzni Nixont — és vele William Rogers külügyminisztert — hogy a világhatalmak közötti konfrontáció veszélyét csak az orosz jelenlét csökkentése után lehet kiküszöbölni, ez pedig csak akkor lehetséges, ha a szovjet politikai nem mutat ki sikeret az arab világban, tehát Moszkva nem prezentálhatja Nasser utódjának az ismét „politikai megoldást”, másnéven az elvesztett területek háború nélküli visszaszerzését.

Miután Nixon kormánya magáévá tette ezt a nézetet és egyrészt páratlanul bákezi módon megerősítette hadseregünk ütőkészségét, megadva az ehhez szükséges igen jelentős anyagi eszközöket is, másrészt pedig ténre tette a Rogers tervet és beszűntette Izráel engedelmének követelését, valamint a számunkra kedvezőtlen békeletési kísérletek támogatását, hamarosan mutatkoztak ennek a politikának az gyakorlati eredményei. Anuár Svádát kéntelen volt háborús intéreite feladására, de politikai eredményt sem érhetett el. Az oroszok, akik saját hosszulejárati stratégiai tervek érdekében jöttek Egyiptomba, nem voltak hajlandók a háború kockázatait vállalni, de diplomáciai téren sem tudták elősegíteni Svádát „elvészélni”, míg háború indításáról reális alapon eltanácsolták. Ennek tudható be, hogy kénváltásra került a sor, amely Egyiptomnak jóformán teljes elhagyására kényszerítette az oroszokat.

Kézzel párhuzamosan Amerika csendes, de szilárd politikájának meg voltak a kihatásai mindenütt, ahol ugyanugy ráuntak az orosz túlkandásokra és a kimustrált feveverekre, mint Egyiptomban. Szudán és Jemen felújította kapcsolatait Washingtonnal, rövidesen Aléria is követi a példát. Kairóban pedig minden hivatalos cfofat ellenére is sűrű az érintkezés Joseph Green amerikai államtitkár megbízottal.

Senki sem hiszi, hogy a közeljövőben ismét fellángolna a háború Izráel és Egyiptom között. Sziria sem készül támadásra, Jordániáról nem is szólva. Az oroszok kivonulása csökkenti Egyiptom támadókészségét, tehát a háború veszélyét, ugyanakkor pedig jóformán kiküszöböli nagyhatalmi konfliktus kockázatát, minthogy a Szov-



JICCHÁK RABIN
Helyes javaslat helytelen módon

jetunio leépti katonai kötelezettségeit. Ezzel beigazodott az izraeli-amerikai politikai vonal eredményessége: csökkent a háború veszélye a körzeti és a nagyhatalmi síkon. Izráel pozíciói pedig érintetlenek. Logikusan Szádátnak minden oka meevan arra, hogy komolyan foglalkozzék békétárgyalások tervével.

Valószínűleg ez készítette Jicchák Rabin nagykövetet arra a kijelentésre, hogy Szádát most az átmeneti megoldás felé kell terelni, elzárva az utat az Izráel számára nem előnyös alapokon álló általános megoldáshoz. Ezt a feladást az amerikai State Department is osztja és így Joseph Sisco most ismét jelentkezik a szuezi megoldás tervével.

Az elmúlt két esztendő egyik fontos tanulsága, hogy mindkét fél számára komoly előny jelent Izráel és az USA közlekeleti politikájának összehangolása. Tudjuk, hogy ezen a téren Golda léir miniszterelnök személyi diplomáciájának döntő befolyása volt, de az is valószínű, hogy Jicchák Rabin nagykövet és munkatársai jelentős mértékben hozzájárultak a sikerhez. Annál sajnálatosabb tehát, hogy elmergesedett a konfliktus a két egykori jóbarát, Aha Even és Jicchák Rabin között, sőt a nagykövet leutóbb még Golda Mésirrel is konfliktusha került, akinek Rabin tábornok pedig a kedvence volt.

Bármennyire is értékeljük Jicchák Rabin nézetét és kiváló analitikus készségeit, a politikai stratégia terén, mégis sajnálkozni kell afelett, hogy a konfliktus mindkét részről a nyilvánosság előtt hevített. Fenné nyilvánosabb az a körülmény, hogy Rabin nagykövet tévényilatkozatok formájában közvetíti tömegeit a külügyminisztériumnak, olyan ügyekben, amelyekben fontos a diszkrétó. Legutóbbi kijelentését olyan formában közölte a világsajtó, hogy Rabin ellenzi a 242. számú BT határozat alapján való béke megoldást és Jarring közvetítését, ezenfelül pedig az UNO elhagyását kívánja.

Bár Rabin nézeteit alapjában izraeli kormánykörtök és sokan osztják, azoknak nyilvános hangoztatása felelős diplomata által, csak nehézségeket és kellemetlenségeket okozhat. A kormány igen hosszas latolgatás után fanyalodott rá a BT határozat elfogadására, mert abban vannak pozitív elemek is, ez tehát a hivatalos kormánypolitika, amely ugyanúgy kötelezi a nagykövetet, mint a külügyminisztert, Rabin, sajnós, követte Toledánó miniszterelnök tanácsos példáját és a nyilvánosság előtt hangoztatta, hogy nem ért egyet a kormánnyal, vagy a miniszterelnökkel. Erre pedig egyiküknek sincs joga. Nem csoda, hogy Jicchák Rabin kijelentési miniszteri tárcára ezidőszent rállalva egyenlők.

Ezen személyi kérdésnek azonban nem szabad beárnyékolnia a Rabin által felvetett ésező problémát, hogyan használjuk ki legjobban a mostani rendkívüli kedvező stratégiai és politikai konstellációt, beleértve azt is, hogy az amerikai elnökválasztás évében senki sem nyitja ki a politikai hűtőszekrénynek azt a rekeszt, amelyben a Rogers-terv várakozik az „olvadásra”. Minthogy senki sem várja komolyan az arabok körkelti hozzájárulását átfogó, teljes és számunkra kielégítő békerendezéshez, el kell foaadnunk azt a Joseph Sisco által is hangoztatott nézetet, hogy fokozatos megoldást kell megkísérelni, eleinte a Szuezi-csatorna megnyitásával kapcsolatos terv alapján. Most tehát arra kell törekedni, hogy ezen a téren is érvényesítsük „a bevált” köző izraeli-amerikai vonalat, amely szerint szilárd magatartás és túlzott engedelemesség elkerülése kedvező eredményhez vezet.

Egyiptom most a Waldheim—Jarring közvetítés felújítása érdekében ismét az UNO-t és a két közönségi nagyhatalmat, Angliát és Franciaországot akarja mozdosítani. Ezt meg kellene előzni a Sisco küldetésnek új alakonak való felújításával.

Izráelben nincs elnökválasztás. Anuár Szádának csak egy év ideje van, amíg teljesen Muámer Gadaffi karmaiba kerül. Most tehát tetlen varázslás helyett ki kell hoználnia az időt új kezdeményezésre — számunkra kedvező alapon.

VENDEGEINK:

HIRSCH DÁNIEL,

egy különös mesterség művelője

Két jogcímen irhatunk a dési születésű, több, mint negyven éve Amerikában élő Hirsch Dánielről. Egyrészt az Egyesült Gyűjtőakció fontos személyisége — a multiban rendszerint küldöttségek tagjaként járt az országban, most viszont kifejezetten magánemberként érkezett —, másrészt a mestersége olyan érdekes, hogy arról külön kellene írni.

Kezdjük a mesterséggel. Hirsch Dániel különféle műanyagokból új füleket, orrokat, nyak-, illetve arc-részeket tud csinálni. Évtizedeken át az amerikai hadsereg szolgálatában állt — a háború alatt ilyen minőségűben egy indiai kórházban is dolgozott —, s a sebesült katonák arcát hozta rendbe.

Előbb a második világháború, aztán a koreai, majd a vietnami háború sebesült katoná-

in segített, s munkája lényegéről a következőket mondja: — Az arc-szerűlék egyben lenki sérüléseket is okoz. Ha reparáljuk a roncsoló golyó által okozott folytonossági hiányokat, ismét embert csinálunk a katonából, aki aztán képes megtalálni helyét a társadalomban. — Milyen módszerrel dolgoznak?

— A munkánkat rendkívüli ilaposság jellemzi. Mindenek előtt lenyomatot készítnék az arcról, aztán a következő fázisban szooror csinálunk róla és végül aprólékos, a legkisebb részletekre is figyelmet fordító munkával, elkészítjük a füleket, az orrot, illetve a pótolandó arc-részt. Hogy egy példát említsék, egy tüllön teljes egy héttiz dolgozunk, egy orr elkészítéséhez nem kevesebb, mint 9 nap kell.

— Miért?



HIRSCH DÁNIEL.
A felvétel a második világháború idejéből való.

— Mint mondtam, a munkánknak csak akkor van eredménye, ha aprólékos. Ezzel kapcsolatban két dolgot mondanék el. Az egyik, hogy az ember bőrének más a színe nyáron, más télen. Minden füleket, orrokat, arcrészt két változatban készítnék el. Az egyik nyárra, a másik télre való. Ezen kívül megemlítem, hogy amikor készen vagyunk a munkával és először felerősítettük annak eredményét, kisfilmet csinálunk a be-

00016
U.L. 203
UNICODON
F.U. UGLED UENIU

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Tul drága a háztartási célokat szolgáló áram

Megállapították, hogy a háziasszonyok és a kiskereskedők „szubszidiálják” a nagyipar és a mezőgazdaság által használt villanyt — Újabb tarifaemelés várható

Számos furcsa, gyakran viszsza-jelenségnek vagyunk tanúi, (s gyakran az áldozatai) a kis gazdasági életünkben. Ezek közé tartozik az is, hogy amikor otthon, a lakásunkban felgyújtjuk a villanyt, vagy a kiskereskedő és az iparos meggyújtja a belső világítást, vagy a munkalámpát, tulajdonképpen hozzájárul a gyárpar és a mezőgazdaság hasznának az emeléséhez.

Miként lehetséges ez? — teszi fel a kérdést az egyszerű polgarasszony. Válasz: Magasabb tarifát fizetünk az áramért, hogy ezáltal az ipar és a mezőgazdaság gyakran indokolatlanul olcsóbb villanyhoz jusson. Ezt állapította meg a Híztudat-kezelésben működő „fogyasztók szervezete” által végzett kutatás. Erre a munkára azért volt szükség, mert a kormányban ismét napirendre került a villanytarifa emelésének problémája és a fogyasztók tanácsa ezáltal követelni fogja az egész tarifarendszer megváltoztatását.

Megtudtuk, hogy az ipar és a mezőgazdaság olcsó áramellátásának tervét elsősorban a kereskedők és az ipari árammal nem rendelkező kispárosok viselik: átlagosan 9,5 agorát fizetnek kilowattónként. A kiskereskedők az áramtermelésnek csak a 13,8 százalékát használják fel, viszont tőlük származik a villanytársaság bevételeinek 25,3 százaléka.

Okot követi az egyszerű kispogár, aki a házi szükségletre használt áramért átlag 7,36 agorát fizet kilowattónként. Ő használja az áramszolgáltatás 25,8 százalékát, viszont a villanytársaság költségvetésének 36,7 százalékát fedezi.

Ugyanakkor kiderült az adatokból, hogy az ipar, amely az áramtermelés egyharmadát fogyasztja 3,24 agora kilowattónkénti átlagáron kapja az áramot. Mászóval: a villanytársaság bevételeinek csak az egyötöde származik ettől a szektor-

tól, amely termel és jelentős házzonai dolgozik.

A mezőgazdaság, amely az országos áramtermelés 18,4 százalékát használja fel, átlag 2,52 agorát fizet a villanyért, vagyis 8,9 százalékkal járul hozzá a villanytársaság anyagi mérlegéhez.

A „fogyasztók szervezete” szerint, a villanyár terhének ilyenfokú megoszlása „rendkívül hátrányos megkülönböztetést” jelent, elsősorban azért, mert a háziasszonyok és a kiskereskedők között aránylag kisgyermekes családok vannak, — vagyis túrhetetlen ez az állapot.

hogy ez a lakosságért „szubszidiálja” a nagyiparosokat, köztük a virágzó, tetemes haszonnal dolgozó iparágakat. A fogyasztók szervezete szerint, szintén nem a kisember feladata törődni azzal, hogy a mezőgazdaság olcsó villanyhoz jusson.

Ezért azt javasolják, hogy minden szektorban, a fogyasztási arány szerint állapítsák meg a villany árát és az általános emelés helyett, helyesen teszi a kormány, ha 40 százalékkal emeli a nagyipar és a mezőgazdaság által fizetett villanytarifát, és ugyanakkor csökkenti a házi fogyasztók és a kiskereskedők részére megállapított

«NAPJAINK ASSZONYA»

A Jedit Achronot és a WIZO közös kezdeményezésére szervezték meg a választást — Roni Sielberschatz lett az első — Mose Kol, a turisztikai ügyek minisztere személyesen gratulált „napjaink asszonyának”



Az elődöntő kérdőívek kitöltése és azok értékelése által választotta ki azokat, akik bekerültek a döntőbe.

A döntő igen komoly kérdések megválaszolásából állott. Azt állapították meg, hogy a

turisztikai ügyek minisztere is, aki személyesen gratulált Roni Sielberschatz-nak.

A vöröshajú Roni Sielberschatz, „Napjaink asszonya” a következőket mondotta:

— Mikor befejeztem a jogi tanulmányaimat, a tel-avivi ügyvédségre kerültem, ott voltam joggyakorló. Közben férjhez mentem. A munkát nem hagytam abba, pedig közben megszületett az első gyermekem. Már egy éves volt, amikor felismerem, hogy választanom kell. A szakmai karriert akarom-e, vagy a családi élet boldogságát. Ugy döntöttem, hogy megosztom a két felelősséget. És nem bántam meg. Már három gyermekem van. Fél napig dolgozom. Ügyvéd vagyok. Persze, nagy ügyvéd így nem lesz belőlem, ahhoz egész ember kellene, de én fenntartom, hogy elsősorban anya vagyok...

Amikor átadták az első díjat, eljött az ünnepségre Mose Kol, jelölték milyen sokoldalú szakmai, háziasszonyi és általános társadalmi ismeretekkel rendelkezők.

Az első helyre Roni Sielberschatz — egy szávioni három gyermekes családjával, végzettségére nézve, ügyvéd — került.

Amikor átadták az első díjat, eljött az ünnepségre Mose Kol,

Kispipó
magasan ellenőrzve

FIGYELEM!
Három igaz szó: **KISPIPABAN ENNI JÓ!**

Eredeti, magyar ételkülönlegességek? tüdőshurka, bográcsgulyás, paprikás csirke, Eszterházi rostélyos, halpaprikás, stb. tejfölös rakottkrumpli, rakott-tészta, túróderelye, szilvabombóc, vargabéles, aranygaluska, palacsinta, házi torták, mádatéj. **Juditka, a főnökő főz!** Tel-Aviv, Chevron utca 6, (Ben Jehuda — Idelsohn saroknál), telefon: 58204

DELILA
— a csábító illat

»MLAI«
Gruzenberg 24, Tel-Aviv, Ofir-mozival szemben

J. KAHÁN
SZÖRMEUZLET
Tel-Aviv, Ber Jehuda 54
Tel. 286-701

SZÖNYEGEK!!!
PERZSA, BUCHARA, BELUDZISZTÁN, KAUKÁZUSI ÉS KINAI SZÖNYEGEK
A TELJES RAKTÁR KIARUSÍTÁSA!!!
ALKALMI ARON!!
„BAZAR” DIZENGOFF 184, TEL-AVIV, * 243598 — 234580

ERDEKES ASSZONYOK

RENÁNA GUTTMANN,

AZ ELSŐ IZRAELI ÁLLAMTITKARNO

A miniszterelnöki székben már évek óta asszony ül, de a miniszterumok és az állami főhatóságok élén eddig kizárólag férfiak irányították az ügyeket. Most sor került Renána Guttmann személyében az első államtitkárnő kinevezésére.

Az Állami Ellenőrző Központ államtitkára.

Renána Guttmann hosszú éveken át katona volt. Magas rendfokozatot ért el, jelenleg szolgálaton kívüli alezredes. Közbene jogi tanulmányokat folytatott, ügyvédi oklevelet szerzett

és leszerelés után közigazgatási pályára lépett.

Ezelőtt 14 évvel került az Állami Ellenőrző Központ törzskönyvébe. Azonnal magas beosztást kapott, s nem egészen másfél évtized alatt a főhatóság második embere lett. Csak a főellenőrnek tartozik számadással.

— Régen tudja, hogy utban van a kinevezése?

— Hallottam valamit rebesgetni, de nem volt biztos értesülésem. Nemrég Amerikába küldtek, a Harvardon elvégeztem

egy magasszintű tanfolyamot. Mikor megjöttem akkor közölték velem, hogy Nebenzahl főellenőr engem javasolt az államtitkári posztra.

— Örült?

— Nagyon szeretem a munkámat, de a kinevezés ugyanakkor problémát is okozott.



— Eddig főtitkár voltam és az volt a tervem, hogy a nyugdíj-korhatárig a helyemen maradok. Mint államtitkár — eről szó sem lehet. Kinevezésem csak addig marad érvényben, amíg a jelenlegi főellenőr a helyén marad. Tehát öt évig. Aztán kineveznek egy új főellenőrt, aki a saját emberét akarja önmaga mellett az államtitkári poszton.

— Hol itt a probléma?

— En most 47 éves vagyok. Vagyis öt év múlva, amikor távozom majd, 52 éves leszek. Felmerül a kérdés, hogy mihez kezdjek majd akkor.

— Nos, mihez?

— Talán áttérnék az elméleti jogtudományra és doktori címet szerezek. De lehet, hogy ügyvédi gyakorlatot kezdek.

— Erdeklék az ügyvédek?

— A polgári joggyakorlat. És azon belül is a szerződésjog.

— Hogyan alakult most a magánélete, a kinevezés után?

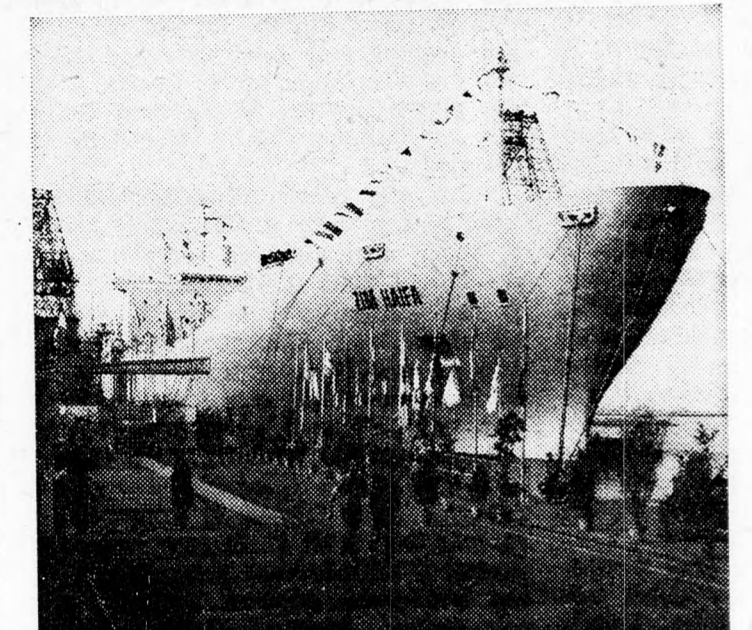
— Háziasszonykodni eddig se volt sok lehetőségem, a család — férj, két gyerek — már megszokta. Mostanában hetenként háromszor jött hozzánk háztartási segítség, ezután gondolom, hat-szor...

— Szeret-e szórakozni?

— A legfőbb szórakozás, ha a családom körében tölthetek néhány órát. Egyszer egy héten bridszezünk, de nem vagyok valami híres játékos, bár a férjem már ezelőtt 27 évvel megalapított, viszont nincs elég időm foglalkozni a dologgal.

— Örül, hogy most, a kinevezése által a reflektorfénybe került?

— Nem szeretem az ilyesmit. Most, hogy interjúkat kérnek tőlem, azt is sokallom. Ne felejtse el, hogy a mi hivatalunk abban különbözik a többi főhatóságtól, hogy mi valóban a legnagyobb csendben dolgozunk. Ez az anonimitás megfelel az én stílusomnak.



UJ TARTÁLYHAJÓ

A genovai kikötőben háziünnepség volt az ITALCANTIERI hajógyár dokkjában, s átadták a CIM megbízottjainak a legújabb tartályhajót. Hat tartályhajóból álló sorozat harmadik hajójáról van szó. „CIM-HAIFA” lesz a neve.

Az első, a „CIM NEW YORK” és a második, a „CIM TOKIO”, mint ismeretes, már üzemben van.

Az idei esztendő végén veszi át a CIM a negyedik tartályhajót, 1973-ban pedig az ötödik és a hatodik átvételére kerül sor. A „CIM HAIFA” a legmodernebb tartályhajó, 25.000 tonna szállítási alkalmassá, a hossza 200 méter, a sebessége 24 csomó, s a felszerelése a legtekélyesebb. A CIM tájékoztatói osztályának közlése szerint 33 tagú legénység — valamennyien izraeliek — üzemelteti az új tartályhajót.

Infarktus előtt és után

Nemi élet, de csak házasságon belül

Régebben az orvosok minden testi erőfeszítéstől eltiltották betegeiket a szívinfarktus után. Ma már tudják, hogy a józan keretek között folytatott fizikai tevékenység megakadályozhat egy második infarktust. Azt is tanácsolják betegeiknek, hogy folytassák a nemi életet. Mindenesetre csak a házasságon belül, mert a félrelépések a szakértők véleménye szerint veszélyesek, sőt halálos kimenetelűek lehetnek.

„Egyes betegek helytelenül azt gondolják, hogy az infarktus után örök életükre „szívük nyomorékjai”, és úgy kell élniük, mintha hirtelen legalább husz évvel idősebbekké váltak volna” — hangoztatja a höhenriedi (Nyugat-Németország) rehabilitációs klinika főorvosa, dr. Max J. Halhuber professzor. Míg azelőtt a betegnek egy infarktus után sokszor hónapokig kellett nyomnia a beteggyárat, ma már két hét után, és egyes klinikákon öt nap után, fel kell kelniük. S ha a betegek betartják orvosok előírásait, 80-90 százalékos lehetőségük nyílik arra, hogy munkájukat tökéletesen elláthassák.

S nemcsak erről van szó: „Ha valaki következetesen végrehajtja a rehabilitációs előírásokat, akkor fizikailag még nagyobb teljesítőképesség is elérhető, mint az infarktus előtt — írja Halhuber professzor az infarktus-betegek számára készített brosúrában, melynek címe: „A szívinfarktus előtt és után”. Ezzel egyértelmű választ kap a beteg arra a kérdésre, hogy az infarktusból való felgyógyulása után a szerelem árt-e a szívnak. Az orvosok véleménye

szert, a kikényszerített tartózkodás a nemi életől, bizonyos körülmények között nagy veszélyekkel jár: félelmi állapotokra, feszültségekre, és fokozott ingerlékenységre vezethet.

A legújabb amerikai vizsgálatok szerint a nemi kapcsolatok alig terhelik meg a szívet, és azt például az autovezetés lényegesen nagyobb mértékben veszi igénybe.

Mi az oka annak, hogy az orvosok mégis figyelmeztetik betegeiket, tartózkodjanak a házasságon kívüli szexuális kapcsolatoktól? Az ok egész egyszerű: a félrelépéskor a férfiak sokkal nagyobb stressznek vannak kitéve, mint a házasságon belüli kapcsolatoknál.

DAVID BLÜTHNER (Jumi)
Maroshévíz, Nagyvárád
„SZALON BGDZJCHEN”
BÖRRUHÁZAT
TEL-AVIV • Allenby 99. • emelet
A nagytemplommal szemben
* KITÜNÖ MINŐSÉG * KÜLÖNBÖZŐ SZINEK * KORREKT KISZOLGALÁS
Nyitva 7—7-ig.

GLUCK BÖRKABÁTMÜHELY
Petach-Tikva, Montefiore 16, telefon: 906447
Mindenféle női és férfi bőrkabát mértékre
JÖJJÖN EL BIZALOMMAL

VAMOS OROPEDE
ORVOSI MUSZERESZ
MODERN BÉTELEK MINDEN CIPOBEN HORDHATÓK
• EJEJL-NAPPAL VISELHEŐ SERKŐTŐK •
• OROPEDE FÜZŐ. HASKÓJO • GUMIHARISNYA •
Tel-Aviv, Passage, DIZENGOFF S1. 155 • Tel. 227-284.

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Dupla jogcímen keresték fel a héten szerencsekívánatokkal Kaczér Illést, a magyar-zsidó írók és újságírók doyenjét. Prágában meg született az első dedunokája, s Kanadában élő lánya — Zádorné Kaczér Anna — az édesapja látogatására érkezett.

Jókívánásokkal halmozták el a héten dr. Kauders Ben Ciont, a HOH országos elnökét és feleségét, Violát — negyedik unokájuk megszületése alkalmából.

Gidali Dávid, a pénzügyigazgatóság jeruzsálemi osztályvezetője és felesége Hedvig sok gratulációt kapott a héten abból az alkalomból, hogy fiuk, Binjámin (Zoli) a Héber Egyetem társadalomtudományi fakultásán B.A. fokozatú diplomát kapott.

Kanadai alkalmi tudóstónk írja, hogy az idén ötödik rendezik meg a pesti és a debreceni zsidó gimnazisták találkozóját. — Montreálban lesz a találkozó, amely iránt világszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Hegedűs György, dr. Tauber László, Hardy Ferenc, Kovács Vera, Weiss B. Albert és Elier Zsuzsa szervezik a találkozót. A szervező bizottság címe: Hegedűs György, 6856 Kildere, Cote St. Luc, Montreal 269 Que, Canada.

Jókívánásokkal halmozták el Adler Matitjöhut, a Bár Ilán egyetem gazdasági igazgatóját és feleségét, Juditot a lányuk, Zsuzsi és Jakov Perl esküvője alkalmából. A szertartást Sznajd Adler rabbi, a menyasszony nagybátyja vezette. Burg helygymnáziummal az élen a hazai közélet számos vezető személyisége is eljött az esküvőre.

Dr. Lutwák Mose, az ismert jeruzsálemi sebészprofesszor hazakereszt több hónapos külföldi előadói és tanulmányútról.

Szerencsekívánatokkal halmozták el Kirját Jizmách Mose-ban, Dick Dezsőt és feleségét. — Dick Edit költőnőt a házasságkötésük 25. évfordulóján.

Sok jókívánást kapott a héten a Debrecenből elszármazott Weiss Mose és Sosáná, az unokájuk, Le. Kovics Mordecháj és Birbinberg Henyá esküvője alkalmából. A chupá-szertartás a tel-avivi Mo-dün-teremben volt. Friedmann rabbi és Bár-On Micháel főként vezette. A vőlegény szülei: Salb.

CHOLON és környéke!

Aug. 12. - szombat - 8.30
Hisztaadru-terem

ZILAHY LAJOS:
„TUZMADAR”
című bűnügyi drámája,
3 felvonásban.

„Kiforrott, az illusztris szerző nevéhez méltó előadás.”
A „Tuzmadar” premijerjén Tel. Avivban, telt ház tapsolt — megérdemelten!
Benedek Pál kritikájából.

NATANJA
Augusztus 19. szombat
Ohel Sém terem, 8.30

Elővétel: Signál iroda
Számozott helyek!

HAIFA
Bét Háám
(A városi színház kistermében)
Augusztus 26. szombat, 8.30
Elővétel: HOH, Pevsner 2,
telefon: 667435

Egyszer az életben
van ilyen könyvsiker
HANS HABE
„MINT HAJDAN
DÁVID”
Ünnepi öröm a házbán
Bárhova postázuk.

HADASH
Tel-Aviv, Nesz Clona utca 4
(Járkon szállónál) Tel.: 59684

son Mose és Mirjám Zichron Já. korból valók.

Szombat este bensőséges hangulatú „Móláve Málká” ünnepség volt Jeruzsálemben, a Chug Jocé Hungária szervezésében. Hárav A. D. Herskovics és Hárav dr. Mordecháj Hirschblum, a Szoch-nut vezetőségi tagja, az alijjaosztály igazgatója tartott előadást. A két illusztris előadót Fisch Abraham, a szervezet elnöke üdvözölte, s ő köszöntötte a külföldi utjokról hazatért Chánán Bettyt és Simont, valamint Stern J. t és feleségét, a szervezet vezető tagjait. A vendéglátó Kertész Mordecháj volt. Az est második felében Gottlieb Chájim és Stiglicz Mose cházánut-számokat énekeltek.

A rokonok és barátok jókívánásokkal halmozták el dr. Steiner István petach-tívkai orvost és feleségét, Margitot a lányuk, Rut és Herzog Dov házasságkötése alkalmából. A fiatal pár orvostanhang-gató.

A budapesti származású, jelenleg Melbourne-ben élő Keménes Aranka és Farkas Viola rövid izraeli látogatásra érkezett.

Meroni Jehuda és Szará újszülött fiát Ofert néhány nappal ez-előtt felvették Avramám ávinu szövetségébe. Ebből az alkalomból jókívánásokkal halmozták el az örömszüloket és a nagyszüloket, Meroni Elit és Dvorát.

Az izraeli magyar jisiv tagjai nagy szeretettel köszöntötték a

héten Számek Jakov főkéntort és feleségét, Rózsát az unokájuk, Ely megszületése alkalmából. Az örömszülo: Smuel Rosenberg és Trude.

A rokonok, barátok és tisztelők szerencsekívánatokkal halmozták el Heimann Hersit és feleségét, Györgyt a lányuk Ruti és Men-czer Ezra esküvője alkalmából. A menyasszony az aradi származású, jelenleg Ásdodban élő dr. Har-nik Anna fogorvos lánya.

Szép külsőségek között rendezték meg a tel-avivi Chátám Szofér imaegyesület templomában (Achád Háám 58.) Ráv Schlésin-ger Ávrámah, a „ros kolél” fiának brit miláját. Az örömpapa Ráv Schlésinger Mordechájnak, a tel-avivi rabbinátsági bíróság tanács-elnökének a fia, és Ráv Stern bécsi főrabbi veje. A brit milá ünnepségen Ráv Stern Becálél bécsi főrabbi, Ráv Schreiber Szmicháj Bunem, a pozsonyi főrabbi, az örömpapa és Ungár Mose, a templom főgábjája mondott üdvözlő beszédet.

Jókívánásokkal halmozták el a héten Svéd Józsefet és Ibit a fiuk Jizrael és Sulamit Saechter esküvője alkalmából. Az ünnepség a WZO tel-avivi fogadótermében volt.

Szép családi ünnepség volt Akon, az „Ulámé Akkó”-ban, ahol a Debrecenből elszármazott Glückmann Irén és József fia, Tamás (Smuel) chupá alá vezette a kirját jámi Dávid Chánát, az akkori Miz-ráchi szervezethez tartozó óvodá-önönőjét. A Glückmann-házaspár abból az alkalomból is sok jókí-vánást kapott, hogy a lányuk, — aki tavaly ment férjhez Petro-fer Józsefhez — megszülte első kisfiát.

SPORT

Ujabb olimpiai próbálkozások

Izrael sportolói közül még sokan nem mondtak le arról, hogy résztvehessenek a közelgő müncheni olimpián. Annak ellenére, hogy az izraeli sportszövetség által előírt olimpiai minimumokat eddig még nem érték el, két uszónk holnap még egy próbálkozást tesz a minimum elérésére.

Joél Számuel sprinternek 55 másodperce van szüksége a 100 méteres gyorsuszásban, hogy elérje az olimpiai minimumot, míg Ávrámah Melamednak el kell érnie a 100 méteres pillangó-uszásban az 59.7 másodpercet.

A két uszó Jicchák Fuchs, a sportszövetség elnökének különleges jóváhagyásával kísérel meg újra a minimum megdöntését. Itt jegyezzük meg, hogy Számuel néhány héttel ezelőtt Belgiumban 54.6 másodperces

Spiegler az FC Kölnben játszik

Beszámoltunk arról, hogy Mordecháj Spiegler a Makkábi Natanja és az izraeli válogatott labdarúgó csapat kapitánya, sikertelen angoliai próbálkozások után Németországba utazott, ahol a Borussia Mönchengladbach csapata szerződött.

Spiegler azonban mégsem a neves német csapatban játszik az elkövetkezendő idényben, mert a fennálló törvények szerint csak két idegen játékos vehet részt minden német csapatban és Spiegler már a harmadik Jeszerződött külföldi játékos a Mönchengladbachnak. Ezért megegyezés jött létre, az ugyancsak német profi liga első osztályában szereplő FC-Köln csapatával, amely szerint „kölcsön adják” Spiegler egy évre az FC-Kölnnek.

A Labdarúgó Szövetség vezetőségében egyébként a héten eles bírálathozott el Spiegler engedése ellen, mert az izraeli játékos azt ígerte, hogy nem-hivatásos játékosként működik majd a külföldi csapatban és edzőkurzuson vesz részt. Spiegler arra is ígéretet tett, hogy szükség esetén bármikor az iz-

eredményt ért el a vegyes váltó-uszásban, de ezt az eredményt nem ismerték el. Érdekes, hogy míg a verseny hivatalos bírái elismerték Számuel fenti eredményét, addig a jelenlévő két izraeli edző stopperórája 55.1 másodpercet mutatott...

SPORTHIREK

A Törökországban portyázó rechoviti Sáarájim labdarúgó csapata szerdán játszotta első mérkőzését Istanbulban, a helyi Altinik csapata ellen és azt 3:0 (2:0) arányban legyőzte. A rechoviti csapat goaljait Prá-chiá, Kohén és a magyar származású Peled lökték.

Holnap megkezdődnek az angol labdarúgó liga mérkőzése. Az első forduló központi mérkőzése közül érdekesnek i-

Spiegler az FC Kölnben játszik

ráeli válogatott rendelkezése-re áll. Most kiderült, hogy a népszerű „Motele” hivatásos szerződést irt alá a német csapattal és semmi jele annak, hogy trénerként képezne ki Ma-gát. Zeév Bár-Sezerv, a Labdarúgó Szövetség elnöke, ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Spieglerrel gentlemáni megegyezést kötött és bízik abban, hogy a játékos ezt be is tartja.

Jicchák Száde halálának huszadik évfordulója

— Emlékezés Givát Brenner kibucban —



Soha nem ismertem nála fiatalabb embert, akire vártam „az Öreg” jelzője. Nem ismertem annyira sokoldalú, husból-verből való embert, akinek anyni gyengéje és emberi hibája lett volna, mint neki. Általában ez a paradoxális kettőség volt Jicchák Száde ismertetőjele. Ő volt az az ember, aki már életében bevonult a feltámadó Izrael történetébe, anélkül, hogy erre bármiféle módon jogot tartott volna.

Nagyszámú barátja és az emléket kegyelettel ápoló ezrek, a héten összegyűltek Givát Brenner kibucban, ahol az „Öreg” halálának huszadik évfordulója alkalmából, letettek egy újabb virágzását, avagy zsidó szokás szerint: egy rögöt, arra az egy-

Az atlétikai bizottság elnöke, Uri Ráviv, ugyancsak a sportszövetséghez fordult azzal a kéréssel, hogy ismerjék el Ávivá Bálász és Juvát Vizsnitzer távfutók újabb próbálkozásait, amelyet e hó 14-én tartanak meg Stockholmban. Ezen a versenyen Vizsnitzer és Bálász az 1500 és 800 méteres síkfutásban igyekeznek elérni a kívánt minimumot. Fuchs bejelentette ezzel kapcsolatban, hogy ha Bálász eléri a 2:05.0 időt és Vizsnitzer a 3:41.6 minimális időt, mindketten résztvehetnek a müncheni olimpián.

gerkezik a Chelsea—Leeds, a Liverpool—Manchester City és a Southampton—Derby meccsei.

Giora Spiegel, a Makkábi Tel Aviv válogatott futballistája, kérte, hogy nemzetközi játéktilalom alá helyezték, mert csapata nem hajlandó teljesíteni követeleseit. Spiegel különböző anyagi követeléseken kívül, még azt is kéri, hogy két év elmul-tával automatikusan és minden feltétel nélkül, engedjék el. A Makkábi Tel Aviv pénztárnoka ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Spiegel szerző-désében bennefoglaltatik, a mi-szerésben nem kaphat engedélyt más csapatokban játszani.

Az izraeli céllövő bizottság elnöke, Ávrámah Levin, lemondással fenyegetőzött, mert az országos sportszövetség nem járult hozzá, hogy a céllövő bizottság képviselői résztvegyenek a rövidesen Münchenben meg-nyíló nemzetközi céllövő kongresszuson.

szert sirra, amelyhez emlékezé-
tükben gyakran elzárándokol-
nak, de ha alkalmuk van rá,
személyesen is felkeresik, tekint-
et nélkül a dátumokra.

Jicchák Száde az az ember volt, akinek életét és tevékeny-ségét csaknem lehetetlen dátum-okhoz kötni. A folytonosság, az állandó cselekvés, a szellemi és a fizikai tevékenység jelzője, amely-mely nem lehet a dátumok ka-rórához kötni.

Sírjánál feketesapkás katoná-k díszszakasza állt őrséget és adta le a díszlöveket. A had-seereg páncélos alakulatát képví-selték ezek a katonák, azt az alakulatot, amelynek alapjait Jicchák Száde fektette le, amikor a függetlenségi háború vi-garában néhány „alkalmi” pán-célossal elfoglalta a luddi repü-lőteret, majd véres küzdelem után, kapitulációra kényszerítet-t az izraeli területre behatolt egyiptomi hadsereg elijött, amely Faludzsánát (Plugot) csapdába került. Ő volt az, akinek sikerült közel tucatnyi sikertelen vé-rős roham után elfoglalni Irák-

Szuidánt, — a mai Mecudát Joávor —, amely nemcsak Faludzsánának, hanem az egész dé-li frontnak a kulcsa volt.

Jicchák Száde volt a Pál-mách megalapítója, — az ő ke-ze alól került ki Mose Dáján, Jigál Alon, Chájim Bár Lévi, Jicchák Rábin — hogy csak az ismertebbeket említsük a „gye-rekei” közül, akikben mindig bajtársakat látott, a jövő biz-tonságának a zálogát.

Ő volt az, aki felvetette és megvalósította az első önkéntes ejtőernyős alakulatot. Azokról a vakmerő és áldozatkész fiatal-lokról — férfiakról és nőkről — van szó, akik a vérszörnyek idején a németek által meg-szállt területen Európában le-ugrottak, hogy segítséget nyúj-tsanak a még életben lévő, baj-ba jutott zsidó testvéreiknek.

Később — a függetlenségi háborút megelőző hetekben — ott találjuk Mismár Háomé-k kibuc védői között, ahol Kauk-ázsi arab kalandor terrorista magánhadsege ellen harcolt. Ez azonban csak az érem e-

gyik oldala. Jicchák Száde ér-zékeny, finomtollú költői szel-lemmel megáldott őstehetség — író volt. J. Nodéd álneven ír-ta alá rövid cikkeket, amelyek ol-lyan tömörek és kifejezőek vol-tak, mint két-három kötetes, magyarzatokkal bőven ellátott elmefuttatás. Irodalmi munká-ságának egyik gyöngyszeme az „Anikó” című szindarab, amely-ben Cháná Szenes tragédiáját örökítette meg.

Vallásos, orosz-zsidó csalá-dból származott Jicchák Száde, aki a Talmud foliásokkal egyi-dejűleg, a sporttal is eljegyezte magát. Birkózott, boxolt, irt, tanult és forradalmár is volt.

Aljijázása után, életének java-részt az ország biztonsági ügyeinek szentelte. Ő volt az, aki felvetette — mint a Hágá-ná vezérkarának tagja — az aktív önvédelem, az angol man-dátum és az arab terrorista band-ák elleni fegyveres küzdelem elvét. Kedvenc mondanója volt: „Ha fegyvert fogunk rád, üsd ki a gyilkos kezéből a puskát, mert ez hatékonyabb, mint a futás.”

Jicchák Száde példaadó életé-vel és dinamikus tevékenységé-vel, örök időkre beírta nevét a feltámadó Izrael emlékkönyvébe. Olyan legenda lett, amely nem tartozik a sárguló okmányok kö-zé, hanem lobogó fátylaként vilá-gítja meg a mindenkori zsidó és izraeli ifjúság számára a he-lyes utat.
AVI-RUT

KÜLVÖELEMÉNY

KINEK JÓ EZ?

Írta: KARMEL JOCHANAN

Nem kell valakinek a Ché-
rut-mozgalom, vagy a Liberális Párt tagjának lennie ah-
hoz, hogy aggodalommal figyelje a válsá-
got, amely a Gáchál alkotó két párt kö-zött egyre nagyobb mértékben kifejlődik.

E sorok írója például, nem csak, hogy nem tagja és nem választója a Gáchálnak, hanem egy másik politikai párt aktiv tag-
ja, mégis őszintén reméli, hogy nem fog sor kerülni a Gáchál felbomlására.

Meggyőződésem szerint, ugyanis a Gá-
chál felbomlása feltétlenül szerencsétlen lé-
pés lenne, amelynek negatív hatásait az
egész izraeli közélet nagyon hosszú időn át
megérezné.

Egy valóban jól funkcionáló demokrá-
ciának csaknem nélkülözhetetlen alkotó eleme
egy erős, lehetőleg határozatképes kormány
és egy ugyancsak erős ellenzék, amely el-
lenőzi és bírálta is képes a kormány mű-
ködését. Egyben kormányzati alternatívának
is számít vele szemben.

A legmeglepőbb a Gáchál válságában,
hogy az aktuális indító ok a választási rend-
szert illető nézeteltérés a partnerek között.
A Ché-
rut-mozgalom véleménye szerint, a jelenlegi választási rendszer megváltoztatá-
sa a Munkapárt uralmát erősítő és bizo-
sítaná csaknem örökre. Ezzel szemben, a liberálisok felfogása szerint, éppen a jelen-
legi választási rendszer biztosítja a Munka-
párt kormányzását és csak annak a megvál-
toztatása tenné lehetővé igazi politikai és
parlamentáris alternatíva kialakítását Izra-
elben.

Természetesen — mint általában ilyenkor szokásos — nehéz két fél közötti politikai vitában megtalálni az abszolút igazságot, és mind az egyik, mind a másik álláspont mel-
lett. Nem szeretnék ebben a cikkben beho-
nyolódni a választási rendszer körüli vi-
tába, miután felfogásom szerint, akár me-
lyik félnek volna is igazza ebben a vitában,
mind a két álláspont a Gáchál fennmara-
dását követeli meg és nem annak feloszlá-
sát.

Az igazság kedvéért megmondom, hogy én ebben a vitában a liberálisok álláspont-
ját helyezem, de, ha a választási rendszer az alternatíva lehetőségének a felbomlása lenne, akkor azt hiszem, a liberálisok is pontosan a fordított célt érnék el, mint a-
melyre törekzenek.

Ugyanakkor érthetően előttem azoknak a Ché-
rut-funkcionáriusoknak a gondolat!-
menete is, akik a választási rendszernek sze-
rintük helytelen megváltoztatását az által
próbálják megakadályozni, hogy kérdésessé
teszik a Gáchál, mint olyan fennmaradását.
A Gáchál felbomlása esetén ugyanis a libe-
ralisok teljes mértékben szabad kezét kap-
nának és semmilyen mértékben sem kötné
őket a Ché-
ruttal való szövetség. A Gáchál feloszlata-
sa tehát inkább akadályokat há-
rítana el a választási reform utjából, sem-
mint akadályozná azt.

Másodsor, véleményem szerint, ugyszól-
ván semmivel sem vagyunk közelebb a vá-
lasztási rendszer reformjához, mint voltunk
azelőtt, és a kérdés távolról sem bír olyan
aktuálisással, hogy ezért szakadást kellene
okozni. Való igaz, hogy a Gád Jakóbi-féle ja-
vaslat első olvasásában az elől legkisebb
többségben (61 szavazat) részesült. De ez a
többség az egymástól legtávolabb álló cso-
portok egy álláspontja való összefogása volt
és semmi több. Az izraeli törvények szerint,
egy választási reform-törvényt minden szaka-
szának megszavazásához szükséges a hatvan-

egy szavazat, és annak az elérése csaknem
a lehetetlenséggel határos. Nem tudom te-
hát megérteni, hogy ez a nem aktuális ve-
szély — ha ugyan veszély és nem lehető-
ség? — a Ché-
rut számára megérené a hét
év előtt nagynehezen megteremtett Gáchál-
blokk felbomlását.

Érzésem szerint a Gáchál egyes vezetői —
legalábbis a Ché-
rut részéről — ugyan-
az a hibát akarják elkövetni, mint két év
előtt. Akkor a kormányt hagyták el, holott
nyugodtan benn maradhattak volna anélkül,
hogy ártanának azoknak az elveknél, ame-
lyeket képviselnek, most pedig a Gáchál egy-
ségét hajlandók feláldozni egy olyan ve-
szély elhárítása miatt, amely valóban alig-
alig létezik.

Kinek volna egyáltalán jó, ha a Gáchál
felbomlana?

A Ché-
rut-mozgalomnak semmi esetre sem.
Függetlenül attól, hogy az egyedül induló
Ché-
rut mennyi mandátumot kapna a kö-
vetkező választásokon, csaknem bizonyos,
hogy elszigetelődné a többi politikai erőtől
és a régi Ecel-hívők táborára korlátozódna.
Befolyása az izraeli politikai életre nem-
hogy növekedne, hanem minden bizonnyal
nagy mértékben csökkenne.

De nem volna jó a Gáchál felbomlása a
liberálisok számára sem. A Liberális Párt
csaknem teljes bizonyossággal megállapítható-
an jóval több mandátummal részesül a Gá-
chál összállományából, mint amennyit való
ereje kisorsolja. A párt jelenleg nem rendelke-
zik egyetlen olyan vezetővel sem, akinek e-
gyénisége különösebben vonzaná az izraeli
tömegeket. Egy önállóan induló Liberális Párt
sorsa a lassu, vagy akár nem túl lassu, el-
sorsavás lenne — a független liberálisok-
hoz hasonlóan.

De szerintem — minden látszattal ellen-
tétben — a Gáchál esetleges felbomlása főbb
hátrányt hozna a Munkapárt számára is,
mint előnyt. Elsősorban is egy erős és ve-
szélyes ellenfél létezése minden politikai mo-
zgalom számára csaknem életszerűséget a
demokráciában. Egy ilyen ellenfél elleni
küzdelem az, ami valóban összekovácsol egy
kormánypártot. Ha a Gáchál kettészakadna,
nyilván az az érzés hatalmasodna el a Munka-
pártban, hogy egyetlen valamirevaló ve-
szélyt jelentő ellenfél sincs a láthatáron. E-
bben az esetben, az amagvis nemrég egyesült,
meglehetősen heterogén összetételű pártban,
csak elhatalmasodnának az ellentétek, és
megfelelő külső ellenfél hiányában, az ösz-
szes vita a pártban beljűl zajlana le.

Másodsor — az ellenfél-nélküliség és tul-
zott biztonságérzet álmosítaná hatna, az a-
mely sem tulzottan aktív szervezeti életre.
Mint tudjuk, mind az egyesülés, mind a
szétválás, ragályos politikai jelenség. A Gá-
chál és a Määrách létrejötte nem volt függet-
len egymástól és a Gáchál esetleges felbom-
lása előbb-utóbb hasonló kölcsönhatást vá-
lana ki legnagyobb ellenfelénél is.

Nem volna jó a Gáchál felbomlása a ki-
sebb politikai pártoknak sem. Ezek nagy-
részt onnan merítik a szavazataikat, hogy
kétszétélenül van az országban egy válsó-
réteg, amely ellenzi a Määráchozt, de még-
sem jutott el a Gáchálhoz. Ennek felbomlá-
sa az ő létüket is kérdésessé tenné.

A felbomlás egyetlen haszonnalvezetője né-
hány közepes funkcionárius lenne, akiknek
a karrierjét ez esetleg előmozdíthatná. Ez vi-
szont hitosan nem pozitív érv a Gáchál fel-
bomlása mellett.

FORUM FILM bemutatja
„MELODY”
Vidám szórakoztató, szerelmi
történet, főszerepben az „Oli-
ver” sztárjakkal.
★ MARC LESTER
★ JACK WILDE
és Melody szerepében
TRACY HIDE
Zene és dalok:
„BEE GEES” együttes
SZINES FILM MINDEN KOR SZÁMÁRA
Szombat, 72. 8. 12-től „CHEN” mozi,
Tel-Aviv



AZ OLIMPIAI KÖLTSÉGVETÉSBŐL MIKVÉRE IS JUTOTT...

Ünnepélyes keretek között avatták fel a müncheni zsidó hitközség ötemeles székházát — Dr. Lamm hitközségi elnök Auschwitz-cal és a hatmillióval kapcsolatban elveti a kollektív felelősség és bűnösség fogalmát — Az Új Kelet kiküldött tudósítójának helyszíni beszámolója —

Írta: SCHÖN DEZSŐ

Az ötemeles épület — a müncheni zsidó hitközség székháza — rekord-időben, 10 hónap alatt készült el. Mintegy 30 cég vett részt a lazas munkában. Egyetlen cél lebegett az érdekeltek szeme előtt: a házat minden körülmények között még az olimpiai játékok megkezdése előtt fel kell avatni.

Az olimpiai szervező bizottság, amelyet több súlyos bírálatok érnek, ebben az esetben elérte a célját. Nemesak hogy elkészült a ház és ezzel „eltűnt München szegényfalva”, hanem a házat avatási ünnepségek is simán, minden zavaró momentum nélkül folytak le. A hárommillió márkát, amelyet a nyugat-német kormány, a bajor tartományi kormány és München városa egyenlő arányban nyújtottak, jó befektetésnek bizonyult. Kissé nyugodtabban tekintenek az olimpiai játékok — vagy ahogy itt mondják: minden idők legimpozánsabb tömegrendezvényének megnyitójára.

Reichenbachstrasse 27.

Az udvaron van a nagytemplom, amelyet 1938-ban, a hírhedt kristály-éjszakán felgyújtottak, majd 1946-ban ismét rendbe hozták. A szomszédos, utcára néző épületben a müncheni zsidó agmenházat rendezték be. 1970 február 13-án felgyújtották az épületet és az otthon hét lakója — majd-nem kivétel nélkül a koncentrációs táborok megmenekültjei — a lángok között lelte halálát. A merénylet alkalmával a szomszédos nagytemplom nem rongálódott meg. Az új, ötemeles székház ennek a felperzselt öreg-otthonnak a helyén épült fel.

Több mint másfél éven át eleven szemrehányásként meredtek az ének az üszkös falak. A rendőri nyomozás is holtponton jutott. A hét szerencsétlen zsidó halálát senkit sem vontak felelősségre. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy közlekedjen az olimpiai játékok, ez az üszkös épület pedig rossz hatást kelthet, mert a háború utáni idők egyik legszörnyűbb bűntetteire emlékeztet. Minthogy a hitközség nem elégezt meg a romház lebontásával, megszávták a 3 milliót.

Tavaly szeptemberben történt a dolog, azok után, hogy az olimpiai költségvetés vége felbontult. A plafont eredetileg 500 millió márkában állapították meg, a reálisak 1000 millióról beszéltek, ma viszont a szervező bizottság és a mögöttes álló téniszörök boldogok voltak, ha meguszárnák ezt a kalandot 2500 millió márkával.

Nyilván így gondolkodtak: ha van 84 millió egy acél-üveg tetőre, 51 millió egy kőverseny-pályára, 69 millió evezősöknek, 23 millió a kosárlabdázóknak, 24 millió a kézilabdásoknak — kánianak a zsidók is 3 milliót. Mert hiába és ezen nem lehet változtatni az olimpia-parkot a Dachauer Strasse sűrűjében...

Az új épület alagsorában van a „mikve” — a föltötte a bejárati hallban emléktábla hirdeti az áldozatok neveit. Héber betűkkel véstek márványba a hét nevet: Jiszráel Offenbacher, Méir Blum, Arie Léb Gimpel, Rivka Becher, Rosa Drucker, David Jakubovits és Eljakim Pfau. Az otthon hat öreg lakója a tűz kitérése idején a lépcsőházában volt egy, hogy valósággal láng-csapdába kerültek. A holttestek annyira mezszenesedtek, hogy később csak ruhá-maradványok és fogsorvisi vélemény alapján lehetett őket agnoszkálni. A 71 éves Max (Méir) Blum a tűz láttán idegileg összeomlott, s szobája ablakából az udvar kövezetére vetette magát és szörnyet halt.

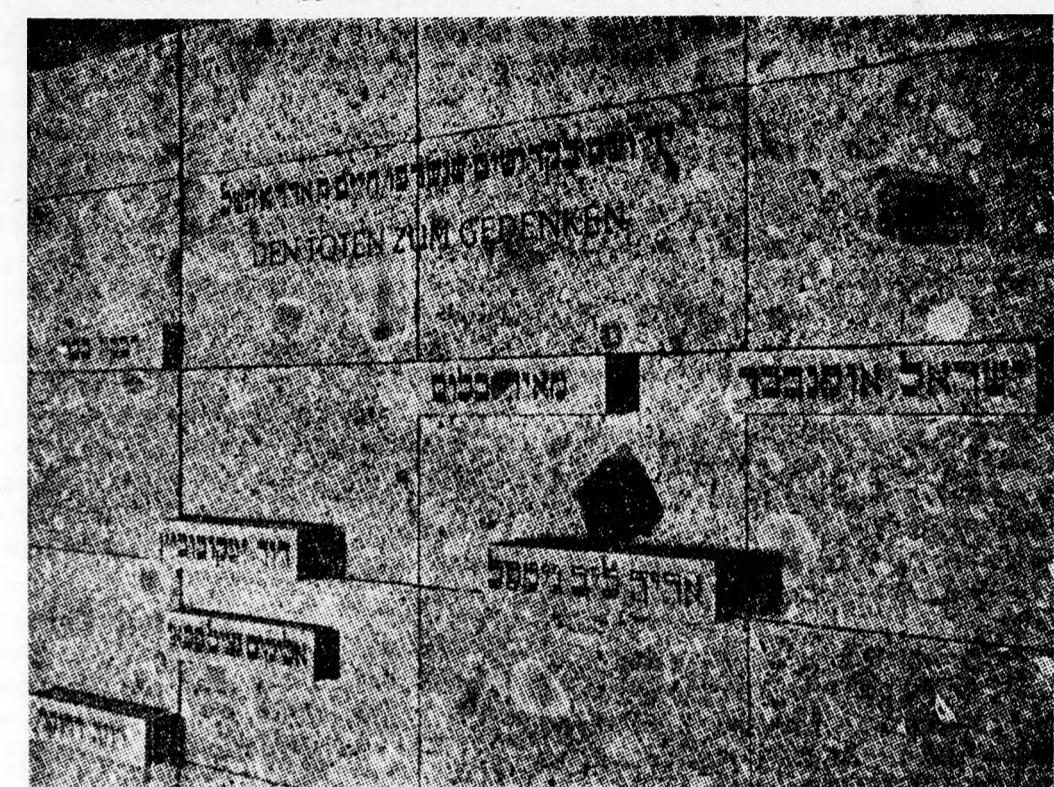
Az új épületben helyezték el a hitközség irodáját, a szociális ügyosztályt és a rabbi-sági hivatalát. Egy kis imateremre is gondoltak, ahol hétköznap tartják majd az istentiszteletet.

Egy egész emeletet szántak a társadalmi életnek: itt a nagyterem, ahol különböző rendezvényeket (esküvők, bármicvák, vitafesték, színházi előadások stb.) tartanak majd. Itt a kóser vendéglő, amely már megnyitotta kapuit és 100-150 vendéget képes egyszerre kiszolgálni. A „kóser” megjelölésre nagy súlyt fektetnek, mert a vendéglő valóban ortodox kóser. Van itt külön hűsös és külön tejes konyha. A szombati előadásokat is pontosan betartják, ennek érdekében különleges elektronikus melegítő-bendezést különlegesen szereztek.

A müncheni zsidó hitközség mintegy 5000 tagot számol (a város összlakossága 1.5 millió) de ovodája, iskolája nincsen. Az elpusztított agmenházat sem pólták. Az új székház inkább az a bizonyos „cim”, ahová zsidó ember fordulhat, a hely,

amely minden zsidóban felébreszti az együvértartozás érzését.

Ott voltunk a múlt kedden az új székház ünnepélyes felavatásán. A fellobogóztott épületen Izrael zászlóját is lengette a szél. A bonni kormányt Lauritzen építkezési miniszter képviselte, míg a bajor kormány részéről maga Alfons Goppel miniszterelnök



JAD VASEM — A FELPERZSELT AGGMENHÁZ HÉT ÁLDOZATÁNAK
A müncheni zsidó hitközség új székházában a fenti márványtábla hirdeti annak a hét agmenház-lakónak emlékét, akik 1970 február 13-án az „ismeretlen tetesek” által gyújtott otthonban a lángok között lelték halálukat. A hébernyelvű emléktábla, amely az „élve elégett mártirok” szót, a zsidó dátumot tünteti fel: 5730 ádar hó 8.

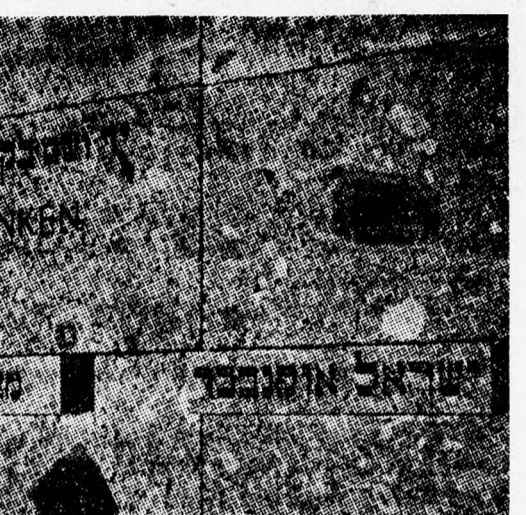
jelent meg. A meghívott Georg Kronawitter müncheni főpolgármester neve is szerepelt, de az utolsó percben — sürgős, halasztást nem tűrő hivatalos ügyre hivatkozva — lemondta részvételét. Izrael állam képviselőiben Pinchász Sámir konzul jelent meg, s természetesen jelen volt az 1972-es olimpiai játékok központi figurája, Wille Daume, az olimpiai rendező-bizottság elnöke.

Az alkalomnak megfelelően a szónokok kiengesztelődésről, zsidó-keresztény megértésről beszéltek. Mindannyian megemlékeztek a két és fél év előtti bűntettéről és a legsúlyosabb szavakkal ítélték el a terrort, az erőszakot. A bonni miniszter azt a kívánságát fejezte ki: bárcsak útne a béke órája valamennyi nép és vallásfelekezeti számára.

A szereposztásnak megfelelően Grünewald rabbi a hitközségi székház szimbolikus jelentőségét méltatta, majd felszegelte a mezuzát. Ellenben dr. Hans Lamm hitközségi elnök (aki a megnyitó beszédet tartotta) a mai német-zsidóság hivatalos álláspontjának adott hangot.

— Két és fél évvel ezelőtt vandál kezek

felgyújtották a hitközség épületét és ennek során hét ártatlan ember életét veszítette — mondotta dr. Lamm. Akkor feltettük a kérdést: Vajon ezen a helyen, egyáltalán ebben a városban fel kell-e még egyszer építeni egy új házat a zsidó vallásfelekezeti számára? Döntésünk pozitív volt, mert a zsidó közösség örök időktől fogva elvetette a kollektív felelősség fogalmát. Sok-



gyik megélhetési forrása a kibucnak.

Máoz Chájim 35 éves fennállása alatt — 1937 május 27-én alapították — alaposan megkóstolta az arab háborúsodás keserű kenyerét. Alapítása napjaiban az első zsidó település volt, a kizárólag arabokkal környéken, a függetlenségi háború után pedig egyik napról a másikra, határmenti kibuc lett és így Izrael biztonságot.

1937-ben érték el csúcspontjukat az arab lázongások, amelyek csak két évvel később, a második világháború kitörésével csillapodtak le némileg. Ezekben az években súlyos véráldozatot fizetett Máoz Chájim: szinte naponta voltak sebesültek a földeken dolgozó kibuc tagok között.

A Jizráel-völgyi közeli kibucok a szorongatott-települési segítségére siettek és az egyik önvédelmi akció során, a kibuc közelében esett el Chájim Sturman, Eijn Chárod kibuc tagja, a Hásemér mozgalom egyik alapítója. Halála után a Háchogimból vagy Máoz-ból, Máoz Chájim lett, hogy megörökítse az elesett bajtárs emlékét.

A függetlenségi háború és a hatnapos háború közötti években aránylag „csendes” volt a határ Máoz Chájim közelében. Azért természetesen minden éjszaka az őrtornyokban és a futóárkokkal összekötött bunkerekben tartózkodtak a kibuc tagjai, hogy a nappali munka után vigyázzanak a település és tagjai személyi és vagyoni biztonságára. Ezekben az években Bét Seán már nem okozott gondot, mert zsidó városka lett és a kibuc, mint szomszédja Kfar Ruppín, a Jordán tulpartján élő arab szomszédokkal is jóviszonyban állt.

A hatnapos háború nyomán gyökeresen megváltozott Máoz Chájim élete. A kibuc, amely a Bét Seán és a Jordán-völgyi település szürke, egyhangú munkását élte, egyesapásra front lett, és nap-mint-nap szerepelt a sájtóban.

A Jordán tulpartján terrorista bandák költöztek be a fellachok, az arab földművesek házaiba és ők uralták a szemben lévő Gileád hegységét is, amelynek lejtőiről, illetve magaslatairól szüntelenül támadták, Katiusával és aknavetőkkel lötték a völgyben fekvő kibucokat — közöttük Máoz Chájimot — és Bét Seánt.

A hatnapos háborút követő években, amikor az ország minden részében „eltávolodott a határ” — a zsidó lakta településektől, ez a kibuc nyílt esaterré vált. A gon-

ta a lakását és bizonyos jelek szerint külföldre utazott. Másnap kiderült, hogy komoly tartozásai voltak, végül pedig már életveszélyes atvilági tenyegésekről is olvashattunk.

Nincs kizárva, hogy a könnyű műfaj területén tevékenykedő illusztris szakember megirigyelte az ország első színházának, a Habimának a gazdasági botrányait, vagy pedig a közelgő választások miatt szedte a sátorfáját, ugyanis nem akarta ismét exponálni magát Rabinovics tel-avivi polgármester érdekében.

Akárhogy is áll a dolog, Giora Godik nem rendelkezett valami véstjólóan nagy fantáziával. Tudnillik ezt a stórt, szóval, hogy egy izraeli impresszió először mindenfél megalapozatlan és túlméretezett, látványos kombinációba bocsátkozik, azután pedig egy szép napon, adósságait hátrahagyva, köszönet nélkül lép, nos ezt a stórt már nagy előfutárom, Efráim Kishon is meszirta, vagy husz évvel ezelőtt. „Helves a bűvés oroszlán” című látókvi kirokiában.

Mi ebből a tanulság? Az, hogy a Szentföldön nem könnyű humoristának lenni, tisztelt színházi publikum, Az anyja Krausz!...

A SOKAT ZAKLATOTT KIBUC ÉLETE RENDES KERÉKVÁGÁSBA KERÜLT

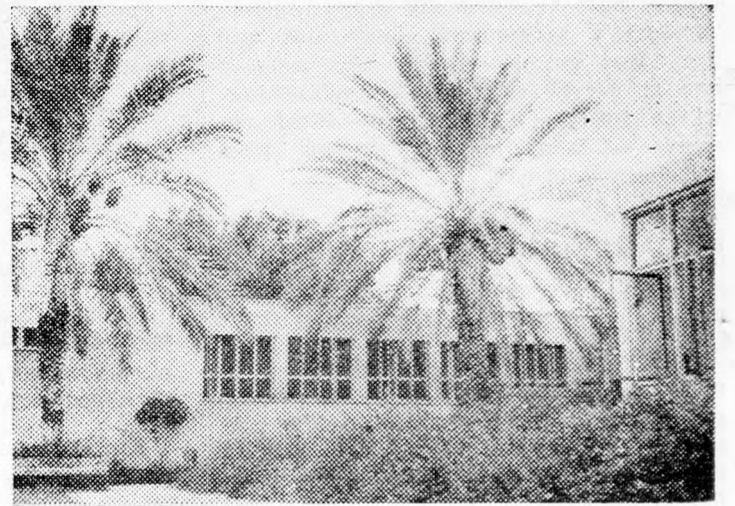
Jó szomszédi viszony alakult ki a Jordán tuloldalán dolgozó arab földművesekkel — Nincs bémunka a virágzó határmenti kibucban

Meleg van, fűlesztő meleg Máoz Chájimban. Nappal forrón tűz a nap a Bét Seán-völgyre, éjszaka pedig áll a levegő. Pontosan úgy, mint 35 évvel ezelőtt, amikor néhány megrakott teherautó érkezett erre a helyre. Mindössze két tucatnyi tagja volt a „Háchogim” csoportnak, amely elhatározta, hogy itt, a Jordán partja közelében, néhány kilométer távolságra Bét Seántól, építi fel állandó otthonát.

Azóta nagyot változott Máoz Chájim kibuc képe, arculata. Eltűntek a kopárombok és a napmelegtől szikkadt rétek és helyükben megművelt, zöldellő szántóföldek terjeszkednek. Az egyik físzháson felépültek a kibuc háza, a mintagazdaság és a „Poliráz” műanyagkészítő üzem, amely ma e-

dosan ápolat pázsitot feltépték a traktorok és a csákányok: futóárkokat, bunkereket és óvóhelyeket építettek a kibuc tagjainak, főként az asszonyok és gyerekek testi egészségének biztosítására. Azok a gyerekek, akik ezekben az években Máoz Chájimban születtek, csak akkor láttak napvilágot, amikor szivtak friss levegőt, amikor néhány percere szünetelt a terroristák támadása és az anyák karjaikban vitték „szellőztetni” az apróságokat, akik pislogtak a számukra szokatlan napfénytől.

Most, hogy már közel két éve elkergette az izraeli hadsereg a Jordán tulpartjáról a terroristákat, helyreállt a normális élet Máoz Chájimban. Már nincs szükség az óvóhelyekre és a futóárkok egy részé-



A központi

ebédlő

és (jobb oldalt)

a kulturház

ből ismét pázsit lett, ahol a gyerekek hancuroznak, vagy felnőttek pihennek fárszót napi munkájuk után az esti órákban.

Máoz Chájimban nem felejtették el és ma is jól emlékeznek arra, hogy milyen segítséget kaptak a megpróbáltatás hónapjaiban egy a hadseregtől, mint azoktól az egyszerű polgároktól, akik biztonságban éltek a „mögöttes” országrészekben. Az északi hadtest-parancsnokság a katonaság kötelességét messze túlmenő segítséget nyújtotta a kibucnak a mindennapos életben. Ugyanakkor az ország különböző városaiból tucatjával jöttek az önkéntesek, hogy legalább a hét végén, péntek és szombat esteken, leválták a kibuc földárdat tagjait és ők vigyázzanak a település és tagjainak álmára, ha a terrorista bandák támadásai nyomán néhány órára álomra hajthaták a fejüket.

Máoz Chájim, a Kibuc Hámóuchád mozgalomhoz tartozik, azonban a nehéz napokban, amikor önkéntes munkára és örökre volt szükség, átmeneti időre megszűnt a „politikai különbség”. Máoz Chájimba jöttek hétvégi őrszolgálatra a Chéruthoz tartozó „Jabotinsky-rend” tagjai is.

Különböző köztisztviselők önkéntes adományaiból modern óvóhelyeket építettek, a kincstár pedig maradéktalanul kártalanította a kibucot és segítette, hogy újjáépítse a megsérült házakat és lakásokat.

Máoz Chájimnak jelenleg 300 tagja van, közöttük több olyan család, amely a függetlenségi háború után alijázott és csatlakozott a településhez. A kibucban él még az alapító tagok jelentős hányada is, azonban különböző okok miatt, a kibuc szülői közül csak kevesen választották Máoz Chájimot végleges letelepedési helyüknek.

A biztonsági ügyekkel való állandó, kényes foglalkozás nyomán, Máoz Chájim több magasrangú tisztet „adott” a Hágának, majd a Káhának olyannyira, hogy még ma is az „ezredesek és generálisok” kibucának nevezik tréfásan Máozt, ahogy nemcsak a tagjai becézik.

Még egyre büszke Máoz Chájim: ebben a kibucban ismeretlen fogalom a bémunkás. Minden találatnyi helvet megművelnek és a kibuc környékén eviművelésűk és zöldségfélék zöldellnek, továbbá ilvenkor, a nvár derekán, gyapotmezők fehérlenek. A szikszavas és a kilugozott területeket is kihasználja a kibuc, amelynek viszonylagosan bőséges mennyiségű öntözővíz áll rendelkezésére. Máoz Chájim egyik fontos bevételi forrása a közel 1500 dunámon elterülő halastavak, amelyekből friss ponttyul látják el a „gefille fish” hivat.

A jövő? Ha a tűzszünet folytatódik, Máoz Chájim munkás élete továbbra is megmarad a régi kerékvágásban. Egvölre az a helyzet, hogy a Jordán tulpartjáról eltűntek a terroristák — részben Husszein emlékeztetés tisztogató akciója nyomán, amelyre az izraeli hadsereg többszöri, jól érzelhető fívelmentése révén került sor.

A folyó tulpartján lévő földeket most ismét a szorgalmas arab földművesek művelik meg, akik igyekeznek kölcsönös jószomszéd-ságot fenntartani Máoz Chájim tagjaival. A kibuc tagjaival együtt, az ország egész lakossága reméli, hogy a 35-ik jubileumot békés esztendőik követik, nemesak itt a Bét Seán völgyében, hanem az ország valamennyi határa mentén.

FUCHS AVRAM

A GÓLYA FÉLREVEZETÉSE

Irta: **BENEDEK PÁL**

A háláchá és a világi törvények szelleme közötti különbségről beszélgettem a héten egy jövendő tel-avivi ügyvéddel, aki származását tekintve erdélyi ajkú és az álláspontja megvilágítására egy odaátról való régi történetet elvettett fel.
Egy Szamos-menti városkában történt.

★

Élt abban a városkában egy törvényszéki bíró, aki 20 év előtti vezette oltárhoz a feleségét. Jól megvoltak egymással, a boldogságukat csak egyetlen körülmény felhőzte. A gólya, amelyre hiába vártak, csak nem akart kelepelni a kéményük tetején.

Hiába tettek meg mindent, orvsnál, sőt professornál is jártak, még biztatást sem kaptak, mert az asszonyról azonnal megalapították a szakemberek, hogy soha nem lesz képes gyereket szülni. Már pedig a bíró ur nagyon akart egy kis pulyát, vagy inkább kettőt, s az asszony — okos asszony — felismerte, hogy valamit tenni kell ebben az ügyben.

Nehéz szívvel ugyan, de végül azt javasolta, hogy fogadjanak örökre egy gyermeket.

★

— Mi értelme volna? — füstlőgött a bíró ur. — Fogadják a házamba egy vadidegen gyermeket, mikor én képes vagyok egy asszony megtermékenyítésére? Te vagy a meddő, nem én. Megoldhatjuk ezt a problémát másként is.

— Hogyan? — kérdezte bátortalanul az asszony.

— Egyszerű. Vegyünk ide egy vászoncseleget. Ugyis elkéne egy szolgáló a házban. Csak az a fontos, hogy ha már ezt a megoldást választjuk, legalább valami szemrevalót teremtés legyen. És ne a környékről való...

★

Elsőjén szolgálatba lépett a cselédnő. Még nem evett meg egy fél kiló sőt a bíróknál, amikor szépen gömbölyödni kezdett, annak bizonyosságul, hogy a bíró ur kitartott az elhatározása mellett és a legutóbbi hónapokban nem a bonyolult periratok tanulmányozásával töltötte az éjszakáit.

Amikor aztán közeledett a lány órája, beküldte a feleségével a nagyvárosba — Marosvásárhelyre —, s ott a bíróné személyi okmányaival feküdt be a cselédnő a kórházba.

Szült is egy vasgyúrót fiút.

★

Az újszülöttet természetesen a bíró ur úgy anyakönyvezette, mintha a cselédnő nem létezett volna. Az „Apja neve” rovatba a valóságának megfelelően a saját nevét, az „Anyja neve” rovatba pedig a felesége nevét íratta.

Még dörzsölte is elégedetten a kezét, hogy lám, jól félrevezették a gólyát, tulajdonuk az eszén.

Jötték a gratuláló ismerősök, s nem fogtak ki a lelkesedésből, milyen aranyos a kisfiú.

— És hogy hasonlít a mamájára! — mondotta egyik-másik.

A cselédnő a dada szerepét töltötte be a gyermek mellett, mikor senki nem figyelt oda, szépen megszoptatta, s nagyon szeretné őt, hiszen az anyja volt. Nem csoda, hogy a kisfiú gyönyörűen fejlődött.

★

A bíró urat valósággal megrésztette a siker. Egy szép napon így szólt a feleségéhez:

— Egy gyerek nem gyerek, két gyerek fél gyerek, három gyerek az a gyerek! Elhatároztam, hogy bővíteni fogjuk a családot...

Az asszony ott sirt, ahol senki se látta, igent mondott. Még jó képet is vágott a dolgozóhoz, s mivel az ura kedvében akart járni, egyre csak arról beszélt, hogy a második gyerekük alighanem kislány lesz.

★

Megint csak gömbölyödni kezdett a cselédnő, s a bírónéval rövidesen újra elutaztak Marosvásárhelyre.

Minden megismétlődött. Annyira minden, hogy megint csak fiú született. Pontos mása az elsőnek.

★

A bíró urat kicsit bosszantotta a dolog, úgy érezte, hogy zuttal kifogott rajta a természet. Ő lányt várt.

— Miért émeszted magad? — kérdezte tőle a felesége.

— Van már két fiam. Szeretnék gondoskodni arról, hogy kishuguk is legyen.

★

A bíróné nem válaszolt, de elpanaszolta a dolgot a saját szüleinek, akik dühösen figyeltek a fejleményeket.

— Egy gyerek még hagyján, kettő miért se dől össze a világ, de egy egész óvodát nem akarok! — tiltakozott a bíró ur apósa és alaposan összekapott a vejével.

Előbb kötötte az enot a karóhoz a bíró ur, de végül meghátrált, ugyanis az após megfenyegette, hogy nyilvánosságra hozza a dolgot és akkor fuccs a karriernek.

— Husz évig megváltál gyerek nélkül, most van két fiad. Legyen elég, többet nem tőrök. És követelmény — mondta az após, akit kemény fából faragtak lófőszékely létere —, hogy még ma hagyja el a cselédnő a házatokat!

★

Ez megtörtént.

Azonnali hatállyal felmondtak a cselédnőnek, aki nem akart üres kézzel távozni. Követelte a két fiát, azokat is vinni akarta magával.

Kurtán-furcsán intézte el az ügyet a bíró ur:

— Nem a te gyermekeid azok, hanem az enyémeik és a feleségemé. Az apjuk én vagyok, ez nem vitás, az anyjuk meg a feleségem, mert mellette van a törvény, hiszen az ő papírjaival vetek fel a vásárhelyi kórházba, nem is beszélve az anyakönyvezésről...

A cselédnő csak nem akarta engedni az igazát, s a legsúlyosabb asszonyi fegyverhez nyúlt. Éktelen zokogással verte fel a ház csendjét.

Persze, ez nem hatotta meg a bíró urat. Éppen csak hogy ki nem lökte a lányt. Ezt mondta neki:

— Nincs az a bíróság, amely elvonná tőlem a gyerekeimet. Először is az én házamban jobb nevelést tudok számukra biztosítani, mint egy kódis cseléd. Másodsorú bizonyságot, hogy te felesett életű vagy, tehát erkölcsi szempontból nincsenek nálad megfelelő helyen a kislányok...

★

Ugy ment el a cselédnő, ahogy jött. Egy pendelyben, a két gyerek nélkül. Még bucsuzóul rájlesztett a bíró, nehogy egy szót szóljon valakinek, mert a törvény embereit küldi utána. Pisszeni se merjen.

Arra pedig ne is gondoljon, hogy valaha, évek múltán, látni fogja a két fiút. A cselédnő megátokta a napot, amikor a bíró urék szolgálatába állt, s visszament a falujába. Csak az elrontott életét vitte magával.

★

Eddig a történet. Ügyvéd-ismerősöm hozzáfűzte a következőket:

— Ha perre került volna a sor, nem a legrosszabb esélyek birtokában képviselhette volna saját érdekeit a cselédnő. Függetlenül attól, hogy egy bírótól állt volna szemben, — de a polgári törvény sem áll mellette. A bíró és a cselédnő között nem létesült ugyanis semmilyen jogviszony, noha két gyerek született a kancsólakból. Az európai jogrendszer, az ott érvényesülő perrendtartás szabályainak megfelelően, a cselédnővel meg csak ki sem hallgatták volna eskü alatt, tehát orvosi szakvélemény iránti végeztet sem remélhetett volna a bíróságtól annak megállapítására, hogy a bíró felesége szülehetett volna, vagy sem.

★

Ezután még hozzáfűzte az ügyvéd:

— Más a helyzet a háláchá, a zsidó törvények szerint. A nő nemcsak „Chupá Vökidusin” — tehát az esküvívi sátor alatt megrendezett szertartás — által válhat a férfi asszonyává, de az együttélés által is. Ha tehát ezt a szamosmenti történetet zsidó keretek közé vetjük át — a cselédnő a bíró felesége lett, kettőjük között gyakorlatilag házassági kapcsolat létesült és további viták esetén a rabbi ennek megfelelően nyulnának a problémához. A két gyerek közül legalább egy fiút biztos megkapna az asszony, arról nem is beszélve, hogy tartásdíjat követelhetne és kapna is a bíró urtól, tehát legalább anyagilag részbeni kárpótlást kapna a megaláztatásáért.

— Összegezve — fejezte be az ügyvéd —, a világi törvényekkel szemben a háláchá figyelembe veszi a valóságot, a gyakorlatban kialakuló életviszonyokat, s megfelelő értelmezéssel máig is helytállóak az intézkedései.

A zálogos

Irta: **EDWARD LEWIS WALLANT**

7.

— Milyen embereket? — kérdezte Sol bódultan, csodálva a szinte porus nélküli bőrt segédje nemes vonalú arcán.

— A zsidókat, minden zsidót.

— Persze, persze, megfejtetted a nagy kérdést — mondta Sol szárazon és levette tekintetét a fiatalember arcáról, hogy közönségesebb látnivalókat pécézen ki magának a réztrombiták, fényképezőgépek, rádiók és ezüsttálcaik között.

— A négerék szenvednek, mint az állatok. De rájuk se hederít senki. Ő, igaz, a zsidók is szenvednek. De ők nagystílusú csinálják, felrúzzák a világot a szenvedésükkel.

— Mondogasd csak, Ortiz, eréd, hirdesd az ígét. Megfejtetted a nagy kérdést, kész professzor vagy.

— Tudom én, sose izgassa magát, tudom — mondta Ortiz öntelten. — Tudom, hogy s mint van ez.

— Semmit se tudsz, az égvilágon semmit.

— Maga csak ne törődjön azzal, amit én tudok.

— Semmit se tudsz, semmit, semmit.

— Csak járkál pléhpozával és azt hiszi, maga az egyetlen, aki tud valamit. Ne álltassa magát: Van szemem és fülem, gondolkodom, én is tudok egyetmást.

— Semmit — sóhajtotta tompán a zálogos.

— És amit nem tudok, kitalálok.

Sol hideg, elutasító pillantással mérte végig segédjét. — Hengegő alak vagy, hengegő alak — mondta. — Hét óra múlt; miért nem mész már haza?

— Jól van, megyek, *főnök* — felelte savanyúan. Bosszusan letette Daniel Webstert, sőtétlen csillogó elefántcsont simaságú arcán fojtott harag. — Jó éjszakát, *főnök*, jó éjszakát.

— Menj a fenébe!

Ortiz hajlongva és gúnyosan mosolyogva ment ki, fényes fekete haja minden meghajlásnál a homlokába hullott.

— Jó éjszakát, jó éjszakát, jó éjszakát.

Sol felszisszent a kihalt helyiségben. „Mi az, mi az?” Finom remegés rázta a testét, mint nyárfát az alig észlelhető szellő. „Láz, lehet, hogy lázam van? Jaj, ez az időszak; minden évben így vagyok. Van, akik szalmalázt kapnak, engem az *évfordulóm* készít ki. Igen, vagy két hét múlva lesz, huszonnyolcadikán. Atesek rajta, mint eddig. Talán menjek fel Tessie-hez este? Nem, túl fáradt vagyok. Hazamegyek, lefekszem és olvasok. Ő, igen, csodálatos két hét van előttem. Eh, marhaság, micsoda marhaság ez az egész!”

Kis idő múlva nekilátott, hogy előkészítse a boltot éjszakára. Bezárta a pán-célszekerényét és elfordította néhányszor a kombinációs tárcsát. Meggyújtotta az egyetlen lámpát a kis beüvezett irodában és egymás után eloltotta a fénycsöveket. Aztán felrakta az ablakokra a néhány védőrácsot és bekapcsolta a két riasztócsengőt. Végül gyorsan végigfutatta pillantását az egész készlethalmazon, amely belemerült az általa előidézett félmólyba, mint a félig iszapba süllyedt antik maradványok az óceán fenekén, aztán becsukta és bezárta az ajtót.

Ajkára széles fintor ült ki, amit egy mellette elhaladó férfi mosolyának vélt és viszonzott. Egy pillanatra behunyta a szemét és nekidől az ablakot védő durva fémrácsnak. Langyos esti szellő játszott vak arcán és orrába behatoltak a szegény környék vegyes otthoni illatai. Ugy állt ott, mint egy halott, miközben a világ folytatta a maga bábeli csevegését autómotorokkal, folyami hajók futtyával, távoli kiáltásokkal, nevetéssel, egy zene-gép elmosódó, mégis vidám muzsikájával. Végül beidegződött mozdulattal megérintette szemüvegének nyergét és lassan elindult a folyó felé, hogy eljusson kocsi-jához, illetve hívős, patyolatizsta ágyához.

Csakhogy akadályok voltak közte és az ágy közt.

Leparkolta a poros Plymouth-t a kocsi-felhajtón és megkerülte a nagy köépuilet, áthaladt a kockakő burkolatú teraszon, ahol a luxus kivételül, sárga poltu-tros kerti bútorok álltak, meg a kerek asztalka, közepén a virágmintás naper-nyóvel. És ahogy odaért a ház hátsó be-járatához, teste hirtelen elnehezedett. Egy pillanatra aggodalom fogta el egész-ségi állapota miatt, óvatosan babrált a

záron, de elfordította a tekintetét, ki-egyensúlyozottságát fenntartó belső me-CHANIZMUSAL. Aztán sikerült kinyitnia a zsallugateres ajtót és savanyúan mosoly-gott a nyirkosságán. „Talán a vétség — gondolta —, korán jelentkeznek nálam az öregséggel kapcsolatos testi változások.”

A nővere megröghanta, mihelyt belé-
pett a konyhába.

— Ő, de megviselt vagy, csak rád kell nézni. Sol, *totinka!* Ulj le, ulj le! Bertha majd csinál neked egy jó hideg limonádét — mondta szinpadiás érzélgősséggel, szür-ke szemében ravasz számítás, mint mindig. — Vigyáznod kéne, ne dolgozd agyon magad. Solly! — Nagydaráb asszony volt, túl az ötvenen, rendkívül fiatalosan öltözöködött, haját tónkresilányította a sok fodrász, hajszálainak vége már őszült. — Ulj le. Hadd csináljon neked Bertha egy fincsi limonádét... — Egy konyha-szék felé taszigálta Solt, puha kezével ütögetve.

— Nem kell limonádé. Bertha. Ne lök-döss! Piszkos vagyok, hadd mossak ke-
zet. Ne foglalkozz most egyszerre annyit a kényelmekkel! — mondta. Nővere szív-
veltségében a ragadós ujjakat látta, melyek többet markoltak el, mint amennyit adtak. — Mit akarsz? — kérdezte hi-
degen.

— Ejnye, Solly — mondta az asszony szemrehányóan. Aztán vállat vont, mint aki már beletörődött ebbe az értelen-ségbe. — Nos, tudod, milyen rossz volt a televízió. Ugy gondoltam, ha az ember nekiáll pénzt költeni a javítására, csak rá-fizet. — Félénken fölpillantott rá. — Befi-zettem egy új készülékre. De visszakér-
hetem az előleget. Ha neked nem tetszik, visszakérhetem. Csak gondoltam, hogy...

— Jól van, jól van. Vedd meg! — mondta Sol közönyösen. — Ha a többiek is itt vannak, vacsorázzunk. Vagy adj nekem most egy-két falatot. Fáradt vagyok, Szeretnék inni előbb lefeküdni.

— Ahogy parancsolod, tüstént hívom őket — mondta az asszony. — Selig pi-hen. Megint fáj a háta. Jap, olyan gyön-
ge szervezte van a férjemnek! — Kis-sé büszke mosollyal folytatta: — Hál’istennek, nagy koponya, tanár. De csak-
ugyan olyan gyönge szervezetű — sóhaj-
tott fel, bánatosan tetteve magát.

— Ahhoz képest jó étvágya van — je-gyezte meg Sol változatlanul közömbös,
nyugodt hangon és képpel.

Berthát egy pillanatig eláruelta az arca. Pillantása megkeményedett, ajkait kissé beszívta; tudta jól, mi ez a gúnyos modor és hang. De azt is tudta, mit követel vala-mennyiük érdeke, és kitől kapják a ke-
nyeriüket. Így aztán, míg öccsét egy ár-nyalattal jobban utálta, még szeretettelje-sebben mosolygott ellenséges szemével és újra rászánta magát, hogy bizalmasan megérintse Sol karját.

— Egy pompás borjűzsegyet tartogatok a számadra, Solly; szép barnára kisítve, ahogy a mama szokta elkészíteni — mon-dotta melegen. — Menj csak mosakodni, én majd behívom őket.

Mosolya nem fokozatosan halt el, ami-
kor Sol kiment: automatikusan kikapcsol-
lódot. — És mondd meg odafenn a mű-
vészt úrnak, hogy kész a vacsora! — ki-
áltotta utána. Az öccsének nem vághatta a szemébe, amit szeretett volna; láncra verte őket a pénzével. De a fiát, Mortont nyugodtan sértegethette, ha ideges volt. A fiát, meg az öccsét valahogy hasonozó-
rúknak tartotta, mogorva, ellenszenves lé-
nyeknek, akik megrontják az ő „Boldog Amerikai Családi Kör”-ét. Ő, tudta ő, hogy Sol nem tehet arról, amin keresztül-
ment. De a börtön mégis csak börtön, és a megaláztatás, meg az aljasságok káro-
san hatottak rá. Isten tudja, hogy Mor-
tont mi keseríthette meg annyira!

Amikor mindnyájan leültek vacsorázni, Bertha szomorú szívvel hasonlította össze Mortont és Solt a férjével meg a lányával. Joan az apjával beszélgetett, a szellemi kapcsolat lázában mindketten mosolyog-tak. „Az ember nem is gondolná, hogy zsidók” — gondolta büszkén Bertha. Jo-
annak dús, sima barna haja és szabályos arcvonásai voltak. Tiszta, fényes bőre anyja gondoskodását és fözfjét dicsérte, derős mosolya a családban élvezett szeret-
beszédés bizonyítéka volt. És Selig: pi-
rosposzadás, jókendő, ugyanazzal a sima, barna hajjal, mint a lányáé. Micsoda el-

lentét tiszta, rózsaszínű arcbőre és Sol ónos szürkesége között! És az a méltóság és bölcsesség, ahogy beszél! Alig gesztiku-lál a kezével, s hangja gyönyörű közép-nyugati kiejtéssel zeng; annyira amerikai!

Halvány mosolya azonban elhalt, ami-
kor ismét szemügyre vette fiát. Morton sovány arcával a tányér fölé hajolva evett villájával szaporán lapátolva magába az ételt, mint egy csontpálcikát forgató kí-nai. Sőtét, csúnya arca azokra a gettók-ban látott fiatal rabbiakra hasonlított, akik akikre Berta még gyerekkorából emléke-zett: mogorva, ideges, dacos jelenség. A pusztá látása is nyomasztotta, sőtét lelki-furdalást ébresztett benne, amely mindig dühvé változott. Nem úgy ült, mint aki élvezi a családi vacsorát, hanem mint aki siet, hogy mielőbb visszavonulhasson, akárcsak a nagybátyja.

Sol lassan és megfontoltan evett. Az évés kötelesség volt számára, és az ízek nem érdekelték. Berthának a borjűzsegy-el kapcsolatos hízelgő ígéréte ellenére csak zöldségfélélet evett, mint mindig. Sose fogyasztott húst, mert rosszul lett tőle; de sose tartotta fontosnak, hogy felhívja a nővere figyelmét erre a gyöngéregre. — ... és Siddel megnézem azt az új japán filmet, papa.

Joannak megtetszett az a tipikus amerikai családi kép, amelynek kialakítá-sán Bertha áfradozott, habár intellektuá-lis igényei néha arra készítették, hogy gú-nyolja az amerikai életformát. Valamivel önzetlenebb és jóindulatúbb lévén anyá-nál, még Sol bácsit is be tudta foglalni ebbe a rózsás képbe. Ugy beszélt Solról, mint egy régimódi agglégénnyről, egy rend-
kívül művelt európai professzoráról, és a kivülállókat arról igyekezett meggyőzni, mintha ez a mogorvaság csak felszég, ér-zékeny természetének áruhája lenne.

— Az az igazság — mondta Selig, — hogy Hollywoodot csak a pénz érdekli. — Apolt, fiatalos arca derűs volt, de nem valami mozgékony vagy kifejező, mintha a túl nagy élnékség nem illene köztudó-másulag gyenge szervezetéhez. Most eny-he sajnálkozással felsőhajtott. — Nem, Hollywood számára a kultúra egyszerűen tiltó szó. Éretlenség, az az amerikai kultú-ra jellemzője. Nagyon sokat kell tanulni-uk az európaiaktól.

— Sid is ugyanezt mondta, papa, szó-ról szóra. Azt mondta, hogy mi itt kultu-rális vákuumban élünk.

— No, ez jó — kulturális vákuum. Remek. Ugy látszik, értelmes fiatalember ez a te Sided. — Szeretettel rámosolygott a lányára és megveregette a karját.

— Csakugyan szimpatikus fiú — szolt közbe Bertha. — De vajon komoly-e? Vagyis azt akarom mondani: nem szeret-ném, ha a viszonyotok túlságosan... bi-zalmassá válna — mondta, szeméremesen lesütve a szemét. Tudta ő jól, mire céloz: hogy mennyire át tud forrodni az embe-ren a ruha ebben a korban — jól emléke-zett még rá. Enyhe nosztalgiaival pillan-tott Seligre. De aztán, amikor a Selig mellett ülő Solra esett a tekintete, egész testében megborzosogott az undortól, mely mintha a férje iránt táplált érzelmek fo-nákja lett volna, s egy pillanattal megpróbálta elképzelni az öccsét pucéran, és el-tűnődött, hogyan szerethette őt asszony-
valaha is. — Vagyis azt akarom mon-dani — folytatta —, ebből problémák adódhatnak fiataloknál. Az embert elra-gadják az érzelmi, tudod. Lehet, hogy egy pillanatra elveszítik a fejüket...

— Ó, anya, ez olyan régimódi hangzik — mondta Joan.

— Igaza van. Bertha — helyeselt Selig halkán fölnevetve. — Nem érted a mai fiatalokat. Tudják, mi a helyes, s mi nem, csak éppen más mércéik vannak.

A hangok betöltötték a szobát, megre-zegtették az ólomkristály salátástalat, a tömör mahagonból készült kredenct, s a rajta elvő bronzmoszarat a moszartóru-
vel, meg a rég elfelejtett Nazermanok, Sol és Bertha apjának, anyjának bekere-tezett fényképeit. Morton le nem vette szemét az ételről, mintha aranyat keresne benne, és Sol lassan rágott mellette, sze-me kifejezőstelen volt a fekete keretes, acélszüksős szemüveg mögött.

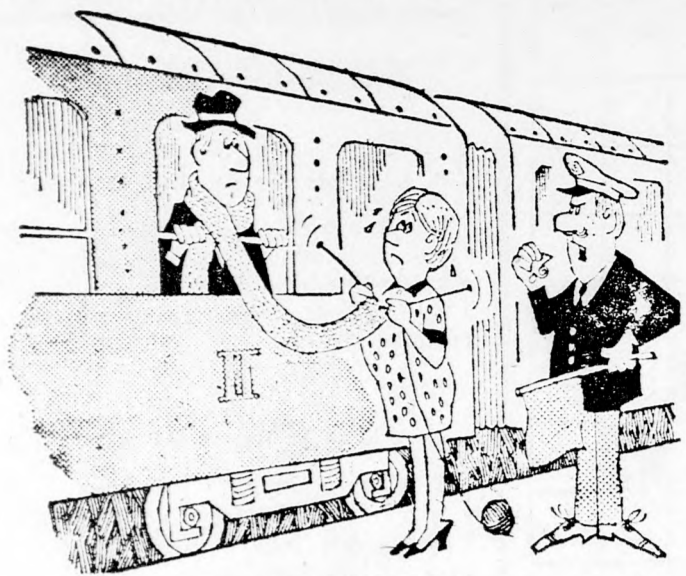
Selig és Joan tovább beszélgettek fil-mekről, és Selig meggyezte, hogy Holly-wood másik baja, hogy nem hajlandó szembenézni az étellel. Selig hirtelen fel-figyelt néma sógorára, együtterzően rá-mosolygott, és elhatározta, hogy bevonja őt a beszélgetésbe.

Mond ez nekem valamit, Solly, hogy az európaiak inkább hajlandók szembe-nézni az étellel?

— Ő, igen, hajlandók szembenézni az étellel — felelte Sol szintelen hangon, s tovább evett, minden izre eltoplultan, a sok értelmetlen fecsegés közepette.

(Folytatjuk)

NEVET A VILÁG



VASUTI TÖRTÉNET

— Még van egy perc az indulásig. Azonnal kész lesz a sal...

NOK - EGYMÁS KÖZÖTT

— Igaz, hogy tegnap volt a vátópered?
— Igaz.
— Be is fejeződött?
— Be.
— És ki a boldog, elvált férfi?

OSERDEI IMPORTVICC

A turistacsoportot egy lakat-lannak vélt szigetén elfogják a kannibálok. Megkötözik őket és őrséget állítanak mellükük.

Az egyik turistát nagyon bosszantja, hogy egy kannibál ál-lándóan méregetti őket. Ezt szó-vá is teszi:

— Mondja, maga meg mit néz folyton bennünket?

— Bocsánatot kérek. En va-gyok a sziget élelmiszeripari mi-nisztere.

BIROSÁGON

Az a vád, hogy a delikvens csufot üzött a rendőrséggel. Kér-di a bíró:
— Büñsnek érzi magát?
— Ártatlan vagyok.
— Mondja el, hogy történt?
— Az úgy volt, hogy a rend-őr odalépett hozzám és valami apró szabálytalanság miatt ki-abálni kezdett. Én pedig — ami-lyen szórakozott vagyok — per-gő nyelve miatt hirtelen azt hit-tem, hogy a feleségem, ezért mondtam neki: „Igen, drágám!”

ABSZURD VICC

A napsugár es egy blokk jég szerelmes volt egymásba. Így szólt a napsugár:
— Szeretsz?
Igy felelt a blokk jég:
— Elolvadok érted...

SULYOSBITÓ KORÜLMÉNY

A bíró gyanus tekintettel mé-regeti az előtte álló vádlottat:
— Mondja, honnan olyan ismerős maga nekem? Volt már máskor is nálam?
— Büñtelen előéletű vagyok, bíró ur. Máshonnan ismerjük egymást.
— Honnan?
— Zenetanár vagyok. Én ta-nítottam a kedves fiát trombi-tálni. Nem emlékszik?
— De emlékszem. Öt évi fegy-ház...

MEGLEPŐ FELIRATOK

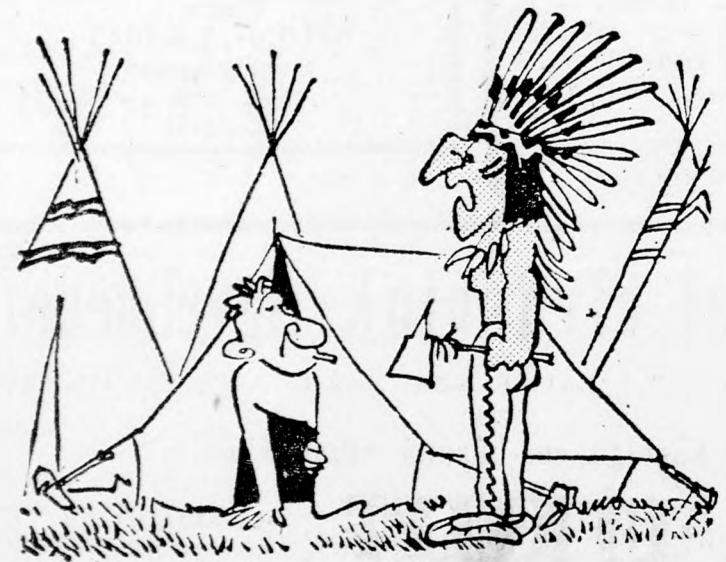
Egy női divatruvületben:
„Azokat az ajándékokat, ame-lyeket a férjek vásárolnak a fe-lesegeiknek, minden hétfő dél-után 4-7 óra között cseréljük be!”
Egy aranyifjú luxuskocsijának hűtőjén:
„Ez a kocsi megáll minden fekete lány kedvéért, majdnem minden barna esetében, de ha szőkéről van szó, hajlandó 10 métert farszni is!”



EGY AMATŐR ÖNGYILKOS

SZÓTÁRLAPOK

AGGLEGENY: Vannak gyermekéi, de soha nem büszkél-kedik velük.
DEMOKRACIA: Olyan rendszer, amely a polgárok teljes szabadságára épül. Nálunk például szabadon dönti el a polgár, hogy az adót készpénzben, banksekk útján, vagy postacsekk segítségével fizeti be.
GENTLEMAN: Farkas, akinek megmanikűrözték a körmeit.



OSERDEI IMPORTVICC

— A törzsfőnök nevében jöttem, ez az utolsó figyelmeztetésünk. Vegye tudomásul, hogy ez nem kemping-tábor!

RÉMES RIMEK

Szadát és Gádafi-tul az eljegyzésen, fogják egymás pici kezét, sétálnak a réten.

Erdekel a dolog, s amint őket nézem, mindig melyül bennem egyetlen kérdés, avagy nem is kérdés, inkább aggodalom:

Lesz ebből a házasságból aranylakodalm?

(meredek)

TANULNI SOHA NEM KÉSO

Iskolán kívüli tanfolyamot rendeznek olyan izraeliek száma-ra, akik valamilyen okból nem fejezték be elemi iskolai tanul-mányaikat.
Lelkes a tanító, állandóan kérdés-felelet formájában adja e-lő az anyagot. Például így:
— Ki tudja megmondani, hogy amikor Kolumbusz Amerikába utazott, valójában mit akart fel-fedezni? No mondja meg nekem Eisenstaedter ur!
A kérdezett ijedten válaszol:
— Bocsánat, én nem is tud-tam, hogy Kolumbusz elhagyta az országot. Most hallom, hogy Amerikában van...

HAZASSÁGI TÖRTÉNET

Férfiak ülnek együtt, az egyik újságcikket olvas fel a többi-nek.
Arról szól az egyik cikk, hogy a bíróság a férj kérésére felbon-tott egy házasságot, mert a fe-leseég állandóan kutatót a férj tárcájában, aki ezt nem tűrte.

Megszólal a társaság egyik tagja:
— Öregem, légy szives kivá-g-ni ezt a cikket és add nekem ide.
— Mért kell neked?
— Csak úgy, emlékkbe. Szé-pen beleteszem a tárcámba...

MEGLEPŐ SZÖVEGEK

Egy nizzai villa bejárata fölött: „VIGYÁZAT! A KUTYA KOMPLEXUMOS!”
Egy arizonai kocsmá falán: „NÁLUNK INGYEN IHA T MINDEN NYOLCVAN EVEN FELÜLI VENDEG, HA SZÜLÖI FELÜGYELETTEL ÉRKEZIK!”

Egy páncélszekrénygar bejárata fölött: „VAN SZERENCSENK ÉRTESITENI A TISZIELT BETŐRO URAKAT, HOGY A GYÁRUNKBAN TALÁLHATÓ KÜLÖNFÉLE MÉRETŰ PÁNCÉL-SZEKRÉNYEK CSAK ANNYIBAN HASONLITANAK EGYMÁSRA HOGY KESZPENZ EGYIKBEN SINCS!”

AMERIKAI IMPORTVICC

Amerikában is rosszak a gaz-dasági viszonyok. Nagyon nehéz pénzt kapni a nagykereskedőnek, mert a kiskereskedő csak küsz-ködik.
Ezért — így szól a fáma — manapság a következő séma sze-rint í a nagykereskedő a kis-kereskedőnek:
— Iszolt cég!
A mai aapon feladtam elme-re a rendeit árut. Számílat nem melleketünk, az összeg behajta-sa iránt ügyvédünk útján in-tézkedünk...

PRECIZ MAGYARAZAT

A kislíu olvas. Közben kérdé-sekkel ostromolja az apját, mert nehéz a könyv, egyes kifejezése-ket nem ért.
— Apu — kérdi például — mit jelent az, hogy vegyes érze-lem?
— Hát várjunk csak, hogyan világítsam ezt meg? — vakar-ja meg a fejbubját az apa — Megvan! Képzeld el, hogy van egy új kocsim. Mikor első nap használok, kölcsönkéri a főnö-köm s nekirohan vele egy fának.

BUDAPESTI IMPORTVICC

Bírósági tárgyalás. Egy fiatal, csinos hölgyet gyorsbírással, il-l-etve gázolással vádolnak. Védő-je, a kiváló ügyvéd a követke-zőket mondja beszédében:
— Bíró urak, mielőtt dönté-nek, arra kérem önöket, fontol-ják meg a dolgot. Van-e szívük egy ilyen gyönyörű, virágozó te-remtést elítélni, hogy éveken át egy sötét, vigasztalan börtöncellá-ban éljen, s nem a kedves, meg-hítt garzonlakásban, a Retek ut ca 37. második emelet 12. szalt. balra a folyosón, tessék hármat esengetni...

TUDÓS ÉS TUDOSNÉ

Hazajön a laboratóriumól a tudós úrkutató, s lelkenedve meséli a feleségének:
— Képzeld drágám, sikerült kapcsolatot teremtenem a Mars-lakókkal.
Az asszony egykedvűen felel:
— Nagyon szép. De remé-lem, utközben hazafelé a moso-dában is voltál és hazahoztad az ágyneműt...

IMPORTVICC AZ ÁLLAT-VILÁGBÓL

Az elefánt megvetően szól az egérhez:
— Te vagy a leghitványabb leny, amellyel valaha is találko-ztam!
Büszkén felel az egér:
— Ismételve meg kérem! Sze-retném jól emlékeztetembe vésní ezt a szép mondatot, hogy el-mouhdhassam a bolhának...

HAZASSÁGI VICC

Kimarad a férj. Kicsit pityó-kásan érkezik haza hajnal előtt. Már a folyosón leveti a cipő-jét és sikerül hangtalanul belo-pakodnia a lakása. Az asszony mélyen alszik.
A férj megáll a hálószoba aj-tájában, néhány köhintéssel fel-költi a feleségét és így szól:
— Szívecskéma kezdjél már el ivöltetni, különben nem ta-lálom meg az ágyat ebben a söt-étben.

IMPORVICC AZ ÁLLATVILÁGBÓL

A tyúkanyó talál egy gipszből készült tojást, ráül és köl-tögeti.
Arra jön a kakas. Előbb nem hisz a szemének, majd így szól a tyúkanyó:
— Nem tudod, hogy egy mesterséges tojásan ülsz?
— De tudom. De kell az ember életébe egy kis illuzió...



HIVATALI TÖRTÉNET

Vezérigazgató a takarítónőnek: — Szeretnék bizalommal lenni maga iránt. A titkárnom ugyanis nem ért meg engem...



HOZZAÉRTŐ JÓSNÓ

— Ugy látom ebből a vonalból, hogy ön nem lesz hosszúéletű.

Filozófia a mellényzsebben

Az asszonyokat szeretni kell, nem megérteni.
A férfiak körében három korcsoport nem érti meg a nők lelkivilágát: A fiatalok, a középkorúak és az öregek.
A szívnek megvan a maga logikája, noha ezt nem minden esetben találjuk logikusnak.
Nem illik valakinek a háta mögött beszélni, kivéve a mo-ziban.

VANNAK EGÉSZEN BLÓD VICCEK

— Nicsak — mondja valaki Sietberbranes urnak a strandon — az ön fia még alig látszik ki a földből és már újságot ol-vas. — Megörült? Hiszen még csak négy éves! Nem is tud ol-vasni.
— Hát mit csinál?
— Keresztretjéventyt fejt...

BÜROKRÁCIA

— Ez az okmány nem érvé-nyes, mert nincs pont az i be-tűn.
— Hát egyen rá pontot.
— Erről szó sem lehet. A szá-bályzat értelmében az okmányt csak az ügyfél állíthatja ki.

RÉGIMÓDI GYERMEK-NEVELÉS

— Anyu, ha felnővök, elme-hetek rablónak?
— Elmehetsz fiam, de csak akkor, ha jó leszel...

RABLÓ, DE FÉRJ IS

A rabló éjjel megállit egy ké-sai járókelőt:
— Fel a kezekkel! Ide a pénz-tárcát!
— Kedves barátom — mon-dja a járókelő —, legyen belá-tással, ha én pénz nélkül me-gyek haza, megver a feleségem.
— Legyen maga belátással. Ha én megyek haza pénz nél-kül, engem ver meg...

BIZONYTALANSÁG

Két asszony beszélget. Házás-sági problémákról van szó.
— Néha arra gondoltok — mondja az egyik —, hogy a férjem már nem szeret.
— Miből gondolja?
— Öt éve nem jött haza...

KOCSMAI TÖRTÉNET

Falusi kocsmában így szól egy atyafi a kocsmároshoz:
— Kérek egy üveg bort.
— Milyen legyen?
— Mindegy. Verekedéshez lesz...



BELGYÓGYASZNAL

Önök súlyos szívzavarai vannak...

KONFEKCIÓNALT BÖLCSESSEGEK

Az egész világ szereti a szerelmeseket, kivéve azok, akik az utcán sorukra vannak a nyilvános telefonfülké előtt.
A férfi úgy segíthet a legjobban magán, ha segít egy nő-nek, hogy csíholja ki belőle a képességei legjavát.
Fsa egy nő szánézkosan elveszti a zsebkendőjét, azért nem kell, hogy a férfi azonnal elveszítse a fejét.

KIZAROLAG FERFIKNAK

Két férfi beszélget a kocsmá-ban:
— Képzeld, mi történt. Ezelőtt hat hónappal megnősültem és az asszony nem engedi, hogy poharazzak. Legnap este elere allította a kérdést és azt mon-dta, hogy vagy ő, vagy az alko-hol.
— Hát bizony ez nem könnyű probléma.
— Bizony nem. Már most ér-zem, mennyire fog nekem hiányoz-ni az asszony...

ORVOSNÁL

— Doktor ur, segítsen rajtam.
— Mi a baj?
— Állandóan magamban be-szélék.
— Kérem, ez nem betegség. En is szoktam olykor magam-ban beszélni.
— Az más drága doktor ur. En nagyon unalmas ember va-gyok...

TITOKZATOS TELEFON

Cseng a telefon. A férj elme-nőben van, de azért meg fel-veszi, majd dühösen lecsapja. Nyugodtságot szinelve kérdi a feleséget:
— Ki volt az?
— Valami örült. Bennünket hívott fel a meteorológiai inté-zet helyett.
— Miből gondolod?
— Mert azt kérdezte, hogy tizta-e a levegő?

ASSZONYOK - EGYMÁS KÖZT

— Mondd, te mit adsz a fér-jednek, ha nem izlik neki a va-csora?
— A kalapját, meg a kabát-ját.

ORVOSI TANÁCS

— Doktor ur. — panaszo-lja egy asszony —, nagy hajom van. Amint lefekszem este, azon-nal elalszom.
— Minden este? — kérdi az orvos.
— Minden este.
— Csak egy tanácsom van. Cseréljen férjét...

SZINHÁZI TÖRTÉNET

A színház új darabjának nincs nagy sikere. Nagynehezen elhu-zák a tizenötödik előadásig, de a direktió már új darabon töri a fejét. Egyik este egy civil, egy színházi néző felmegy az előző-folyosóra. Az ügyelő kemény ha-gon beszél vele:
— Nem látja, hogy ki va: Idegeneknek tilos a be-lépés?
— Látom kérem, de ne le-gyen velem olyan szigorú. O-lyan egyedül éreztem magam a nézőtérben...

MOZIBAN

Krimifilmlet vetítének. Egyszer csak egy nő így szól halkán, de mégis határozott hangon a mellette ülő ismeretlen férfinéz:
— Uram, vagy békében vagy, vagy elmondom, hogy ki a gyil-kos...

A ROSSZ EMBEREK DICSÉRETE

Írta: EFRAJIM KISHON

A hogy azt a keleti újság bizonyára megírta, a mult hét folyamán Golda fogadta az irok népes küldöttségét és több mint hét óra keresztül vitakozott velük a Birám és Irit nevű arab falvakról. Mint ismeretes, e két talu keresztény-arab lakosait kitelepítették a felszabadító háború folyamán és jöllehet akkor megígérték nekik, hogy visszatérhetnek szülőhelyükre, ez mindegyik nem következett be.

A tollfogatók és a miniszterelnök találkozója szép dolog. Még azok is, akik nem értenek egyet az irokküldöttség többségének követelésével az arab lakosok visszatelepítésére, meg azok is, akik büszkék lehetnek arra, hogy egy olyan országban élnek, amelynek szellemi képviselői felemelik szavukat egy igazságtalanság ellen, amelyet a harcok hevében vagy 25 évvel ezelőtt követtek el. Igen holdogok lennénk, ha hallanánk ilyesfajta vitáról a határokon túlról is, ha akadna egy nyularkányi arab íróember, aki hajlandó volna egy jó szót, egy célszót, egy fuvallatot hallatni az érdeklődőknek. De hát ennek nyomra sines odaát, nincsenek ilyen arab irok, sajnos vagy hála Istennek, tetszés szerint.

Jöllehet nem vettünk részt a küldöttségben, kötelességünknek tartjuk fejeleteni a háttérből, hogy véleményünk egyik azokból az irokkal, akik nem tudnak a tükörbe nézni, amíg nem teljesítjük az arab lakosoknak adott ígéretünket és vissza nem engedjük őket. Ugyanakkor azonban nem érünk semmiféle erkölcsi felsőbbeséssel azokhoz szemben, akik nem tudják álláspontjukat eldönteni. Mint ismeretes, nem vettünk részt a fel-

szabadító háborúban, vagy jobbanmondva lekéstük. Ennélfogva csupán könyvekből és nyilvános vitákból ismerjük azokat a csodaszámú menő eseményeket, amelyek a maroknyi zsidó kisebbséget az országot uraló többségé változtatták. A sok olvasás és vizsgálódás után szomorú, de pontos meghatározásra jutottunk: mindazok a történelmi események, amelyeket szegelynünk kell, azok az állam igazi érdekeit szolgálják.

S nem vagynak hajlandók szegelykezni olyasmik miatt, amely izrael érdekeit szolgálja.

Nincs annál bosszantóbb felfogás, mint az, amely felosztja az ország lakosait jó és rossz emberekre. A jó zsidóember bevonult annakidején a földig lerombolt Jerichóba, letelepedett a legtagasabb romhalmazba és onnan kezdte szidni Jóhust, amiért kardjára hánytja az egész városat. És azóta is ez a tradíció a rossz zsidó elkergeti az arabokat, míg a jó zsidóember nyomban beül az elhagyott javakba és onnan vádolja a rossz zsidót imperializmussal. A gonosz határörőség megtisztítja a gázai sávot az aknáktól és a gyilkosoktól, mire a szép és nemes zsidóember kényelmesen sétálgat az immár biztonságos Gázában és kritikát gyakorol a túlzottan erélyes tisztogató akciók felett...

Nincs annál könnyebb és kényelmesebb dolog, mint jóembernek lenni. Sokkal nehezebb a rosszaság. Minden elismerésünk a rossz embereké.

Mi mégis azt mondanánk, hogy érdemes volna ezt a két falut próbáképpen visszatelepíteni, abban a reményben, hogy egy régi sebet gyógyítunk meg és nem egy újat ejtünk. De ugyanakkor meg kell kérdeznünk íróársainkat, hogy vajon az igazságnak van-e nemzetisége, vajon a történelmi tények csak is a barrikád egyik oldalán érvényesek? Megkérdeznénk, hogy vajon miért nem rendezünk mi, az irok, ünnepet Chevrón város volt zsidó lakosainak visszatelepítése tárgyában is? Csak azért nem, mert a városból való eltávolításuk régebben történt, vajon tán azért, mert őket nem félrevezetés utján kergették ki, hanem őszinte és férfias tömegmészárlás révén?

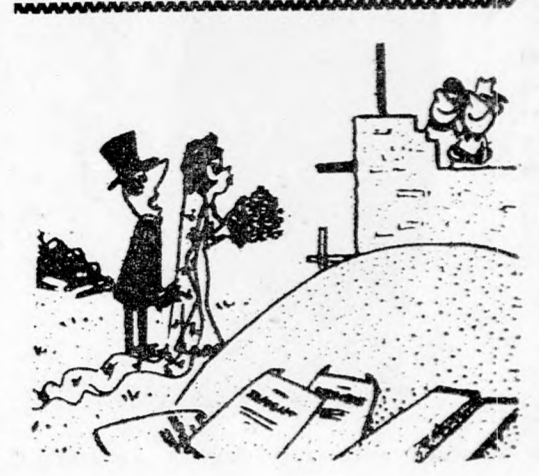
Nocsak, nocsak, már vagy egy órája ütünk itt a fehér papír előtt és képtelenek vagyunk egyetlen logikus magyarázatot is találni arra a kérdésre, hogy mi a különbség Chevrón és Birám között? 1929 augusztusig éltek a zsidók chevróni házaikban, akkor minden ok nélkül felkoncolták többségüket. Az életbenmaradtak Jeruzsálemba menekültek, 1936-ban visszatértek Chevrónba, majd új-

ból kitelepítették őket. Házaikba beköltöztek az új arab lakók, javaikat elkobozták, pont. Néhány évvel ezelőtt tuzatnyi zsidó visszatért a felszabadított Chevrónba. Nem a házaikba természetesen, hanem a kormány által óvatosan a közelben épített új negyedbe, — és azóta is tiltakoznak a jó zsidóemberek hogy nem lehet a történelem kerekét visszaforgatni, ami történt történt. Chevrón ma már egy fészta arab város, mi értelme van annak a felesleges provokációnak?

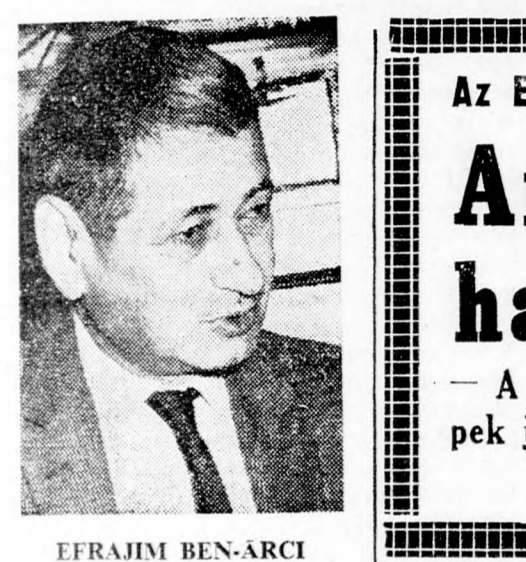
Ez a szörnynagy egyirányú megértés kissé idegesítő, de legitím és veszélytelen, mindaddig, amíg a rossz zsidók ott ülnek a Szu-ezi-csatorna partján. Ennek ellenére szándékunkban áll néhány alapvető igényt írásban lefektetni a jó zsidóemberek részére:

1. Izrael Kormánya nem rossz szándéku, sőt alapjáiban véve proziráli.
 2. Ártatlan unokaöcséink kitelepítési felárvai városába akarata ellenére egy más lakóközrebe, miután az új országos közlekedési hálózat a háza előtt vonul el.
 3. Nincs a világon emberségesebb megállás mint a miénk, s nincs még egy olyan magas erkölcsi színvonalon álló hadsereg, mint a Cánhál.
- Ezek természetesen egy rosszember gondolatjai. Kétségen kívül áll, hogy emberi

szempontból az arab lakosok küzdelme indokolt és megérthető. Ez a dolgozat nem célozza az irokküldöttség szép, humanista gesztusának bírálását, mert hiszen mi is velük szavazunk. Ez a dolgozat azok érdekében íródott, akik ellenünk szavaznak, akik nehezük szívével kimondják a hangos és világos Nemet. Akik történelmet csinálnak a holnap számára, igazság helyett a népszerűség glóriájával a fejük körül. Minden dicséret kijár a rossz zsidóknak, akik a közmunkát végzik. Az az érzésünk, hogy legalább olyan mértékben érdemesek ök az elismerésre, mint azok, akiknek igazuk van.



Nem gondolod szívem, hogy egy kicsit elhamarkodtuk az esküvőt?



EFRAJIM BEN-ARI

Történelmet csinált az a Dakota-típusú repülőgép, amely 1948 végén leszállt az ekroni katonai repülőtéren: Izraelbe hozta dr. Chájim Weizmann, az első államelnököt és megvetette az alapjait az izraeli polgári repülésnek, másszóval: az El Al-nak, a nemzeti légitársaság alapját.

A repülőgépet az akkor még gyermekipőben topogó izraeli légihaderő áldozó színei borították, kivéve azt a gép orrán lévő fehér kört, amelybe egy szárnycsőrű Mágén Dávidot festettek. Öt nappal azelőtt, Munja Már-dor, a légihaderő szállítási alakulatának parancsnoka, Ekronba rendelte Leo Gardnert, az egyik önkéntes amerikai pilótát és utasította, hogy létesítsen egy repülőgéppel rendelkező, polgári légitársaság vállalatot, amelyre egyetlen megbízatás vár: elrepülni Genébe és onnan Izraelbe hozni dr. Chájim Weizmann-t.

A légihaderő kölcsön adta az egyik Dakota „bombázóját”, amely ebből az alkalomból kissé „kozmetikai” műtéten esett át. Rámázolták a fehér körben a szárnycsőrű Mágén Dávidot és mellé írták a Dávid Remez közlekedésügyi miniszter által ajánlott „El Al” nevet. A kis gép belsejében két fotelt csavartak a padlóhoz, valahonnan szőnyeget kerítettek és ezt az „első osztály” fülkét virágos katonanyaggal elkülönítették a repülőgép többi részétől. A főgöngy mögött állították fel a „konyhát”, amely egy kimustrált jégládából (nem frizsider!) állott.

Mielőtt utnak indultak, a repülőgép személyzete — természetesen valamennyien kikölcson-zott katonai pilóták — röpgyűlést tartott a tel-avivi Bristol hotelben, ahol átvették az egyik tel-avivi szabónál készített polgári egyenruhát. Az El Al nevet akkor még néhány maroknyi izraeli kívül, senki nem ismerte, tehát hiteles sem volt a nagy nemzetközi repülőtereken és így Elijász Kaplán pénzügyminiszter, egy nemlétező költsévetésből, kiáltott számukra néhány dollárt, hogy a genfi repülőtéren benzint vásároljanak.

AZ IGAZGATÓ AZ EGYETLEN DOLGOZÓ
Elhatározták, hogy a protokoll szabályainak megfelelően, Izrael partjai közelében, két vadászrepülőgép (az akkor szer-

Az El Al chaluci éve Amikor a Dakota repülőgéppel hazahozták Izrael első elnökét

— A pilóta kártyanyereségből vásárolt benzint és olajat — Ócskavasnak számító gépek jeleztek az El Al „fejlődését” — Csak a Szináj-háború idején jöttek rá a nemzeti repülővállalat fontosságára

zett feltucat közül) várja az elnöki gépet, készen arra, hogy megvédje az esetleges egyiptomi támadásoktól. (Azokban a hónapokban még — és azóta sem — az egyiptomi pilóták uralták a közeget.) A jószándék azonban kúba esett, mert a két vadászrepülőgép nem találta meg a sűrű felhők között szálló Dakotát.

Az egyszerű légiút után még hetek teltek el, amíg a kényszer-szülte polgári légitársaság vállalat megkezdte tevékenységét. Első igazgatója és egyben egyetlen dolgozója, dr. Avrahám Rivkind volt, aki a Keren Hájeszod irodáiban albérléte kapott egy szobát. A hivatalos levelezés elintézésére időnként kölcsönkapták Hádásza Periberget, a Keren Hájeszod egyik gépirőnökét, aki 1949 január 1-én „át-szerződött” az ekkor már kéttagú személyzettel dolgozó El Alhoz. (A pilóták és a repülőgépek földi kezelőszemélyzete katonák voltak.) Hónapokig tartott, amíg az El Alnak sikerült „saját” szobát bérelnie a tel-avivi Rothschild-fasor 31 szám alatti ház első emeletén. Ekkor továbbírt két tisztviselőt alkalmaztak.

Az El Al abban az időszakban még a légihaderőtől kölcsönkaptak Dakota és Commando típusú repülőgépeket „tulajdonosa” volt. Költségvetésének oroszlan-részt az a festék tette ki, amelyet az El Al jélvényének és nevének mázolására használtak. A vállalat anyagi helyzetére jellemző, hogy egy 1949 augusztusi vezetőségi ülésen „súlyos pénzügyi hiány miatt” kénytelenek voltak lemondani a kifutófiút szolgáló kerékpár vásárlásáról.

A nagy „fordulat” 1950-ben következett be, amikor az El Al megvásárolta az első három Constellation típusú gépet Amerikában. A három használt repülőgépet egy Al Schwimmer nevű repülőmérnök kaliforniai műhelyében tették üzemképesé. Ez az Al Schwimmer nem sokkal később alijázott, megalapította a Bedek repülőgépjávitó vállalatot, a mai légiipari vállalat őseit.

VETÉLKEDÉS BELFÖLDI ÉS IDEGEN PILOTÁK KÖZÖTT
Ebben az időben elkezdődtek a személyzeti problémák. Vetélkedészámú menő versengés indult meg az időközben leszerelt külföldi pilóta-önkéntesek és az ugyancsak leszerelt izraeli szá-

maszú, aránylag újszerűtől pilóták között. A külföldiek lenézően kezelték azokat az izraelieket, akik később, az évek folyamán, a mai légihaderő alapjainak leirakói és pilóta-aktói voltak. A külföldi pilóták nem várt segítséget kaptak egy dél-afrikai pszichiáter személyében, aki az El Al vezérigazgatójának kéré-

zött. Az ugyancsak erdélyi származású Joel Pálgi vezérigazgató, munkát ajánlott Ben Arinak, ki-nevezte a szállítmányozási osztály igazgatójának és rábízta ennek az osztálynak a megszervezését. Az új igazgató elhatározta, hogy mindenekelőtt képzépzint szerez a vállalat számára. A rentabilitás problémája nem foglalkoztatta, mert úgy vélte, hogy erre később is ráér. Az El Al anyagi helyzete jellemző, hogy azokban az években a Lilienblum-utcai feketepiacon 25 százalék leszállítással adták el a váltókat és ebből a pénzből fizették a dolgozókat. Mordecháj Ben Ari mindent vállalt. Hajlandó volt bármiféle poggyászt, teherátut, a világ bármelyik részére szállítani a lényeg az volt, hogy képzépzinttel fizessenek érte. Az egyik ilyen nagyszabású, ismert vállalkozása az volt azokban a napokban, hogy Hamburgból Hongkongba szállított antibiotikum anyagot. A gondosan csomagolt árut a vállalat félig üres menetrészterű gépén Izraelbe hozták és innen az indiai olékkért küldött gépeken továbbították Kalkuttába. A szállítmány ezután Táj vállalat gépein jutott el Hongkongba.

„Eszeezett vállalkozás volt ez — emlékezett vissza később Ben Ari — azonban azokban az időkben az El Al nincsenlen vállalat volt és hajlandó minden alkalmat megragadni, hogy repülőgépeit foglalkoztassa. Az ilyen tranzakcióknak köszönhető, hogy az El Al-nak sikerült kiütnök kapcsolatokat létesítenia a Távol-Keleten, amelyek felhasználásához néhány, busz használatra járó szállítást hajtottunk végre, gyakran bérelt repülőgépen.”

Ezekről a rendkívüli időkről meséli Mendel Wance, az egykori dél-afrikai önkéntes: „New Yorkból jövet, leszálltunk Új-Faundlandban, ahol kiderült, az El Al-nak annyi adóssága van, hogy nem voltak hajlandók benzint és olajat adni hitelbe, sőt a szállodában is képzépzint kérték tőlünk. Szerencsénkre az előző este New Yorkban pókerkeztem és tekintélyes összeget nyertem. A kártyapénzből vásároltam a benzint, sőt kifizettem a szálloda-számlánkat is. Ma sem tudom, mi lett volna velünk, ha New Yorkban nem megy a lap...”

AZ ELSŐ BALESEK
Bár az El Al ócskavasnak szá-

mitó repülőgépeket és más felszerelést használt, a karbantartás főleg improvizációból állt és a menetrészt is csak ritkán sikerült betartani, a nemzeti légitársaság vállalatának egyetlen üzemi balesete sem volt. Azaz egyetlen kis incidens kivételével, 1950 telén a luddi repülőter hóbortos fedett, sikos kifutóján felborult és kigyulladt az az ócska Constellation, amely a „Herzl” nevet viselte, mert ez a gép hozta Izraelbe dr. Herzl Tivadar földi maradványait. A



A KEZDETEK KEZDETE: A HERZL-GEP

gép személyzetének és utasainak szerencsére, nem történt baja. Ha megindul a pech-sorozat, akkor nem lehet megállítani: nem sokkal később a Ted Gibson által vezetett Dakota leszállás közben pozdójává zúzódt Zilrichben. A repülőgép csak teherátut szállított, utasai nem voltak, de a szerencsétlenség során a személyzet négy tagja életét vesztette.

TRAGÉDIA BULGÁRIA FÖLÖTT
Nemcsak az El Al, hanem egész Izrael számára emlékezetes maradt a tragikus 1955 július 27-e. Az El Al Connie-típusú repülőgépe 51 utassal és 7 tagu személyzettel, a szokványos utján volt Bécsből Izraelbe. Nehéz légtürelvény ez, amely jugszláv területen felett, a bolgár határ közelében huzódik. A gépet Stanley Hinks, az angol légihaderő veterán pilótája vezette, aki négy évvel korábban lépett az El Al szolgálatába. Ez a Hinks nemcsak jó pilóta, hanem elsőrendű navigációs és hivatásos pilótaképzést oktató volt. A segédpilótája, Pincsház Ben Porát volt, egy fiatal kibucnyik, aki az izraeli légihaderőben szerezte a pilótaigazolványt.

A tragédia a kora hajnali órákban történt, amikor a legnehezebb a navigációs tiszt hely-



MORDECHAJ BEN-ARI

egyesapásra megoldotta az El Al problémáit, illetve megmentette a nemzeti légitársaság vállalatot. A régi és a földi személyzet többségét behívták katonának, azonban azok, akik civil-ruhában maradtak, emberfeletti erőfeszítéssel fenntartották a rendszeres járatokat. 1956 október 29-én, amikor kitört a Szináj háború, az összes légitársasági vállalat leállította izraeli járatait és ha nincs az El Al, akkor

egyescsapásra megoldotta az El Al problémáit, illetve megmentette a nemzeti légitársaság vállalatot. A régi és a földi személyzet többségét behívták katonának, azonban azok, akik civil-ruhában maradtak, emberfeletti erőfeszítéssel fenntartották a rendszeres járatokat. 1956 október 29-én, amikor kitört a Szináj háború, az összes légitársasági vállalat leállította izraeli járatait és ha nincs az El Al, akkor

szükséges dollárokat. Pincsház, akit a Szochnut elnökvé neveztek ki, Ben Ari tart. tábornok követte a vezérigazgatói székben, a Britannia gépeket már az ő működése alatt honosították meg.

A BRITANNIA GÉPEK KORSZAKA
A deficit olyan méretet öltött, hogy már számos mértékadó kör követelte az El Al megszüntetését, vagyis hogy a légitársasági vállalat gépei csak a „létfenntartás” európai járatokon közlekedjenek.

Az El Al igazgatósága ekkor felvetette az egyetlen számbajövő megoldást: vásároljanak új felszerelést. Ebben az időben bejárta az egész világot a nagy szenzáció: az Angliában gyártott Britannia típusu, turbo propelleres „óriás” utasszállító gép. Csakhogy az akkori körülmények között kilátástalannak látszott a kormánytól 18 millió dollárt kérni négy Britannia gép vásárlására. — (Ma ennyibe kerül három Phantom).
A Szináj-haditárat azonban

ELMENT A «SZDOMI REMETE...»

— JEHUDA ALMOG EMLÉKÉRE —
Irta BOROS GYÖRGY



Legendás alak volt életében — legenda, mítosz, szövedik most halálához is. Azon az éjjelen, amikor Rámát-Ráchel kibucban lehunyt szemét, egy hatalmas, több mászás sziklatomb gördült le a megkövült szdomi sóhegyekről. Mennydörgés szerű robajjal hullott le — egy hajszál hiányzott ahhoz, hogy nem sodort magával egy kései, utasokkal teli autót az országtúról — és szikrákat csíholva maga körül, sítérezve, mint egy meteor, omlott a Holt-tenger vízébe, melyen betemetkezve a lerakódott fehér sórétegre.

Ezen a környéken nem ritkák téli időben, esők után, a hegymások —, de soha, nyár derekán, még nem mozdultak meg az élettelen tömbök. És ennek folytán érthetővé válik, hogy a rendkívüli természeti jelenséget, a miszticizmusra különben egyáltalán nem hajló helybeliek, a partvidék realista gondolkodású lakói, Jehuda Almog halálával hozzák összefüggésbe — szimbolikus értelmet adva a szikla halálának:

„Ha egy ember meghal, egy csillag hullik le az égről. Jehuda nem hulló csillag, hanem legördülő szikla alakjában vett bucsút a vidéktől, amelyben közel 40 éven keresztül élt, a tájtól, amelyhez szervesen tartozott és elválaszthatatlan részévé vált.”

A Holt-tenger makacs haragos „öregje”, „szdomi remete” — így ismerték őt mindenki, — a fantaszta, az örök álmódzó, sorába tartozott. És az államépítő, az alapító, az idealista ös-pionírok sorába is. Fogalom, két lábon járó múlt volt: neve, alakja, ezüst glóriával övezett feje — külsőre, belsőre Ben Gurion hasonmása volt — összeforrta a kupor sziklás vidékkel, a forró, kénzagu katlannal.

Az utóbbi években magányos szirti sasként élte életét a Holt-tenger partján, a Mácádá tó felé épült menedékház egyik, szerzetesi egyszerűséggel berendezett, szobájában. Hivatatosan a Mácádá múzeum gondnok volt — a valóságban több annál: a történelmi kegyhely szerelmese, a zsidó nép egyik hősi eposzának restaurátora, az ősi holt kövek őrzője. És ő maga is múzeumi kincs volt, gyűjteményének, múzeumának egyik híres attribútuma, „amelyet” büszkén mutogatnak perug nyelvű idegenvezetők a megilletődött, szájitató turistáknak, látogatóknak.

Az élő anakronizmus. Egy megkövesedett, kemény szikla a múltból — ittfejtve a hegyre felkúszó függővonal jelenében.

Jehuda Almog — akkor még Koppelovits — 38 évvel ezelőtt ment le első ízben a nagy „Sós tó”-hoz. Mint volt náhálfi utóról, néhány, hozzá hasonló gondolkodású chaluából álló csoport élén állt. Azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy megviceljenek egy zsidó település alapjait a Holt-tenger déli csücskében, a maj Szafi, a jordán falu helyén. A mandátumi angol hatóságok keresztül húzták a tervet: a kibuc-alapítás megbukott.

Néhány hónappal később Almog újból Szdomban van: jelentkezett a másik nagy fantasztánál, Novomejszkinél, a „Potás-Művek” megteremtőjénél és munkát kért. Jobb híján elfogadta az egyetlen kínálózó „állást” — amelyet senki nem akart elvállalni — a szdomi munkástelep vélcének tisztását, 11 éven keresztül volt az akkori ká-liaógyár „szanitéce”. 1947-ben hagyta el Szdomot, de az állam kiküldtása után újból visszatért a Holt-tengerhez — ezúttal már mint a pénzügyminisztérium megbízottja.

Egy rozoga fabarkában lakott, a Szdom-ra néző kopár hegyek alján, amely eevben irodája is volt, ahonnan iránvította, vezette a lassan éledő vidék fejlesztési ügyeit. Csak néhány évvel ezelőtt költözött át — kénytelen-kelletlen — a mácádái menedékházba, amikor egy legördülő sziklatomb maga alá temette a roskatag facífrét.

1955-ben neveztek ki Támár körzet köz-igazgatási tanács elnökévé. Kilenc éven át töltötte be ezt a tisztséget. „Szdom kormányzója” — így nevezték őt azokban az időkben. És akkoriban ragasztották rá a „makacs öreg” jelzőt is, mert hiszen nyakaskodott, dacolt, harcolt „hírdóma” fejlesztése, kiépítése, beneprésítése érdekében.

Fáradhatatlanul járta a hivatalokat, állami támogatókért kilincselve, pénzforrá-

sok után kutatva, hogy életre keltsék a Holt-tenger környékét tetszhalottságából. És makacs célratöréssel, elszántsággal párosult dinamizmussal küzdött másik nagy álma megvalósításáért is: Mácádát történelmi kegyhelyé, emlékkerté, muzeummá tenni, kiépíteni zsidó „panteonná”, méltó formában megemlékezve Elázár Ben Jár és társai emlékére.

De harcban állt szűk környezetével, saját munkatársaival is. Nem volt titok az, hogy súlyos nézeteltérések, ellentétek merültek fel Almog és a Támár körzet többi tanács-tagja között. Ez utóbbiak azt kifogásolták, hogy minden energiát Mácádára fordítja — elhanyagolva a körzet más életé, megoldásra váró problémáit, a vidék gazdasági fejlődését, az idegenforgalmat, a fürdők kiépítését.

A sorozatos incidensek után — keserű szájjal — végül is lemondott a tanácselnökségről. Visszavonult a közéleti szerepléstől és minden idejét délelegetett álmának — a Mácádának szentelte. Három évvel ezelőtt, 73-ik születésnapján — talán rehabilitációként, kompenzálni akarva őt a sérelmekért — a Támár körzet diszpolgárává avatták. Könyves szemmel mondott köszönetet a diszülésen a kitüntetésért, de miután legyűrte meghatótságát — dühös, szenvedélyes szavakban kelt ki a Mácádá tetejére vivő függővasút építése ellen:

„Mácádát nem zab-d gépesíteni! — kiáltotta. — A hegyet yalag kell megmászni, elfoglalni a Kigyó-ösvényen keresztül, mert ifjúságunk csak így érheti meg, hogy miért sikerült Ben-Járnak és társainak újból és újból visszaverniük a római légiókat...”

Néhány évvel ezelőtt, névcsere, elírás folytán, a halálhíret költötték. A Híob-hirt ómaga cáfolta meg, ironikusán, gúnyosan: — Korai még az elparentálás. Vannak fák, amelyek sokkal tovább élnek mint gondolnák, mert mivel annakidején vérben, kínban, fájdalomban eresztettek gyökereket az erci földre, szívósabbak a fiatal facsemetéknél...

Bárati, tisztelői, örömmel gratuláltak neki akkor „feltámadásához” és hosszú, 120-ig tartó életet kívántak és jövedeltek az „öreg chaluának”. A jóslás nem vált be: Jehuda Almog 76 éves korában végleg háttá fordított a Holt-tengernek — az árnyékvilágnak, amelyben ő már nem találta helyét.

Egy harcos, meg nem alkuvó egyéniség, nemes ideáloktól áthatott cionista utóról távozott el az élk sorából. És a Holt-tenger vad, természeti szépségeiben bővelkedő, s korszerű gyártelenekekből álló vidéké — amelynek újjászülését, felvirágoztatását Almog 40 éven át tevékenykedett — szegényebb lett „remeteje” távozásával.

Izrael 29 millió dollárt követel Ugandától

Kulisszák mögötti akció a követelés behajtása érdekében — Izrael a Világbank útján próbál nyomást gyakorolni Idi Aminra

Az Uganda és Izrael között diplomáciai kapcsolatok megszakítása óta eltelt időszak folyamán Idi Amin ugandai elnök több alkalommal szélsőséges kihagyást intézett Izrael ellen azzal a céllal, hogy imperialista államnak tüntessen fel bennünket a világ szemében.

A múlt hét elején a változókéony felfogású afrikai elnök valóságos rekordot ért el, amikor a Daily Telegraph kelet-afrika tudósítója előtt a következő kijelentést tette: „Izrael tervet dolgozott ki, hogy a Nilus vízének igénybevételével megmérgezza Szudán és Egyiptom lakosságát, amikor újabb háború tör ki a Közelkeleten...”

Amin ezúttal is érintette Izrael ugandai gazdasági tevékenységét és azzal vádolta meg Izraelt, hogy betegesen törekedett a nyereszkezésre, Kampala lakóinak szám-lására.

E nyilatkozatok célja talán az, hogy Amin felmentse önmagát Izraellel szemben fennálló anyagi kötelezettségei alól, beleértve azt az izraeli felszerelést, amely egyelőre Ugandában maradt. Amin azonban nem érte el célját.

Dr. Meir Rozen, a külügyminisztérium jogtanácsosa ezzel kapcsolatban kijelentette a héten, hogy Izrael az ilyenkor szokásos nemzetközi procedurák által tevékenykedik követelése érvényesítése érdekében. Az izraeli érdeket Olaszország képvisel Kampalában.

A külügyminisztérium és a hadügyminisztérium egymással együttműködve foglalkozik az ugandai befektetések felszámolásával. Náttáli Láví, a hadügyminisztérium szóvivője elmondotta, hogy egyes projek-tumokat nem fejezték be, másrészt viszont Ugandának is vannak Izraellel szemben támogatott követelése.

A BIZTOSÍTÁS SORSA

A Szolél Boné nemrégiben 45 millió font összegű számlát küldött az ugandai kormány-nak a különböző munkálatokért. A vállalat, sajnos, nem gondoskodott arról, hogy teljes egészében biztosítsa ugandai befektetéseit. Az ilyen szerződésekkel foglalkozó állami vállalat attól tart, hogy rövidesen kénytelen lesz kifizetni az ugandai befektetésekből származó károk egy részét, mintegy 16 millió dollárt.

A biztosító vállalat még nem adott fel minden reményt. Igazgatója, Amior Kámir nemrégiben nemzetközi kongresszuson vett részt Stockholmban és sikerült annak résztvevőivel megbeszélvén egy olyan határozatot, amelynek értelmében a világ nagy biztosító társaságai megtagadják az Ugan-dának szánt áruk biztosítását mindaddig, amíg Uganda nem teljesíti Izraellel szemben fennálló kötelezettségeit. Ezt a határozatot azonban a gyakorlatban még nem valószínűsítik meg és így a kampalai kormányra egyelőre nem nehezedik nemzetközi nyomás, baráti államok kérését tulmen-dően.

Dán Halperin, a pénzügyminiszter tanács adója közölte, hogy nemrégiben kiszámították az Ugandával fennálló izraeli követelések végösszegét, 29 millió dollárt. Ezen az összegben mit sem változtat az, hogy az

izraeli biztosító vállalat fedezi a kár egy részét; izraeli pénzről van szó.

A pénzügyminisztérium állandó kapcsolatban áll a Világbank igazgatóságával, amelyet felkért, hogy gyakoroljon nyomást Ugandára, elsősorban a már jóváhagyott kölcsönök leállítását. A Világbank egyelőre enyhébb lépéseket tett — minden eredmény nélkül.

A VERED IS VESZTETT UGANDÁBAN

Zéuv Káriv, a Mekorot vezérigazgatója elmondotta, hogy optimisztikusan tekint a Világbank akciója elé és sajnálja, hogy a Vered-cég veszteségei csak fokozódtak az ugandai fiaskó következtében. Ez a cég mintegy 2 millió dollár értékű felszerelést hagyott maga mögött Ugandában, amelynek kormánya további 1 millió dollárral tartozik a munkálatokért. Most a kormány lesz kénytelen viselni ezeket a veszteségeket, mert a Vered a likvidáció sorsára jutott. A Szolél Boné megvásárolta a Vered céget, de korábbi adósságai nélkül. Így tehát az ügy nem érinti a Szolél Bonét.

Uganda pénzügyminisztere néhány héttel ezelőtt azzal vádolta meg az izraeli hatóságokat, hogy kiküldötték „csalárd fondorlatokkal” olyan megállapodásokat kényszerítették Ugandára, amelyek nem szolgálnak az afrikai állam érdekét. Hozzáfüzte, hogy Uganda hajlandó eleget tenni kötelezettségeinek, de sohasem álltak fenn kötelezettségek olyan esetben, amikor a tapasztaltabb szerződő fél tudja, hogy a szerződés nem reális és igazságtalan előnyököt biztosít az egyik fél számára és a másik kárára. Hozzáfüzte, hogy az ugandai kormány vizsgálata tárgyává teszi a szerződéseket és azt, hogy milyen mértékben hajtották azokat végre. Ennek alapján Uganda hajlandó tárgyalni az izraeli kormány-nal és cégekkel.

CSENDES DIPLOMÁCIA

A kampalái olasz nagykövetsége már közölte Izraelrel, hogy Uganda nem hajlandó nemzetközi döntőbíráóság határozatának alávetni magát, lefelébb baráti közvetítést fogad el, amely semmire sem kötelez.

Dr. Rozen külügyminisztérium jogtanácsosa kijelentette, hogy Izraelnek a pillanatban nem áll szándékában jogi lépéseket tenni Uganda ellen, hanem előnybe helyezi a „csendes diplomácia” módszerét. Csak abban az esetben folytatunk más eszközökhöz, ha a diplomáciai rábeszélés kudarcot val! — mondotta.

A pénzügyminiszter tanácsadója kijelentette, hogy Izrael mint állam, eelőre nem tesz jogi lépéseket Uganda ellen. De nem avatkozik be ha a köz- vagy magántulajdonban lévő cégek jogi eljárásit indítanak. Ezek a cégek intenzívebb tevékenységet végeznek, mint a kormány.

Közben azonban kiderült, hogy az ugandai elnök nem hajlandó visszaadni azt az izraeli Commodore Jet-éneket sem, amelyet az izraeli légiópar becsátott rendelkezésére. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy Amin legalább az izraeli pénzügy-nem éri magát becsapva, mert más-kiülönben nem dicsérné a gépet, amelyet a kizsákmányoló Izrael” gyártott és adott neki...

Aki végezni akar Lajla Chaleddel

— A sárvári születésű Herskovics Avrahám 20 havi raboskodás után visszatért Izraelbe

Feleségével együtt a new-yorki repülőtéren tartóztatták le — A Zsidó Védelmi Liga megbízásából „élve vagy halva” kézre akarta keríteni az arab repülő-gép-kalóznót

Az Amerikai titkoszolgálat ügynökei 1970 szeptember 29-én rajtaütészerű motó-zást tartottak a New-yorki repülőgépen. A BOAC Londonba tartó gépének utasai között átkutatott egy fiatal, szemüveges, szakállas férfinék a zsebeit, ahol a legnagyobb meglepetésükre két töltött revolvert találtak. További vizsgálat kiderítette, hogy a londoni utasok között lévő egyik fiatal-asszony holmijai között is van két töltött revolver és egy kezigránát. Mindkettőjüket letartóztatták. A szakállas utas Joseph Gordon névre kiállított utlevelet mutatott fel — míg a rendőrök nagy meghökkenésére, a fiatal nő utelve Nancy Joan McGovern névre szól. A meglepetésük érthető volt, hiszen tudták, hogy George McGovern szenátornak, aki már akkor bejelentette, hogy résztvesz a demokracia elnökjelölti küldelemben, van egy Nancy nevű lánya, akinek szélső-baloldali felfogása közismert.

amag sorsa tisztázódott — börtönben őrizték. A Zsidó Önvédelmi Liga két tagja adag-gyűjtés céljából Londonba utazott és néhány napon belül közölte az összes repülő-gépek közeli napokban várható indulási idejét és az ezzel kapcsolatos további tud-nivalókat. Herskovicsék nem dolgoztak vak-tában, mert bizalmasuk volt az egyik il-letékes helyen és ez az illető hajlandó volt együttműködni a Liga tagjaival. Ez a férfi állította, hogy pontosan közli a „Lá-lá Cháled külfölménnyel” a terrorista lány szabadonbocsátásának pontos idejét és Lon-donból való távozásának módját mert tud-ták, hogy nem az egyik szokásos járattal hagyja el az angol fővárost.

Herskovics Avrahámnak és társainak há-lrom alternatív terve volt Láilá Cháled „el-intézésére”. Az eredeti terv szerint céljuk az volt, hogy a londoni repülőtéren elrabol-ják. Arra a gépre akartak felszállni, amely Láilá Cháled Beirutba tartó gépével egyide-jűleg száll le Londonban, vagyis még a ki-futópályán lesznek, amikor az angol detek-tívek a terrorista lányt a repülőgéphez kísé-rik. Herskovics Avrahám és Nancy felada-ta az volt, hogy megrohanják Láilá Chále-det, revolvert szegeznek a halántékának és kényszerítik, hogy felszálljon az El Ál e-gyik gépére, amely abban az időben kés-zült utnak indulni. A házaspár másik tag-ja ugyanakkor revolverével sakkban tartot-ta volna az angol biztonsági alakulat tag-jait.

Az egyik alternatív terv szerint, ha a tul-zott óvintézkedések, vagy más váratlan o-kok miatt nem sikerül Láilá Cháled közé-le férközni, akkor távolról lelovják a ter-roristalányt, hogy az ne okozzon többé há-t. A harmadik tervük öngyilkosságszerű volt. El-határozták ugyanis, hogy ha az első két akció-tervet nem sikerül végrehajtani, akkor felszállnak a repülőgépre és Láilá Chá-leddel együtt — a hamis amerikai utleve-lek birtokában — Beirutba repülnek, ahol már a repülőtéren végeznek a veszélyes ter-roristalánnyal, majd a maekukal vitt kézi-gránáttal öngyilkosságot követnek el.

Letartóztatásuk után húzták az időt, hogy new-yorki társaikkal alkalmuk legyen el-űjintetni a nyomokat és útvonalakat a még Londonban tartózkodó két barátjuknak se görbüljön meg a hajszála. A házaspár ut-gyanis a repülőtéren kísérte egy társuk, aki-nek az volt a feladata, hogy a „Láilá Chá-leddel alakul” Londonban tartózkodó tag-jait értesítse Herskovicsék elindulásáról, a-zaz az akció kezdetéről. Ez a fiatalember a repülőtéren történtek után informálta Lon-dont és a new-yorki társait a Kennedy re-pülőtéren történtekről.

Végülis 24 órai szüntelen vallatás után, az újtelenyomatok segítségével állapították meg az FBI a két „repülőgép rabló” val-lódi személvizsgálatait.

1971 április 23-án ítélték meg a new-yorki bíróság Herskovics Avrahám felett, akir ha mis utlevél birtoklása vádjával a maximá-lis büntetéssel, 5 évi fegyházzal sújtott. Nancy-Nechámá, aki két hetet töltött vizslatati foességében, övadék ellenében sza-badlára került, és még a tárválás megkez-dése előtt, férje tanácsára, megszökött.

Nehéz sora volt a hazonyomvívű, vallás-sos Herskovicsnak a Connecticut állam Danver nevű városának börtönében, ahol büntetését töltötte. Gyakran éhezett, mert nem akart tréfi kosztot enni. Még a ke-nvézhez sem nyulhatott, mert ebben a börtönben disznósírral sütik a kenyeret a ra-bok számára.

Közel négy hónappal ezelőtt Herskovics ügyvédeli utasította védenéket, hogy kérien kegyelmet. Evidéülleg több mint 20 ezer aláírással ellátott kegyelmi kérvény és ne-tíción nyújtott be a hatóságoknak. Továb-bi kétezer személyes levelet írt az illetéke-seknek Herskovics Avrahám szabadlára való helyezésére érdekében és 500 amerikai tem-lom szószékéről követelték szabadlára he-lyezését.

A nagyszabású akciónak hamarosan meg lett a gyümölcse, mert júniusban kiderült a börtönkapu Herskovics előtt. Az amerikai hatóságok közölték vele, hogy amnesztiát ka-pott, azonban öök félére kitiltották az E-gyészült Államok területéről. Herskovics nem sokat hátkodott és több, mint 20 hóna-raboskodás után felesége, valamint az idő-közben született kislánya kíséretében álliá-zott. Jelenleg a Zsidó Önvédelmi Liga által Jeruzsálemben létesített Zsidó Öntudati Nevelőközpont” adminisztrációs igazgatóné és néhány héttel ezelőtt sikerült az izraeli fogda kosztját is megkostolnia. Amikor a Rákách országos konferenciáját tartotta la-fán, Herskovics Avrahám is a Rákách el-len tüntetők csoportjában volt, és mint a törvénytelen tüntetés egyik szervezőjét és vezetőjét „kihallgatása idejére őrizetbe ves-ték”.

Idealizmusa és a terrorista bandák irán-ti evülvélete nem sápnant, azonban harc kedve kissé lelohadt és Herskovics Avra-hám 1972-ben már nem akar fenegevek leárni, aki vakmerő, öngyilkosságba me-nő cselekedeteivel foglalkoztatta a közvéle-ményt.



Herskovics Avrahám és felesége, Nancy

A derék titkos-rehőrök tudni vélték, hogy váratlan beavatkozásukkal — mert mint később kiderült, nem történt besugás — sikerült megakadályozni egy újabb repülőgép rablást. Az igazság azonban csak most, néhány héttel ezelőtt derült ki Jeruzsálemben, ahol a szakállas utas elmon-dotta, azt amit az FBI ügynökei sem tud-tak, hogy ő és felesége nem repülőgép-et, hanem Láilá Cháledot, a leghevesebb arab terroristaót akarta elrabolni. Láilá Cháled ugyanis abban az időben az egyik londoni börtönben volt letartóztatásban és küszö-bön állt a szabadlára helyezésére.

Egy nap lefogása alatt kiderült, hogy Gordon valódi neve Herskovics Avrahám és „Nancy McGovern”-nak semmi köze a demokracia szenátorhoz, mert Herskovics felesége, de a valódi neve Nancy, vagy a-hogy most Izraelben nevezik: Nechámá.

Hosszu utat tett meg Herskovics Avra-hám, amíg egy magyarországi kisvárosból a világsajtó hasábjain át, egy amerikai börtönt megjárva, ismét Izraelbe került.

Herskovics 1944-ben a sárvári gyűjtőtá-borban született. Apját deportálták Ausch-witzba, az anyjának és csecsemőjének azon-ban rendkívüli körülmények között sikerült megmenekülni. A háború után az Fevesült Államokba utazott édesanyjával, ahonnan 1961-ben alijázott és miután lemondott ame-rikai állampolgárságáról, bevonult az iz-réli hadseregbe. A nemzetközi sajtó annak idején nevének és izraeli állampolgárságá-nak megállapítása után azt írta, hogy Her-skovics Avrahám tiszt volt a Cáháiban, a-mi nem felel meg a tényeknek, mert mind-össze örevezett rangot ért el az egyik páncélos alakulatban.

Leszerelése után Amerikába utazott, hogy kitanulja az elektromos ányak kezelését, azonban hónapokkal később, a hatnapos há-ború kitörésekor visszajött, hogy teljesítesse kötelezettségét. Herskovics kénytelen volt el-adni a feltérvízött érmegvüteményét és az így szerzett pénzen vásárolta a térti repü-lőgépet.

A háború után a Bank Jisráelnél ka-pott állást, mint az elektromos ány egyik adat-adagolója. Egy évvel később tovább-képzés céljából New Yorkba utazott és ek-or ismerkedett meg a Zsidó Önvédelmi Li-gával, amelynek rövidesen egyik aktív ve-zetője lett. Később feleségét a bíróságon ismerete meg, mert az egyik törvénytelen new-yorki tüntetés után, mint a Liga new-yorki irodájának vezetőjét letartóztatták és bíróság elé állították.

Néhány hónappal később, 1970 augusztusában, amikor elszaporodtak az arab ter-roristák által elkövetett repülőgép-rablások, összeült a Zsidó Önvédelmi Liga new yorki avarzószta és Herskovics vezetésével el-határozta, hogy „valamit tenni kell”.

Valami világszennzációsamba menő, de-monstratív akcióra gondoltak, azonban e-szük ágában sem volt repülőgépet rabolni, mert „nem akartunk az arab terrorbandák nivójára lezúlni” — mint ahogy azt most Izraelben mondja.

Igy vetődött fel Láilá Cháled elrablá-sának terve. A terrorista lány akkor kénvsze-rűsésből Londonban tartózkodott mert né-hány hónappal ezelőtt az El Ál gépének sikertelen elrablási kísérlete során súlyo-

Mose Zánbár, a Bank Jisráél kormányzója:

«Katasztrófális lenne ha elfogadnánk a Ben Áháron által ja vasolt módszereket»

— Ha változtatnánk a jelenlegi gazdasági rendszeren, a külföldi tőke beáramlása megszűnne, s ez természetesen az életszínvonal csökkenését, az országfejlesztési tervek lelassítását, a biztonsági színvonal csökkentését és olébefogadási képességeink korlátozását jelentené —
A túlzó bérkövetelések könnyen inflációs veszélyt jelenthetnek, s ebben az esetben kénytelenek leszünk a közvetett adókat emelni —

Irta: RAFAEL BASAN

A közelmúltban azt olvastuk, hogy Mose Zánbár, a Bank Jisráél kormányzója találkozott a bankok vezetőivel és arról tárgyalt velük, hogy havonta 50 millió fontot kell „elszívni” az izraeli polgártól. Kicsit meglepett ez a hír. Otven millió? Miért? Hogyan? És főleg — kitől? Felkerestem tehát a kecskemeti születésű bankkormányzót és interjút kértem tőle.

— Bankkormányzó ur, ön hogyan gondolja ennek az ötven milliós „elszívás” havonta? És miért éppen most aktuális ez?

— Ez nem új politika, már régen alkalmazzuk. Az egyik eszközünk az infláció fekélyezéssel. A módszer bevált. Azt akarjuk, hogy ne legyen túl sok pénz a közönség kezében, mert akkor előnt bennünket az infláció.

— Hogyan hat ez a politika az egyszerű polgárra, akj felkeresi a bankját és kölcsönt kér?

— A polgár ezután is kap kölcsönt, ilyenformán őt ez a politika nem érinti.

— Hanem?

A BANKIGAZGATÓK MEGÉRTETÉK

— Csak a vállalatokat érinti. Örömmel jegyzem meg, hogy a bankigazgatók megértették a Bank Jisráél új intencióját, noha az új politika következtében valamivel csökkenni fog a hasznuk.

— Miért?

— Mert a bankok a szabad hitelpiacon minden nehézség nélkül kaphatnak 17.5-18 százalékos kamatot az általuk nyújtott kölcsönök után, ezzel szemben most, hogy jobban irányítjuk a hitelpiacot, s a pénz nagyrészt kénytelenek mondjuk az export finanszírozására fordítani, két és fél százalékkal kevesebb kamattal kell beérniük. Ezt

is magukra vállalták a bankok, csak hogy hozzájáruljanak az infláció elkerülésére érdekében tett erőfeszítésekhez.

— Ön azt hiszi, hogy a mi bankjaink túlzott jövedelmhez jutnak?

— Nem hiszem. A ulzás inkább a jövedelemről szóló hírvérásban mutatkozik meg.

— Gondolja, hogy a következő hónapokban inflációval kell számolnunk?

— A fizetési eszközök forgalmát kézben tartjuk és ebben a vonatkozásban megteszük a szükséges intézkedéseket. Az inflációs veszélyt most elsősorban az exportcikkek termelési költségének hirtelen növekedése veszélyezteti. Hogy világosabb legyen — a túlzott béremelésekre gondolok. Ha ezek a követelések meghaladják az egyes termelési ágak, a kormányzat, illetve a helyi hatóságok teljesítőképességét, akkor nem lesz más megoldás, mint újabb adókat rendszeresíteni. Közvetett adókra gondolok. Ebben az esetben ugyanis nem tudjuk az inflációt a lakosság fogyasztási lehetőségének korlátozása által másként megfékezni.

— Van-e mitun-vesztély, vagyis szó lehet-e gazdasági lelassításról?

— Hogy érti ezt? Melyik országra gondol? Mert nálunk szó se lehet ilyenmiről.

— Bankkormányzó ur, ön a Habima élen álló igazgatótanácsnak is az elnöke. Mi a véleménye arról a kölcsönről, amelyet a



MOSE ZANBÁR

pénzügyminisztérium Giora Godíknak adott?

— Csak annyit mondhatok, hogy amíg én a pénzügyminisztériumban dolgoztam, Godik nem kapott kölcsönt. Egyébként — ha jól emlékszem — nem is kért. Ami a probléma egészét illeti — a színházak már évek óta kapnak kormánytámogatást a közönségtől és művelődésiügyi minisztérium költészetének útján. Nem a magánszínházakra gondolok ezúttal, hallottam már olyan véleményt is, hogy a Habimának a jelenlegi nagyb támogatás járna, mivel hogy nemzeti színház. Más országokban jóval nagyobb arányú állami támogatást kapnak a nemzeti színházak.

— Van egy olyan felfogás nálunk kialakulóban, hogy a Bank Jisráél a pénzügy-

minisztérium egyik intézményévé vált az utóbbi időben. Mi erről a véleménye?

AMIRE BÜSZKE A BANKKORMÁNYZÓ

— Azt hiszem, hogy a Bank Jisráél ugyanúgy betölti a funkcióját, mint azelőtt. Önálló intézmény. Arra viszont büszke vagyok, hogy jó a kapcsolatunk a pénzügyminisztériummal. Annak ellenére, hogy időnként bíráljuk a tevékenységét.

— Mi a különbség ebben a vonatkozásban ön és az elődje között?

— Dávid Horovitz jó kapcsolatot tartott fenn a pénzügyminiszterrel, én viszont jó kapcsolatban vagyok Pinchász Szápirral. Kétféle vádaskodást hallottam eddig. Hogy a Bank Jisráél a pénzügyminisztérium fiókintézete lett, s hogy Mose Zánbár a Bank Jisráél kormányzó székéből intézi a pénzügyminisztérium egyes ügyeit. Nos, egyik vád sem megalapozott. Amikor bankkormányzó lettem, kezdetben nekem is problémát okozott, hogyan alakítsam a kapcsolatomat azokkal a pénzügyminisztériumi kollégákkal, akikkel sok éven át együtt dolgoztam. Azt hiszem, megtaláltam a helyes megoldást ebben a vonatkozásban. Ezt így fogalmaznám meg: egészséges szellemben való együttműködés. Jó lenne, ha minden állami főhatóság ilyen jó szellemben működne együtt.

— Mi az ön véleménye a „háborús gazdasági” rendszeréről, ahogy ezt Jicchák Ben Áháron, a Híztádrut főtitkára javasolja?

MIÉRT LENNE KATASZTRÓFÁLIS?

A Bank Jisráél kormányzója egyben a kormány gazdasági tanácsadója is, s ilyen minőségében nemcsak szoros értelemben vett gazdasági, de társadalmi kérdésekhez is hozzászólhat. Ez a megfogalmazás határozza meg a véleményemet, amikor választ adok a feltehető kérdésre. Véleményem szerint katasztrófális lenne gazdasági életünk számára, ha elfogadnánk Ben Áháron elképzeléseit, s magunkévá tennénk az általa javasolt módszereket. Mit javasol Ben Áháron? Egyenlősdíti a gazdasági életet különböző ágazatokban folyó tevékenység előretérvezését. A gazdasági életnek törvények útján való irányítását. Az izraeli gazdasági élet nem lehet meg a külföldi tőke beáramlása nélkül. Nos, a Ben Áháron-javaslat megszüntetné a tőkebeáramlás folyamatát. De tovább megyek. Ha csak felmerül az aggodalom a külföldön, hogy Izrael a jelenlegi gazdaságpolitikája módosítását készíti elő, máris megszűnik a tőkebeáramlás. Nem jön-

nek majd a külföldi befektetők, s az izraeli polgárok nem hozzák naza külföldről a járandóságukat. Ez az életszínvonal lecsúszásához, az országfejlesztési tevékenység lelassításához, a biztonságunk színvonalának csökkentéséhez, az olébefogadási lehetőségeink korlátozásához vezetne. Csökkentenünk kellene a szociálpolitikai tevékenységünk ütemét is. Ben Áháron olyan gazdaságirányítási módszereket javasolt, amelyeket békés körülmények között is elleneznünk kell, de számszorosan káros, sőt katasztrófális lenne a hatása, ha a jelenlegi háborús időkhöz hasonlóan a magunkévá tennék.

— Mit tett a Bank Jisráél az egyre gyakoribb bankrablások ellen?

JÓL GONDOLJAK MEG A BANKRABLÁKOK!

— Csak annyit mondhatok, hogy a bankrablás rövidesen nem lesz kifizetődő vállalkozás. Mindenek előtt a bankfiókákban kevesebb pénz lesz, mint azelőtt. Másrészt — ahogy ezt már meirták az újságok — olyan technikai jellegű védőberendezést szerelünk be, hogy a bankrablások ezután jóval több időt kell a helyszínen eltölteni, vagyis közben megérkezik a rendőrség. Végül úgy rendezük be a bankokat, hogy a menekülési lehetősége megnövekedjen a bankrablók számára. Vagyis az a helyzet, hogy aki mégis bankrabló akar lenni, az előbb nagyon jól gondolja meg a dolgot.

— Bankkormányzó ur szeretne miniszter lenni a következő kormányban?

— Csak egy évvel ezelőtt kerültem a kormányzó székbe. Nem bánám, ha két kádencian át maradhatnék szolgálatban. Tehát 10 évig. Ettől függetlenül nagyra értékelem Ljova Eljav Kneszet-képviselő módszereit, aki a napokban kijelentette, hogy a következő kormányban miniszter akar lenni.

— A Bank Jisráél tel avivi irodája a Lilienblum utcában, tehát a fekete pénzpiac szívében van. Nem zavarja őt?

— Rendszerint nem zavar. Volt azonban egyszer egy derűs esetem. Eppen jöttem kifelé a bank épületéből, amikor hozzám lépett egy idősebb ember és dollárt ajánlott megvételre. Az első pillanatban meghökkenem, s nem is tudtam, hogyan reagáljak. A szituációt az öreg egyik kollégája mentette meg, aki rákiáltott: „Megbolondult maga? Eppen a Bank Jisráél elnökének akar dollárt eladni?”

— Mi a történet vége?

— Az öreg olyan sebesen távozott, mint akit puskából löttek ki...

HUSSZEIN, A JÓKEDÉLYŰ KIRÁLY

A napokban jelent meg Londonban „The Brink of Jordan” címen Charles Johnston könyve, aki 1956 és 1960 között Anglia ammani nagykövete volt, így az angol-jordániai egyezmény felbontása idején is. A nagykövet könyvében érdekes módon jellemzi Huszejn király emberi vonásait is.



Sir Charles Johnston mintegy 35 évvel ezelőtt kezdte meg diplomáciai karrierjét. Amman elött Tokióban, Kairóban, Madridban és Bonnban szolgált. Jordánia után a következő állomás Aden, majd Ausztrália volt. Ennek ellenére a Jordániában töltött négy évet tekintve karrierje legérdekesebb állomásának.

A nagykövet néhány nappal a Szezi háború előtt érkezett Ammanban, erről a háborúról és az azt megelőző diplomáciai tevékenységéről azonban nem ír. Ezzel szemben könyve elején leírja a protokollaris nehézségeket, amelyekbe elindulása idején ütközött. Podgyásza egy részét hatalmas, barna papíra csomagolt kard képzezte, amely nem önévédelemre szolgált, hanem arra, hogy ünnepélyes alkalmakkor magára csatolja. Azon a napon, amikor elérkezett a megbízólevél átadásának ideje, megdöbbenetten tapasztalta, hogy otthon felejtette a nélkülözhetetlen cilindert. Más megoldás híján kiköcsönözött a nagykövetség harmadik titkárának cilindert és így állt a király színe elé első alkalommal.

Charles Johnston igen ügyesen alkalmazta könyvében az angol humort, amikor a jordániai egyesülési kísérletekről ír.

Irak akkoriban még Fejszál, Huszejn fiatal unokaöccsének királysága volt. Fejszál Jordániába jött, hogy ünnepelje az egyesülést. Az angol nagykövet, aki természetesen az ünnepség egyik hivatalos vendége volt, egymás mellett látta a két unokatestvért és ez alkalmat nyújtott neki különböző összehasonlításokra.

A pirosposztás arcú, könnyű járásu Fejszál elegáns öltönyben volt, amelynek minden darabját élvonalbeli angol, vagy francia szalonokból hozta. Ezzel szemben Huszejn öltönyét szemelláthatóan arab szabó készítette és frizuráját is a piaci borbély nyírta meg. Ugy tñnt Fejszál mellett, mint egy szegény falusi járású Fejszál elegáns öltönyben volt, amelynek minden darabját élvonalbeli angol, vagy francia szalonokból hozta. Ezzel szemben Huszejn öltönyét szemelláthatóan arab szabó készítette és frizuráját is a piaci borbély nyírta meg. Ugy tñnt Fejszál mellett, mint egy szegény falusi járású Fejszál elegáns öltönyben volt, amelynek minden darabját élvonalbeli angol, vagy francia szalonokból hozta. Ezzel szemben Huszejn öltönyét szemelláthatóan arab szabó készítette és frizuráját is a piaci borbély nyírta meg.

Sir Charles elismeri, hogy ez alkalommal önkéntelenül arra gondolt, mi történe a Közel-Keleten, ha a két király országát cserél? Néhány hónappal később kitört a forradalom Irakban és Fejszál meggyilkolták. Huszejn katonái segélyt kért Harold McMillan akkori miniszterelnöktől. Sir Charles akkor véletlenül éppen Ciprusban tartózkodott és megírja, hogyan repültek az angol ejtőernyős egységek a szigetről Jordániába, onnan pedig Izraelbe utazott. A könyvben azonban sehöl sem foglalkozik az izraeli-jordániai viszályal és a kalkillai rajtaütést is csak egy mellékmondatban említi. A palesztinaiakról azt írja, hogy ők képezték a legmiveltebb réteget az arab lakosság körében, de nem foglalkozik a

menekültek problémájával. Tel avivi rövid látogatásának benyomásai mentesek minden politikai jelentőségtől.

„Beirutból visszatérően Izraelen át utaztunk két éjszakán a tel-avivi angol nagykövetségen töltöttünk. Érdekes, mennyire különböznek Anglia közelkeleti követségei. Az ammani nagykövetség közpéri kerestés várta em lékezetet. Minden csendes és néha pár udvarias szót váltunk a szomszédos várral, de a földalati raktárakban lisztet és vizet tartalékolunk esetleges ostromállapotra. A bagdadi nagykövetség a római impérium fénykorára emlékeztet. Ez valószínű kastély, márvánnyal és hatalmas tükrökkel. Az oszlopok mögött rabszolgák várják a parancsokat. Ez zel szemben a tel-avivi nagykövetség egyszerű XX-ik századbeli ház, kis kerttel és hisztérikus zsidó cselédállanlyal. Olyan, mint egy észak-londoni városnegyed...”

A nagykövet számos jordániai személyiséget ismert meg, köztük Nabulst, Számir el-Rifájt, Házá el-Madszáit és másokat, de véleménye szerint Huszejn egyénisége a legszínesebb. Igen gyakran találkozott a királlyal, „Amikor az ember a királlyal beszél, elfelejti, hogy alacsony, mert úgy viselkedik, mint egy magas ember. Íróasztala mellett rendszerint könyököl, kezében egy elmaradhatatlan cigarettával. Mély basszushangja viukánszerűen tör ki nagyméretű fejből.”

Mindezek ellenére Huszejn fiatalosnak és népiesnek tűnik a nagykövet szemében. Egy alkalommal a király meghívott mintelenn fontos személyiséget az amerikaiak által épített új ut megnyitására, Amman és a Holt tenger között. A király, mint rendszeren, késett. Amikor elvágta a szalagot, a meghívott vendégek karaván módjára az új tengerparti szállodába utaztak ebédre.

Az ország déli részének beduin parlamenti képviselője megjegyzéseket tett Jordánia vezető muzulmán teológusára és a két ember percekben belüli mindenki előtt olyan ocsmány szitokkal illette egymást, mint két piaci árus. Huszejn valóságilag vonagnagló a nevetéstől. Egy más (Folytatás a 16-ik oldalon)



«Sikun Ovdim» jó befektetésként

Othont ad családjának - Adja nekik a legjobbat

A „Sikun Ovdim” az utóbbi évtizedekben sokszázézer lakást épített és új lakótelepüléseket fejlesztett ki. A mai napig jó lakásnak, tekintélyes környéknek számítanak és megőrzik értéküket.

Ma is jól tervezett lakást kap a Sikun Ovdim-nál, átfogó környezettervezés keretében, amely megfelel az egész család szükségletének.

Ön ugyan a család számára vesz lakást, de emlékeznie kell, hogy az egyben befektetés is, és igyekeznie kell, hogy megőrizze értékét minden feltétel mellett.

A kivitelezés minőségével és a lakásába befektetett anyagok minőségével biztosítva van, hogy szép lakást vett nemzedékek számára.

Lakást a Sikun Ovdimtól jó befektetésként.

Mit »keres« Kína Afrikában?

— Az elmúlt két év során Peking 1.1. milliárd dollár segélyt nyújtott a fejlődő államoknak —

(GNS) Kína fellépését a nemzetközi diplomáciai porondra segélynyújtó tevékenységének megszűnésével kiterjesztése kísérte. Ez a segélyakció különösen a kulturális forradalom lecsillapulása óta látványos: becslés szerint, Peking 1954 és 1971 között mintegy 2.2 milliárd dollár gazdasági segélyt nyújtott a világ fejlődő államainak, mely összegnek több mint felét az elmúlt két év során ajánlotta fel.

A legfőbb felvevők az afrikai államok, amelyek a 17 év alatt folyósított 2 milliárd 194 millió dollárból 1 milliárd 12 millió dollárt kaptak. A Közép-Kelet és Dél-Ázsia része 757 millió dollárt tett ki, Kelet-Ázsiáé 28 millió dollár, míg Latin Amerikában, ahová Kína a múlt évben először terjesztette ki segélyakcióját, Peru és Csille 44 millió dollár hitelben részesültek.

POLITIKAI MEGFONTOLÁSOK

Nyilvánvaló, hogy a segélyek elosztásában a politikai megfontolások játszották a főszerepet. Legkésebb példa erre a 170 millió dolláros Tanzania-Zambia-i vasútvonal építése, amelyet a kínaiak gondosan kalkulált politikai okokból vállaltak magukra.

Elsősorban, ennek a rendkívül bonvult projektumnak a befejezésével Kína bizonyította technikai felkészültségét: presztizs szempontból ez a vasútvonal volt Kína válasza az asszurnai maasátra, amelyet Egyiptom a Szovjetuniónak és technikai segítségével épített fel. Másodsorban a vasúttal Kína borsot tör a nyugati államok orra alá, amelyek elutasították a tervet. Harmadsorban, ez a vasút biztosítja Kína jelenlétét egy olyan térségben, ahol a Szovjetuniónak presztizs hanyatlásában van.

A Szovjetuniónak erőfeszítéseinek paródiája állandó fontosságú szerepet játszik a kínai segély irányításában. Azok az államok, ame-

lyek masszív szovjet segélyben részesülnek, mint Egyiptom, Irák és Afganisztán, kisebb arányú segélyt kapnak Kínától is, amely nyilván emlékeztetni kívánja ezeket az államokat a kommunista rendszerek különféleségére.

40 MILLIÓ DOLLÁR NUMEIRINEK

Még inkább favorizálja Peking azokat az államokat, amelyeknek nézeteltérései támadnak vagy konfliktusba kerülnek a Szovjetuniónal. A korai hatvanas években például Kína tökélet kövacsolt abból a tényből, hogy Guinea kiábrándult: a szigorú kereskedelmi feltételekhez kötött szovjet segélyakció megfeszítette és megalapította első fontos bázisát az afrikai kontinensen. És nemrégiben a kínaiak 40 millió dolláros hitelkeretet bocsátottak Szudán rendelkezésére, közvetlenül azután, hogy a Numeiri elleni a Szovjetuniónal által inspirált puccs kudarcot vallott és Moszkva „kegyvesztett” lett Szudánban.

A segélynyújtás terén megnyilvánuló versengés fontos szerepet játszik a szovjet-kínai diszputában, miközben a két kommunista vetélytárs kölcsönös vádakkal illeti egymást. Mindkettő azt állítja, hogy a másikat politikai megfontolások vezérik a segélynyújtásban, míg az ő segélyük természetesen önzetlen.

Egy másik politikai motívum a kínai segély elosztásában: teret hódítani, hacsak szimbolikus formában is, azokban az államokban, amelyek hagyományosan a Nyugat segélyére vannak utalva. Így az elmúlt évben Peking 83 millió dollár hitelt nyújtott Etiópiának, az egyetlen afrikai államnak, amelyben Amerika katonai támogatást tart fenn. Ez a megfontolás motíválta a Perunak és Csillének nyújtott legutóbbi kölcsönöket is, amely államok egé-

szen a legutóbbi időkig Amerika „hátsó udvarához” tartoztak.

NEHEZSÉGEK A SEGÉLY FELHASZNÁLÁSA KÖRÜL

Ugyancsak nyilvánvaló politikai okokból, Kína nemrégiben 19 millió dollár kölcsönt ajánlott fel Máltának és ajánlatát látványos publicitási kampánnyal kísérte. A Nyugat ezáltal gyorsan reagált és rámutatott a tényre, hogy a legtöbb kínai segély-ajánlat valójában csak propaganda-jellegű, mert csak nehezen valósítható meg. Ez a kritika nem alaptalan. A felvevő államok nehézségekre ütköznek a kínai hitelek felhasználásánál: Algéria csak az idén vette igénybe először az 1963-ban felajánlott kínai hitelt, és feltevése szerint az Egyiptomnak 1964-ben nyújtott 50 millió dolláros ipari hitel javarésze mind a mai napig felhasználatlan maradt.

Mindamellet, még az esetben is, ha az elmúlt 17 év folyamán publikált kínai hiteleknek csak a felét használták fel, ez azt jelenti, hogy Kína, amely maga is ipari fejlődésének kezdetén áll, 1.1 milliárd dollárral segített más fejlődő államokat, amelyeknek némelyike talán jobb anyagi helyzetben van, mint az adakozó. És elterében Moszkva szigorú és bonvult feltételeitől, Peking hosszútávú és teljesen kamatmentes hitelek biztosít.

A kínai segély legnagyobb hátránya, hogy oroszlanrészt kínai árucikkek és szolgáltatások formájában folyósítják. Néhány afrikai állam kapott ugyan kisebb összegeket

nehéz valutában és — így például Egyiptom 6 millió dollár kölcsön, közvetlenül a hatnapos háború után ez az összeg az országban, amelyeknek szükségalapjából utalnak ki, általában csak jelentéktelenek.

NYERSANYAG-ÉS MUNKAERŐEXPORT

A krónikus valutahiány folytán, a kínai segély javarészt a felvevő államok nyersanyag és munkaerő formájában kénytelenek átvenni. Ahol csak lehetséges, a kínaiak élnek ezzel az export-„lehetőséggel”: még a guineai Néppalota felépítéséhez szükséges cementet is állítólag Kínából exportált homokkal keverték ki és a tanzániai vasútvonal befejezési munkálatainál jelenleg mintegy 15.000 kínai munkás segítkezik.

Az ilyen formájú segély igen jó, amikor a felvevő államnak nincsenek magas technológiai követelményei. A kínaiak élvezé-éppen olyan jó evafagvárat kénesek építeni, mint bárki más rizs-szakértők talán még kompetensebbek, mint ezen a téren a nyugati mezőgazdasági szakértők, és az ut-málában vagy Zambiában építenek, megfelelnek céljaiknak.

De, ha tőkejavak vagy akár félkészgyártmávek leszállításáról vagy egy bonvult modern gyár felépítéséről van szó, a kínaiak nem állnak feladatuk magaslatán. Ez a magyarázata annak amiért a tehetősebb fejlődő államok, mint Algéria vagy Irák, amelyek — tegyük fel — egy petrokémiai kombinátban lennének érdekelve, nehézségekbe ütköznek a kínai hitelek felhasználásánál, míg más államok mint Mauritania vagy Szómália, tárt karokkal fogadják az egyszerűbb, intenzív kézimunkára bázisozott kínai munkamódszereket.

AZ ÉREM ÁRNYOLDALAI

A másik főkritika, amely a kínai segélyekkel kapcsolatban elhangzik, azt sérelmezi,

hogy a kínaiak a segélytervek költségeit iparkodnak saját termékekkel finanszírozni. Ami azt jelenti, hogy a segélyt kapó ország kénytelen kínai árucikkeket vásárolni s ezeken eladásából édezni a helyi munkások bérét és a helyi nyersanyagok beszerzését.

Mással, a kínai gazdasági segély egyidejűleg a kínai áruk behozatalát vonja maga után. Az olcsóbb kínai áruk fokozatosan kiszorítják a hagyományos szállítókat a helyi piacról. Ez történt például fűvelemmel-tő gyorsasággal Tanzániában ahol alig tíz évvel ezelőtt a kínai árucikkek még ismeretlenek voltak, amelyek ma a második legnagyobb szállítója Británia után.

Ennek a rendszernek a nyilvánvaló hátránya az, hogy Kína nem mindig rendelkezik azokkal az árucikkal, amelyekre a segélyt kapó államnak szüksége van, s ha igen, csak silányabb minőségben. Ennek oka például Dar és Szalaam és Lusaka üzletei tele vannak eladatlan kínai fogyasztási cikkkel (házi babatok, játékszerek, stb). Továbbá: az elfogadható minőségű olcsó kínai áruk gyakran konkurálnak a már létező helyi iparral, illetve megakadályozzák a hasonló áru helyi ipar kifejlesztését.

Mindamellet, csaknem valamennyi felvevő állam elismeréssel nyilatkozik a kínai segélyről, hangsúlyozva, hogy az nincs semmiféle politikai feltételhez kötve. De nyilvánvaló, hogy Kína elvár valamit a nyújtott segélyért és az a meggyőződése, hogy a fejlődő államok nemzetgazdaságának megerősítésével megerősíti a világ „imperialista-ellenes” erőit.

Mindent egybevéve, világos, hogy a kínai segély-politika máris látványos politikai előnyöket biztosított Peking számára. Kína az afrikai tömbre összpontosította gazdasági segélyének javarészt, és az afrikai tömb volt az, mely végül is elérte Kína felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

FARKAS IMRE:

KANADA A PONYVAIRÓK ELDORÁDJÁ

A követendő példa Arthur Haley, aki több mint egymillió dollárt keresett „Airport” és „Where is” című könyvével. Két előkészületben levő regényt ugyan-csak eladta már egymillió dollárért. Ezek közül az elsőnek a címe: „A pénz”. A szepirók és költők, az avatottak, a valóban tehetséges fiatal írók könyveit tíz-tizenöt ezres példányszámban jelennek meg. Nevük csak szűk irodalmi körben ismert, a tömeges könyveiket nem olvassák. Hébe-hóba a Baumgarten-díjnak megfelelő szerény kormány-támogatásban részesülnek.

A ponyvairóknak nincsenek irodalmi ambícióik. Pénzt akarnak csinálni, lehetőleg gyorsan. Ezek közt említhetjük Dan Ross-t, aki tíz évvel ezelőtt kezdett írni. Színészként és filmkölcsönzőként kezdte. Az elmúlt évtizedben több mint 190 regényt írt. Mire e sorok az Új Keletben megjelennek, valószínűleg már a 192. kötetét tart. Ross nem tart igényt irodalmi babérokra, könyvei többnyire álneven jelennek meg. Tematikája is változatos idegborzongató misztériumoktól a romantikus vadnyugati melodramáig terjed. Egy 75.000 szóból álló regényt öt nap alatt ír meg. Általában két hétig tart egy-egy „mű” formába öntése.

Könyveit amerikai kiadók gondozzák. Ki hinné el, hogy regényei eddig több mint nyolc millió példányban jelentek meg? Saját bevallása szerint évi 75 ezer dollárt keres. Főmunkatársa a felesége, ő gyűjti megírandó könyveihez az anyagot és átfésüli kéziratát. Naponta, az ebéd és vacsoraidőt leszámítva, éjfélig dolgozik. Csak nagyrítán néz mozi. Hivatásos író. Pénzért ír. Vallomása szerint, minden papírra rótt szava öt dollárt ér.

Alan Fry 42 éves. Nem annyira anyagi író, mint Ross. Egyetlen lányával Quadra szigetén, British Columbiában él. Vérteli farmer, a civil életben államszolgálat három sikeres könyv szerzője. Írásaira az USA-ban és Angliában is felfigyeltek. Témáját a való életből meríti. „How a People Die” című kötete a pusztuló indiánokról szól. A regényében feldolgozott indiánvilág jól ismeri. Évek óta ő az északindiai tartományi felügyelője. Harmadik könyve: „Come a Long Journey” tavaly ősz-

szel jelent meg és azóta három új kiadást ért el.

E.G. Perrault nem hivatásos író. A hirdetési szakmában dolgozó 47 éves vancouveri szerző szabad idejét az írásnak szenteli. Munkaideje reggel 6-tól 8-ig terjed, majd nyolc órai munka után éjfélig ír. Kezdeti kudarcok után, Amerika ismert kiadóvállalata, a Doubleday publikálta 1968-ban első kötetét, „The Kingdom Carver” című regénye megérdemelt sikert aratott. Második, „The Twelfth Mile” című regényét az irodalmi inyenek is mestermunkának tartják. Ezzel 16.000 dollárt keresett és szó van a regény új kiadásáról. Előkészületben levő regényének a szerződése is a kezében van már. Perrault szakítani próbál a kanadai provincializmussal és tegyük hozzá a kormányugallta nacionalizmussal is.

John Craig 12 éve ír. Csak most, több mint egy évtized után adta el üzleti érdekelttségét, hogy kizárólag az írásnak szentelje hátralévő éveit. Mint regényíró évi 35.000 dollárt keres, mert a sikert kontinensünkön pénzben, dollárban fejezik ki.

Craig a múltban többnyire ifjúsági regényeket írt. Első, valóban nagyszerű regénye „In Council Rooms Apart” általános feltűnést keltett. Ezzel a könyvével, a fűzött kiadáson kívül, 15.000 dollárt keresett. Azóta másik két regényét fogadta el a kiadó, de igazi jövedelmet a regény megfívesítésétől remél. Az 50 éves író Torontóban él és mint egy pedáns tisztviselő, reggel kilenctől délután ötig ír. Eseményképe Hailey.

Új kötete, a „Final Edition” 1973-ban jelenik meg Longman kiadónál. Ebben egy nagyvárosi napilap utolsó tizenkét napjáról számol be. A regényben sok mindenről van szó: rossz irányításról, a gyilkos versenyről, a káltségek növekedéséről és a szakszervezetek ellenállásáról, és ezen belül a regény szereplőinek érzelmi életéről. Minden benne van, ami a mai élet kelteke: szex, erőszak, személyi vetélkedés. Bennfentesek szerint, a regényben nemrég kimúlt „Telegram” című napilap bukását dolgozza fel az író.

Raymond Hull 53 éves. Ed-dig tizenegy könyve jelent meg. Az egykori butorgyár munkás

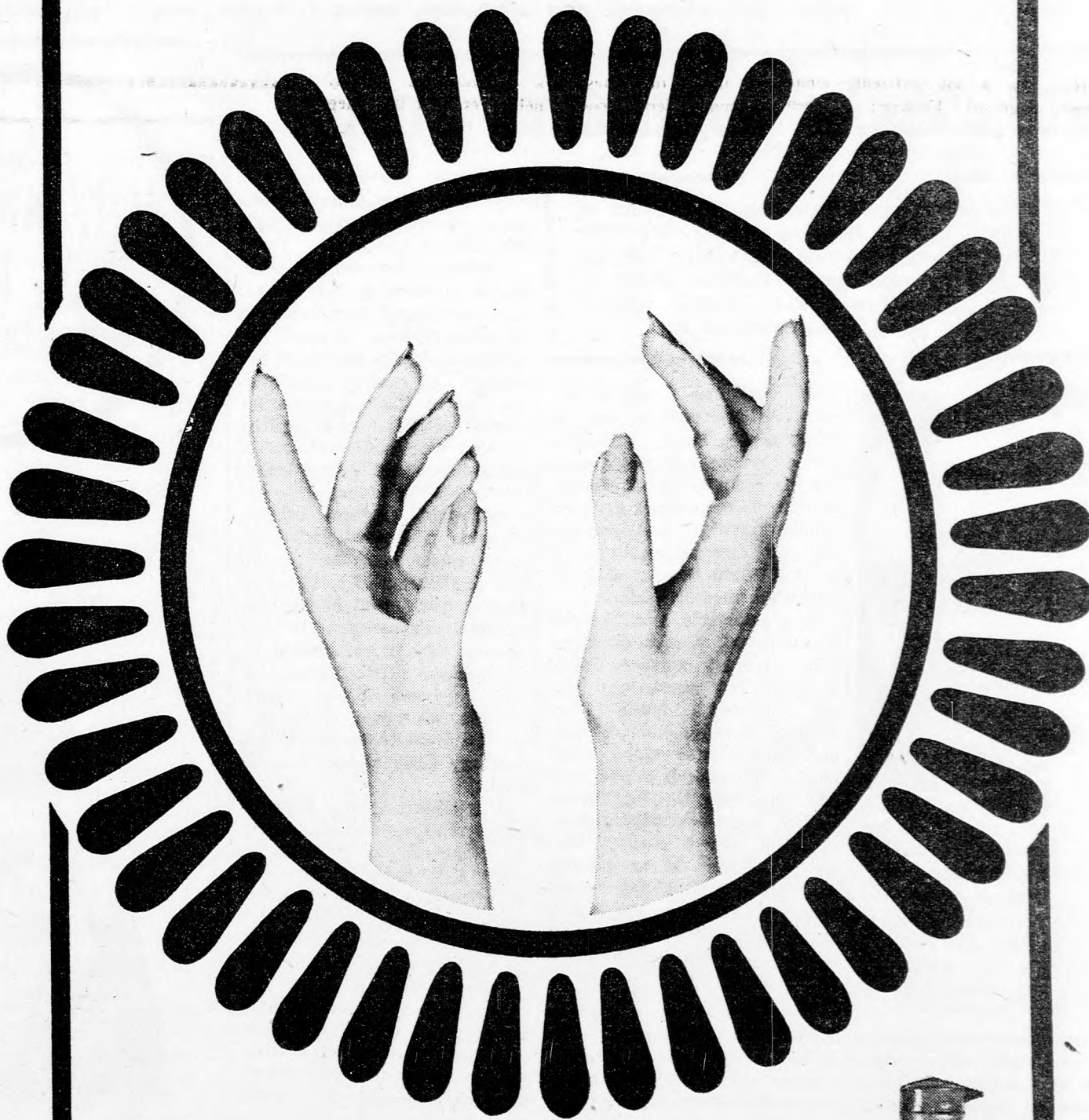
uj bestsellerjét „The Peter Principle” — közösen írta egy egyetem tanárral. A könyv előrelátható jövedelmét 300.000 dollárra becsüli. Az író, aki különben aglegény, egy piackutató módszerességével felméri a megírandó könyv eladási lehetőségét és csak akkor lát munkának, ha a siker biztosítottnak látszik. Azt írja, amit az emberek olvasni akarnak. „Mivel írásaimból meg akarok élni, csak azt írhatom, ami eladható” — vallja öszintén. Főként non-fictiont ír, mert — véleménye szerint — a mese, az elbeszélésre halálos csapást mért a tévé. Az egyetlen fiktív regény, amelynek piaca van, az önvalomás. Ennek azért van kelete, mert az olvasók nem tudják, hogy minden vallomás fiktív.

Hull a British Columbia egyetemén tanulta az írás mesterségét, majd cikkekkkel, verssel és tévé-játékokkal jelentkezett. Könyvet írt a bor készítéséről. Következő kötetének találó a címe: „Írjunk pénztért!” Ezt követte a „Jövedelmező” tévé írás”. Legnagyobb sikerét „Hogyan szerezz meg azt, amit akarsz” című könyvével aratta. Majd előadókörútra indult. Egy-egy eladásáért általában 1000 dollárt fizetnek. Összel „Az ember legjobb barátja” címmel könyve jelenik meg a kutyáról. Ez a könyv, a magánban megbotránkoztatja majd a kutyabarátokat, viszont kedvező fogadtatásra számíthat a kutyagyűlölők körében. A lényeg: mindkét tábor honorárium az író zsebébe vándorol. „Hogyan szerezz meg azt, amit kívánsz” című könyve japán fordításban is megjelent. Hull nem álmodozó. Arról ír, amiről az amerikaiak hallani akarnak: barátságáról, szerelemről, erős akaratról, jó egészségéről, hosszú életről, gazdaságáról, mindenről, ami után a tömegek vágyakoznak.

Ezzelal csupán néhány nevet ragadtunk ki a ponyvairók hatalmas seregéből. Nincs olyan téma, amelyet ne lehetne elűteni egy valamelyest intelligens amerikai írónak. Szinte hihetetlen számban jelennek meg a némi kérdéssel foglalkozó áltudományos és pornográf munkák. A jobb könyvvezetők polcainak két-harmadát a szennyirodalom fogaránt jellemző, milyen témát találja el. Íróra és olvasóra egy-választ.

Nesspon

a valódi shampoo mosogatáshoz



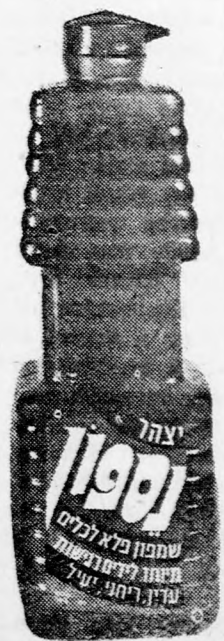
ÓVJA KEZÉT!
ÚJ! FORRADALMI!

Nesspon az edények tisztítására, az egyetlen shamposzerű anyag az országban, amely modern, tudományos Alcan Sulfonat alapon készült és nem tartalmaz D.D.B.S. szert, amely kizárja kezének bört.

- Nesspon: ✖ Különösen fényessé teszi az edényt.
- ✖ Óvja a kéz bőrét és a köröm épségét.
- ✖ Enyhe, finom illata nem tapad az edényhez.

A Nesspon kissé drágább, de sokkal jobb és célszerűbb!

NESSPON, EZ PAZAR, GYARTJA IZHAR



סיסום ארמון בעים

TURISTASZEMMEL ROMÁNIÁBAN

UTAZÁS AZ ÉPÜLŐ, SZÉPÜLŐ VÁROSOKBAN

— Európa egyik legforgalmasabb turistaközpontjává vált Románia — Reprezentatív szállodák, új határpontok —

Romániát, ezt a természeti kincsekben gazdag országot évről évre több és több turista keresi fel és ez a turista-áradat ellepi a fontosabb városokat, kezdve Bukaresttől, Brassón, Kolozsváron, Nagyváradon, Temesváron és Aradon keresztül. Új határokat nyitottak meg az európai turisták számára: évtizedeken át kizárólag Nagyvárad közelében léphettek át autóra az ország határát, a közelmúltban megnyitott a kifogástalan országút Arad és Temesvár felé is. Nem beszélve az autók ezreitől, akik a tavasz kezdetétől egészen a tél beálltáig jönnek-mennek, a nemrégiben megnyitott Otopeni repülőtérre egymásután szállnak le a repülőgépek oriaszámú, telve utasokkal. És akkor még nem szólunk a tengerpartiról, ahol tízezrek hűsülnek a Fekete tengerben, vagy suttentik magukat a nappal. Az idegen-

ből egy új városrész körvonalai bontakoznak ki. Itt a reprezentatív szálló (16 emeletes) elnevezése Dacia és a Körös-parton emelkedik. Az építők különben thermal-vízre bukkantak és ennek következtében gyógyhatású fűrdővel várja vendégeit, akik főként kelet-németek, csehek és persze a bel-földiek, akiknek ez kedvenc találkahelyük. Várad forgalmához hozzájárul még a közeli Félix-fürdő teljes modernizálása, ahol egész idényben a gyógyulást keresők száza veszik igénybe a gyógyfürdő jó szolgáltatásait.

CSAK NŐKNEK

nyitottak minden városban cukrászdát. Ez kissé különösnek tűnik, de így igaz. Minden város főútján, valószínűleg központi rendelkezésre, szépen berendezett cukrászdák lé-

számtalan ismerőse jut ilyenformán cigarettához és jut belőle a fekete-árusoknak is...

A sör — bár sokszor pilzeni import is kapható, esetleg lengyel barna-sör — mégis nagy probléma. Talán az ellátás, vagyis az elosztás hibája, de van, hogy egyes napokon sör nélkül marad a város, vagy csak kevés sör érkezik. Váradon és Aradon a „bennfentesek”, tehát a lelkes sörivők tudják, hogy mikor, melyik helyiségbe érkezik a sör és ilyenkor felborul a város, mert mindenki odarohan. Persze percek alatt el is kapkodják.

Aradon az Astoria étteremben délen e-béidőben csak a vendégfelélelő jövőtől juthatunk sörhöz. Mint régi ismerősek adott az esti adagból, mert a délre beütemezett mennyiség már elfogyott. Itt különben szódavíz sincs, csak ásványvíz, mert egyes szódavizek nemrégiben explodáltak. Ezek apró kis zavarok és ahogy ők mondják „menetközben” majd feljavulnak. A kiszolgálás sem a legjobb és ez azért van, mert az erdélyi pincérszemélyzet legjobbjait a tengerpartra irányították, ahol az idegenforgalom csúcsot ér el.

A vonatokban, sőt a burgonya-garnirungok esetében is erős DDT illat található. Kérdésünkre elmondották, hogy a CFR nagy tisztasági kampányt vezetett és a földet is erősebben permetezték a szótásosnál. A szállodák is és az árufelhozatal jelentősebb, mint a múltban volt. Az ALIMENTARA üzletei — önkiszolgáló fűszerüzletek, vagy fűszereladási központok — még nélkülözik a korlátlan csomagoló-papírt, de sorbanállás ritkán fedezhető fel.

SOK A NYUGDIJAS

az ismerőseink közül, ezek a hosszú évtizedes munka után most jól megérdemelt nyu-

galomban töltik idejüket. A nyugdíj nem sok, de kiegészíthető azzal, hogy négy hónapot dolgozhatnak és ekkor a fizetés és a nyugdíj is jár. Ellepi a parkokat, sétatereket, legtöbbször az olcsó zsidó kávéházakban (sok másvallású is), ahol kalória-dus, jóízű ebédeket szolgálnak fel.

Mindent tudnak zráletről, minden eseményt számon tartanak és hogy nem beszéltek most tulsókat róunk, az inkább azért történt, mert hála Istennek az utóbbi időben (kopogjuk le) nem voltak nagyobb események. Inkább a Szpászki és Fischer találkozó érdekli őket. Szegény Szpászki miscoda ellendruknak tettek ki...

HOGYAN LEPEZIK

le az izráelit, ezt hadd mondjam el néhány sorban: Nagyváradról gyorsvonattal utaztam Aradra. Helyjegyet adnak, de így is hihetetlen tömeg utazik a folyosókon is. Elsőosztályi jegyemmel a két és félórás utazást az étkezési akartam megenni és ezért mindjárt odaszálltam. Az utas tervez és a CFR szabályzat vége: meglehetősen nehéz

kofferrel kiutasítottak az étkezőből és a már rohogó vonathoz a folyosókon át kellett megtegyem az utat a hatodik kocsi-ban lévő helyemig. Nem volt könnyű dolog átvárgódnia a jobbra-ba-ra ácsorgók között és mindehhez a mi éghajlatunk megcsufoló trópusi hőség...

Végre mégis elérkeztem a helyemig — természetesen nem tonányzó fűtkébe — elhelyeztem kofferemet és kimentem a folyosóra, hogy végre kiszívjak egy cigarettát. Néhány pillanat múlva egy vadidegen hölgy termelt mellettem:

— Sálom — mondta.

— Sálom — válaszoltam nagy meglepéssel — sálom, de nonnan tudta, hogy sálommal kell köszönni?

— Nem maga volt az, aki a vasuti kocsikon át törtéteft a helyére?

— De igen, én voltam — hebegtem — de ez mit változtat?

— Maga egész idő alatt folyton azt mondta, hogy „szlichá, szlichá”... mindjárt gondoltam, hogy izráelit...

BERCZI GYÖRGY

Egy befejezetlen festő-karrier

Emlékezés Glück Jenőre, akit jobban ismertek külföldön, mint Izráelben

A napokban emlékeztem meg Glück Jenő Jozsef festőművész halálának slosimjáról. Ez az érdekes művész 64 éves korában halt meg, mégis azt lehet írni róla, hogy megszakadt a karrierje. Ebben a korban általában már fejlődésünk csúcspontjára jutnak a festőművészek. Glück Jenőnél nem állt fenn ez a tétel. A budapesti képzőművészeti akadémiát végezte és Bernát Aurel jeles tanítványa volt. A két világháború közötti időben sokat kóborogott Európában és kereste egyéni útját a sokféle izmus között, s a végső szakaszon, sok szenvedéssel és igen nagy szakmai tudással állt meg.

Jeruzsálemben telepedett le előbb, ahol az azóta elhalálozott nagy kollegája, Mordecháj Levanon is lakott. Jóbarátok voltak, de számára nehezebb volt az érvényesülés. Vannak emberek, akik nem tudják adminisztrálni magukat és Glück Jenő ezek közé tartozott.

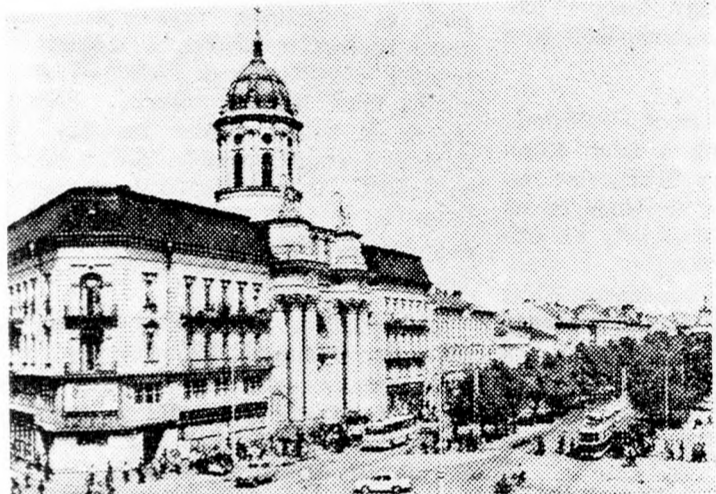
Könyvben tudott kiállítási termet kapni Németországban, mint itthon. Izráelben sohasem volt önálló tárlata, Németországban rendkívül sikerrel szerepelt és kitünő kritikákat kapott. Visszatérve Németországból Cholombá költözött és ott dolgozott, abban a hitben, hogy idős korban elindulhat



GLÜCK JENŐ: ÖNARCKÉP

az itthoni közönséget is meghódító utjára. A halálos betegség kettőtörte a szándékot és a későn induló festőkarrier.

(B. I.)



ARAD FŐUTCAJA

forgalom, amely Ceausescu elnök külpolitikai kárijának — tegyük hozzá az egész ország osztatlan lelkesedésétől kiserve — egyik jelentős eredménye, megváltoztatta a városok képét: Bukarestben, de a vidéki városokban is, reprezentatív szálloda-épületeket emeltek, rendezték a sok évtizedig elhanyagolt városképeket új, korszerű házsorokat építettek, csinosították, szepítették őket, feljavították a közúti forgalmat. Románia hatalmas lépést tett ahhoz, hogy Európa egyik legjelentősebb turista-központjává fejlődjék.

HÉT ÉS FÉL...

Éve nem voltam Romániában. Aránylag nem nagy idő éppen ezért megkapó, hogy milyen grandiózus változások mentek át a városok. A hozzánk érkező román turisták nem felejtik el dicsekedni azzal, hogyan épülnek a városok és a dicsekvés teljesen jogos. Bukarest városképét úgy rendezték, hogy eredeti szépségéből semmit se vegyennek el: az egyetem előtt épült hatalmas aluljáró, amely négy oldalon mozgólépcsővel várja a forgalmas város áradatát, a bécsi Ring pontos mása. Alól üzletek, körkávéház várja a közönséget és amikor a Magheru ut egyik feljárdóján a föld alól kibújunk, a monumentális Continental-Bucuresti 26 emeletes palotája előtt találjuk magunkat. Hogy az utca forgalmát ne zavarják, az épület főbejárata oldalt van, ide huznak az érkezőket hozó autók és ez néz a Nemzeti Színház most épülő hatalmas, modern épületére. Persze lehetetlen felsorolni, hogy mi minden épült a fővárosban, ennél valamivel könnyebb áttekinteni a vidéki helyzetet.

A LEGSZEBB VÁROS

Egybehangzó vélemények szerint, Temesvár, amely parkosított, új épületek tucatjával főleg a Jugoszlávia felől érkezők találkozóhelye. A jugoszlávokból jut Aradnak is, ahol még a csehek és nyugatnémetek haladnak át autójukon a román tengerpart irányába. Arad régi, patinás főterének szépségét még csak emeli az új Astoria elnevezésű 16 emeletes nagyszálló. Építők a főtéren lévő eddig elhanyagolt, úgynevezett megyeháza kertjét használták fel és így az impozáns előtérrel megkapó látványt nyújt.

De Aradon az évek során más is épült: sörház az állomáskörnyéken, az állomást magát is modernizálták aluljárókkal. Továbbá új strand épült a volt várterületen, amire különösen büszkék az aradiak megépült végre a magyarok által 1944 szeptemberében felrobbantott várhid is. Itt az új várhídon — modern, karscu-ivelésű szép építmény — lehet megközelíteni járművel a strandot és ide terített el a forgalmat az Arad-Temesvár országútra. A külvárosok városképe is megváltozott a blokkoknak nevezett háztömbök építésével és mint minden városban szigorú közlekedési feltételeket teremtettek és ezeknek betartására a fehérzubbonyos rendőrök éberben őrködnek. Nagyvárad, mintha kisebb volna, mint régen, bár itt is sok az építkezés. Az állomással szemben lévő terüle teljesen beépült, sőt a mögöttes részek hatalmas építkezései-

tesítettek, ahová férfi egyáltalán nem léphet be. Ha mégis betéved egy-egy gyanútlan idegen, a női személyzet azonnal intézkedik, hogy távozzon. Meglepően sokan keresik fel ezeket a bízár helyiségeket, amelyek Európában, de talán az egész világon egyedül állók. Indokolás: sok nő feszélyezve érzi magát férfi társaság nélkül és nem íhat meg egy feketét, vagy nem ehett meg egy tézstát anélkül, hogy férfiszemek ne követnék... Most ehett, íhat, csak női társaságban... Magam is be akartam lépni az egyik ilyen cukrászdába Aradon, a városházzal szemben, ahol még takaros terasz is fogadja a vendégeket, azonban meglehetősen keményen adták tudtomra, hogy férfinek tilos... Persze nyomban kísérforgaltam és gúnyos tekintetek kísértek; az már nem is egyenjóság, ez több, hiszen külön férfi-cukrászda nincsen...

IAJ A DOHÁNYOSOKNAK

Romániában, Sehol, ahol várni kell, nem szabad dohányozni: se váróteremben, se a repülőterek várótermében, se hivatali helyiségekben, a legtöbb üzletben, telefon-társaságnál, ahol az ember sokszor hosszú időt tölt el a kapcsolásra várva.

Melyik romániai származású nem ismer a híres Capsát, a Calea Victorián, most Bucuresti-nek hívják. Az egykori politikai cukrászda történelmi nevezetességű falai között jó elábrándozni a régi Bukarestről, de csak olyannak, aki nem dohányzik. Beamentem, hogy reggelizzem, magam elé tettem cigarettatárcámat és amikor az egybéként is igen elutasító kiszolgálóny a „rendelésért jött”, nem kérdezte, hogy mit akarok, hanem határozott hangon közölte: „Aici nu se fumeaza” (Itt nem dohányoznak).

A vonatokon a számozott üléses fülkék nagyobb része nemdohányzó és ez ellen büntetlenül nem lehet véteni. Közben azonban semmivel sem lett kevesebb dohányos Romániában, sőt vidéken például két központi probléma van:

A SÖR ÉS A DOHÁNY

Maugham biztosan nem „Sör és percek”-ről írta, hanem a sör és dohányról, mert az előbbi sok esetben hiánycikk”, az utóbbi története pedig csaknem hihetetlen. A román cigaretták minősége nem sokat javult, bár van néhány fajta, ami szívható. A bennszülöttek azonban vadásznak az amerikai, bolgár és jugoszláv cigarettákra. Az amerikai cigaretták ára feketén 20 lej, a jugoszláv Zodiák, a kedvenc, 13, de szíviák a bulgár BT-is. A „baráti” országok cigarettatermékei természetes uton jönnek az országba — vagyis importálják, az amerikaiak pedig ki tudja hogyan... de van. Minden városban legalább két „dollár-üzlet” található, ahol csak dollárért vásárolhatnak az erre jogosult külföldiek. Bukarestben természetesen sokkal több van. Sok minden kapható dollárért, kül-és belföldi termékek (az utóbbiak főként népi hímzések, babák, stb.). A külföldi főcikk a „karton” Kentek, Dunhillok és más amerikai szivnyelvők. Egy karton cigarettá 5 dollár (a vámenntes repülőtéren ár kétszöröse). A sok idegen

AZ „ETZ HAZAITH” VÁLLALATOK TUDOSAI ÉS LABORÁNSAI MEGTETTEK A MAGUKÉT

Tökéletesítették az „Etz Hazaith” „Shampoo Royal” hajmosóját. A királyi családba bevonult a

SHAMPOO ROYAL LIMON

és kiegészítette azt. Ez a shampoo visszaadja a haj természetes fényét, szebbé teszi és erősíti azt.

ELÉRKEZETT AZ „ETZ HAZAITH” VÁLLALATOK TERVEZŐINEK ÉS TECHNIKUSAINAK ÓRAJA,

a fedél és a csepegtető problémájára megoldást találtak. Olyan tubus-fedőt és csepegtetőt terveztek, amelyek patent zárja megakadályozza a shampoo kifolyását és segítségével a tubus felállítható.

AZ „ETZ HAZAITH” MINDIG ELSŐ AZ UJTÁSOK TERÉN

ETZ HAZAITH

KÉT UJTÁS A KIRÁLYI CSALÁDBAN

Eliáv bátor kiállása

Írta: RÖSSEL MORDECHAJ



Arje Eliáv, akinek most megjelent nagy formátumú könyve „Erec Háról”, nagy érdeklődést és vitákat váltott ki, nem ismerten alakra az izraeli politikai életnek. Az izraeli Munkapárt főtitkára volt, diplomáciai tevékenységet fejtett ki. Izraeli moszkvai követésén, az illegális alijja-mozgalom egyik tevékeny részese, Láchis övezetének és Árad városának megszervezője és mindezek mellett komoly értelmiségi koponya, akinek számos könyve jelent meg. Onként mondott le a Munkapárt főtitkári tisztségéről, hogy minden idejét a könyv megírásának szentelhesse. Ebben a könyvben lefekteti ideológiai hiszekegyének alapjait, amelyek felölelik politikai, biztonsági, társadalmi és szellemi életünk sok területét. De a könyv legfontosabb és legnagyobb részét a zsidó-arab konfliktusnak szenteli. Ha az izraeli néktábor, vagy a „galambok” csoportja, improvizált érvekkel védte meg eddigi álláspontját, Eliáv könyve alapos felkészültséggel és anag kitűnő ismeretében foglalja rendszerbe azt a koncepciót, amely szerint csak az esetben juthatunk el az áhitott békéhez, ha megoldjuk a palesztinaiak problémáit és visszazadjuk a birtokunkban lévő területek legnagyobb részét.

Az általa ajánlott megoldásnak ez a két pontja szorosan összefügg egymással, egyik logikus következménye a másiknak. A közel 500 oldalas könyvnek minden sora érdekes, mentes hamis pártosítól és demagogiától, kiérezni belőle a mélyeség és országszeretetet. Nem népszerűsége töé és intellektuális erejének latbavetésével kíván kitartó találni a zsidóknál. Gondolatmenetének lényege a következő: Sem a cionizmus, a zsidó nép nemzeti mozgalma, sem pedig az arabok nemzeti mozgalmai nem értékelték fel egymást kellőképpen. Az arabok lekicsínelték a zsidó nép történelmi jogait Erec Jisraélre, arra számítva, hogy előbb-utóbb sikerül majd kiűldözni a zsidókat, a cionizmus pedig ott hibázott, hogy számításán kívül hagyta a tényt, hogy közel 1400 éve élnek itt arabok, akikről nem lehet megszabadulni, akiknek a földhöz való jogait nem lehet ignorálni.

A megoldás — Eliáv szerint — csak kölcsönös koncessziók, engedmények után érhető el. A tenger és a sivatag között helye van két népnek, az „izraelinek és a palesztinainak”.

A hatnapos háború uti opciokat teremtett meg a kérdés érdemben megoldására. Jelenleg is Izrael, hogy garantált béke ellenében hajlandó visszazárni — nem visszazárulni — Gázát és a Jordániától elfoglalt területek jelentős részét és ezek a jelenlegi Hasemita uralom alatt álló területekkel együtt képezik a palesztinai nép uti országát a általuk választott államforma szerint.

Ez cionista szempontból is ideális megoldás, amely mentesít bennünket a 45 százalékos arab kisebbség által teremtett problémákkal való megbirkózástól.

Eliáv nem naiv ember, aki delibábok után fut. Jól tudja, hogy a dolog nem egészen egyszerű és ezt figyelembe is veszi könyvében.

„Nekünk, nem pedig az amerikaiaknak, vagy bárki másnak, kell meggyőződnie lenni arról, hogy békéről beszélünk az arabokkal. Arról, hogy ők és mi igazi békét akarunk és meg szeretnénk szüntetni a közöttünk fennálló vitát. A mi nyilatkozó, messzemenő ajánlatainknak feltétele, hogy azok egyenes tárgyalás után történjenek, amikor szemtől szembe kerülünk egymással, amikor elintünk bizonyos területek semlegesítési kérdésének megoldásához, elnevezési feltételek, biztosítás, megállapodások és szerződés aláírásához. Így fejeződtek be háború idején idők óta és mi nem leszünk áldozatai semmilyen amerikai, orosz, vagy UNO „patentnek” ezen a téren.”

Arje Eliáv tudja, hogy az országban két hangos, szélsőséges csoport vándorlása megakad a jogot az arab-zsidó viszály megoldására. Ezek ott áll a szélső baloldal, amely feltétlenül kívánja mindent visszazárni az araboknak, másik oldalon pedig a „Teljes Erec Jisraél” hívói, akik történelmi jogokra és erőre hivatkozva, kívánják állandósítani a mai helyzetet.

A két szélsőséget között áll olykor érthetetlenül az átlagnépesség és nem tudja, kinek van igaza. Miután nehezen tud eligazodni

Az első galili településen

A KILENCVEN ÉVES ROS-PINÁ

Írta: GALILI G. ERVIN

Ros Piná az első galili település, méltó formában emlékezett meg kilencvenedik születésnapjáról.

Három nap és három este tartottak az ünnepségek. Izrael kormányának elismerését még az első este dr. Jozsef Burg belügyminiszter, míg a falut évekkel ezelőtt adoptáló Rámát-Gán városának üdvözlését, dr. Jisraél Peled polgármester tolmácsolta. Rajtuk kívül a különböző testületek képviselői — közöttük Jicchák Chofi tábornok, az északi hadtest parancsnoka — üdvözölték a jubiláló falut. A második estét a vívásnak és a szórakoztató műsorok szentelték. Jehuda Weinstein diák, a falu születője, Izrael ifjúsági vívbajnoka s a közeli müncheni olimpia egyik résztvevője, lépett a közönség elé.

Az ünnepségek homlokterében természetesen a harmadik este állott, amikor Izrael nagy „öreg”, Dávid Ben Gurion, Dávid Elázar tábornok, vezérkari főnök, három elődje, Jigál Jádín professor, Cháim Lázkov, a hadsereg panaszbiztosa, valamint Chájim Bár-Lév ipar- és kereskedelmiügyi miniszter, mindhárom volt vezérkari főnök, elevenítették fel az első galili településsel kapcsolatos emlékeiket. Előzőleg a Hermann Herskovits tanácselnök által rendelkezésre bocsátott arabs lovon

egy évvel ezelőtt, amikor hozzákezdett könyv megírásához.

Mindent összevetve: ez a könyv értékes és érdekes analízist adja napjaink Izraele legdöntőbb kérdéseinek.

Azok, akik a területek Izraelhez való csatolásán kívánják megtalálni minden baj gyógyszerét, és a békéhez vezető legkönnyebb utat — bizonyára sok gondolkodásra készítő anyagot találnak majd ebben a könyvben.



ROS-PINAI UTCARÉSZLET

lovagolták be a falut.

Ez a három nap, csupán nyitánya volt a jövő év tavaszai tartandó különböző ünnepségeknek. Ezek közé tartozik Jigál Alon miniszterelnök-helyettes októberben esedékes dispolgárrá való avatása, édesanyja (Pajkovitsné) szülőfalujának. Egy későbbi időpontban Golda Méir miniszterelnököt is a község dispolgárává avatják.

A kilencvenedik születésnap alkalmából mi is vég-barangojuk a falut. Kezde „lent”, a Kanaán negy alján, ahol valamikor az első házak, a templom és az iskola épültek. Kőrszánkát „lent”, az olé-sikunoknál fejeztük be.

A hegy alján még álló cseréptető házak

KIÁLLÍTÁS

JERUZSÁLEM
IZRAEL MUZEUM — Beni Efrát munkái — Ami Sávít munkái — „Az objektumtól a lenyomatig” — Avigdor Stematzki festményei (1939-1972) — Szobrászművészek vázlatai, karcolatai és grafikai munkái — Modern művészek lenymatai — (a múzeum gyűjteményéből) — Az ifjúsági szárnyban: Gyerekek által készített szoborkompozíciók — Babák — Rendkívül tártal: A korai római korszakból származó díszített oltalmák.
ROCKEFELLER MUZEUM — Temetkezési áldozatok a Tel Gazeri ásatásokból.
NORA KEPTAR — MICHAEL Grohman orosz és zsidó, folklorisztikus témáin festményei.
ENGL KEPTAR — Larissa festményei.
OVAROSI KEPTAR (Ováros, Zsidó-nevezet) — Joszi Stern, Gerstein, Dillan, Rákija, Gur, Ogen, Jámim és Száár festményei és vázlatai.
GILAT — Ismert izraeli festők munkái.
HAMERKÁZ KEPTAR (Háemek 4) — Neves izraeli festők alkotásai.
UJ KEPTAR (Hámelech Dávid 10) — Zsidó témájú műtárgyak és ékszerek.
CION KEPTAR (Hillel 23) — Klasszikus holland modernizmus stílusú francsa, osztrák és amerikai mesterek munkái.

Jákov Chéfec és Siko Katz festményei.
BEJT CIÓNÉ AMERIKA (Amerikai Cionisták Háza, Daniel Frish 1) — Chánoch Lieberman chaszidikus témájú festményei.
MUVESZSTUDIO (Gordon 46) — Nyári tárlat: világi és izraeli és külföldi művészek festményei és grafikai munkái.
CHEMERINSZKI KEPTAR (Gordon 29) — Várdi Ási (Givat Chájim) — Ichud kulcsai, email festmények és hatáskai (augusztus 13-ig).
DUGIT KEPTAR (Frishman 43) — Hofstetter, Páldi, Stematzki, Giládi, Jozsef Jákov, Miri Kohén festményei és Sulamit Ben-Sálom szobrai (augusztus 31-ig).
BLATTMAN KEPTAR (Cháim 5) — Eli Arad, Menáchem Gedelevics és Eli Náfát festményei. (augusztus 23-ig).
OVAROSI MUVESZKEPTEARA (Jaffa, Ováros, Kikár Kádimium 3) — Náfáti Bezem festőművész-3 szobrai.
„STUDIO 17” (Geula 17) — „Avantgárd — nem avantgárd”, 13 fiatal festő és szobrász közös tárlata.
SEMES KEPTAR (Mecádá 14) — Avrahám Granstein, Orta Kohén és Ávira Orslom olajfestményei, guásai, akvarelljei, vázlatai és karcái.
ANDROMEDA KEPTAR (Jaffa, Ováros, Netiv Házálat 4) — Jurij Kuferman olajfestményei, akvarelljei, vázlatai és karcái (július 22 — augusztus 6).
MODERN GRAFIKA KEPTAR — (Gordon 24) — Jákov Cim Ismert grafikus munkái „Cfati elemek” témára.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Kiállítás a keptár gyűjteményéből.
MODERN MUVESZETI KEPTAR (Jaffa, Ováros, Mázal Dávim 4) —

19) — Disztizet motívumok az iszlám művészetében.
LENGERENZATI MUZEUM — „A Szezi-esatorna megnyitása 1869-ben” — Édouard Atou (1833-1890) — Francia festőművész eredeti színezetű festményei, guásai és grafikai munkái (augusztus 15-ig).
GOLDMANN KEPTAR — Jákov Agám grafikai munkái.
HAFEGEN KEPTAR — Általános nyári tárlat (augusztus 31-ig).
„GRAFIA 3” (Derech Háim 8) — Ismert izraeli művészek különféle technikájú grafikai munkái.
CHOLON
SZOBORKEDT (A város háza előtti téren) — Jigál Tumarkin 21 bronz- és acélszobra.
KESZARIA
MODERN MUVESZETI KEPTAR (a Rikóti citadella) — Rákija Bár-Adon kerámia szobrai és domborművei (július 22 — augusztus 12).
KEAR SZABEA
IFJUSÁGI KULTURKÖZPONT (Geula utca) — Belta Lát-Liebstag színezetű vázlatai (augusztus 31-ig).
BAT JAM
VAROSI MUZEUM (Rámát Jozsef, Sztruma 2) — Bronja Weinberg festményei.
RISON LEICION
AMI KEPTAR (Balfour 60) — Ilán Dávid-Szodim festményei, kerámiai és dísztárgyak.
CPATA
MUVESZSTUDIO (Levanon 18) — Krausz Lili festményei és vázlatai (állandó nyári tárlat).
NABARIA
VAROSI RÉGENSZEI MUZEUM — A környékbeli archeológiai ásások leletei.
VAROSI MUZEUM — Hortenzia Hárári olajfestményei (augusztus 18-ig).
EJAN HOD
KÖZPONTI KEPTAR — A művész-falu lakóinak kollektív tárlata.
HAZOREA
BEJT WILFRID ISRAEL — Ariel Lux (Házoré), művészeti fotó „In-ten-onion...” témára (szeptember 10-ig).

FEL-ÁVIV
TEL AVIV MUZEUM — Az UJ EPELET „Sant király fasor 27-29) — Picasso 200 alkotása — Izraeli festők és szobrászok művei — A múzeum gyűjteményéből — Kinetikus munkák.
HELENA RUBINSTEIN PAVILON (Társulat fasor 6) — Tatarozás miatt zárva.
MUZEON HAAREC
KERAMIKA MUZEUM — „Sináji, Náomi Bitter és Nora Kochav” kerámia teremtő szobrai és domborművei. (szeptember 1-ig).
OVBEGYUZEUM — Vesszőkork és festmények stilizált háztartási tárgyakkal.
RICEZETI MUZEUM (Jaffa, Ováros) — A Tel Avivban és Jaffán talált szomorita (szamaritanus) leletek.

BEJT NECHUSTAN — A tíznapos ásások legújabb leletei, közöttük a 3200-3300 éves midánita, aranyozott felfű rézkiszív (a zsidó forrásokban említett „nechustan”) amely áldozati éleket szolgált.
ELBONOLÓGIAI ÉS IUDOMANO MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás. Dinamikus ábrák.
NEPRAJZI MUZEUM — Vallási és hazafias szimbólumokkal, továbbá állati és növényi mintákkal díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a vitáza minden részéről.
KADMAN NUMIZMATIKA MUZEUM — Primitív pénzek.
TEI AVIV VAROS FORTENELMI MUZEUMA (Blalik 27) — Állandó kiállítás.
IRAS MUZEUM (Blalik 26) — A betű és az írás története (állandó kiállítás).

BEJT HECHAJAL (Weizmann 60) — Roni Goldberg festményei.
CÁHALA KEPTAR (Cáhalá negyed, Jehonátán u.) — Ismert izraeli művészek festményei, vázlatai, karcolatai és lenymatai.
MUZEON HARCHOV, (Utcai műzeum, a Dizengoff utcának a Dizengoff tér és a Hámelech Georg utca közötti részén, a megvilágított kerti részen). — 55 iskolaiban tanuló 350-9-13 éves gyerek — 236 festményének kollektív tárlata.
BEJT SZOKOLOV (Ujságírók székháza, Káplán 4) — Ernst Fogt (Bréma) művészeti fotó „Izraeli ben nyomások” témára. (augusztus 23-ig).
UJ KEPTAR (Reiness 32) — Avi Margalit illusztrációi.
LIM KEPTAR (Ben Jehuda 170) — Emanuel Romano (Glicenstein) festőművész jubileumi tárlata. — Olajfestmények, akvarell, guás és grafikai munkák.
GÁLÉRIA „220” (Ben Jehuda 24) — Hét fiatal művész: Járdená Mánron, Mira Schor, Kóhán Miller, Mirjam Sores, Fincász Nohim-Gán,

BEJT NECHUSTAN — A tíznapos ásások legújabb leletei, közöttük a 3200-3300 éves midánita, aranyozott felfű rézkiszív (a zsidó forrásokban említett „nechustan”) amely áldozati éleket szolgált.
ELBONOLÓGIAI ÉS IUDOMANO MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás. Dinamikus ábrák.
NEPRAJZI MUZEUM — Vallási és hazafias szimbólumokkal, továbbá állati és növényi mintákkal díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a vitáza minden részéről.
KADMAN NUMIZMATIKA MUZEUM — Primitív pénzek.
TEI AVIV VAROS FORTENELMI MUZEUMA (Blalik 27) — Állandó kiállítás.
IRAS MUZEUM (Blalik 26) — A betű és az írás története (állandó kiállítás).

BEJT NECHUSTAN — A tíznapos ásások legújabb leletei, közöttük a 3200-3300 éves midánita, aranyozott felfű rézkiszív (a zsidó forrásokban említett „nechustan”) amely áldozati éleket szolgált.
ELBONOLÓGIAI ÉS IUDOMANO MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás. Dinamikus ábrák.
NEPRAJZI MUZEUM — Vallási és hazafias szimbólumokkal, továbbá állati és növényi mintákkal díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a vitáza minden részéről.
KADMAN NUMIZMATIKA MUZEUM — Primitív pénzek.
TEI AVIV VAROS FORTENELMI MUZEUMA (Blalik 27) — Állandó kiállítás.
IRAS MUZEUM (Blalik 26) — A betű és az írás története (állandó kiállítás).

BEJT NECHUSTAN — A tíznapos ásások legújabb leletei, közöttük a 3200-3300 éves midánita, aranyozott felfű rézkiszív (a zsidó forrásokban említett „nechustan”) amely áldozati éleket szolgált.
ELBONOLÓGIAI ÉS IUDOMANO MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás. Dinamikus ábrák.
NEPRAJZI MUZEUM — Vallási és hazafias szimbólumokkal, továbbá állati és növényi mintákkal díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a vitáza minden részéről.
KADMAN NUMIZMATIKA MUZEUM — Primitív pénzek.
TEI AVIV VAROS FORTENELMI MUZEUMA (Blalik 27) — Állandó kiállítás.
IRAS MUZEUM (Blalik 26) — A betű és az írás története (állandó kiállítás).

HUSSZEIN, A JÓKEDÉLYŰ KIRÁLY

(Folytatás a 13-ik oldalról)
alkalmommal, amikor a perzsa sah látogatott Ammanba, Huszsein valóságos megdöbbentet vendégét, amikor val debkátancot kezdett lejteni és magával ragadta kormányának minden tagját.
Az egyik legdrámaibb esemény Huszsein életében éppen Sir Char les nagykövetése idejében történt, amikor Sziria felett repült és merényletet kísérelt meg ellene. Az angol nagykövetet volt az első, aki értesült arról, mert Huszsein király angol pilótája rögtön részletesen tájékoztatta.
Az eset 1958 november 10-én történt. Huszsein elhatározta, hogy rövid szabadságra utazik Londonba és engedélyt kapott, hogy Sziria legítésén át Ciprusra repüljön. Huszsein beült a jordáni légihaderő „Galamb” típusú repülőgépebe, a pilótáülékbe pedig Jack Dolglish repülőelvezetőt ült, aki az angol kiképző delegáció vezetője volt.
A „Galamb” reggel 8.20 óra-kor emelkedett a levegőbe. Negyedórával később Sziria legítésére értek. A sziria ellenőrző torony engedélyezte hrepülésüket, néhány perccel később azonban

legzetes skót hanghordozásával megsélele.
Egy évvel később Huszseinnek alkalmá volt megbosszulni magát. Ammanba érkezett az akkori Egyesült Arab Köztársaság (Egyiptom és Sziria tisztavirág éleli egyesülése) nagykövete, hogy átadja megbízólevelét.
Huszsein a legnagyobb tisztelettel fogadta, de a nagykövet nagyon megdöbbent, amikor a fogadás során hirtelen minden jelenlevő korbában énekelni kezdte a „repülőgépdalt”, amely megénekli hogyan menekült meg a király a sziria merényletől.
A nagykövet könyve nem politikai tanulmány, de éppen személys élmény-illege miatt igen érdekes formában írja le a Közékelet eseményeit az 50-es évek végén. Harold McMillan volt miniszterelnök a következőket írja a könyvről:
„E négy, romantikával és feszültséggel telt év története egy művelt, tehetséges ember humorával került megörökítésre, aki egészen kiváló, mint leíró. Charles Johnston Anglia történetének egyik legnagyobb és legtehetségesebb nagykövete volt!”

Az erkölcsi, pusztulás láttán megrémültünk Ennyi munka, gyötrelme és fáradság után, minden hiábavaló — kérdeztük egymást. A többség összegyűlt a templomban. A frigszekrényből kivettük a Széfer Torát és hűséget esküdtünk Istennek és a Földnek. Az esküben benne volt, hogy aki elhagyja az országot, azt kiközösítik a zsidó népből.”
Amint Edmond de Rothschild báró tudomást szerzett a helyzetről, azonnal védnöksége alá helyezte a falut. Ezután kezdődött meg az építkezés és a fejlődés korszaka. Templom, iskola, lakoházak és mezőgazdasági épületek épültek. A forrástól csövekhez vezették a vizet a faluba. Földieper nőt és selyemhernyó tenyésztettek, selyemgyárat létesítettek.
Egy péntek délután a báró a „Jisru jötevéje” is meglátogatta őket. — Drága testvérem, ne csodálkozzatok, hogy feleket nyujtom kezemet, tudom, hogy segítségére van szükségetek — mondotta a báró, majd a Tóra parancsainak betartására és a szomszédokkal való jóbaráti viszony fenntartására kérte fel Ros Piná első telepeleit.
Később, amikor a nemes szivű báró már régen Párizsban volt, ros-pinái helytartói nem egyszer keserítették meg a telepesek életét. De mint minden csapást, úgy ezt is kibírták.
A későbbi korokban is „uttörő” munkát végzett a falu. Trumpeldor, a félkuru titán és bajtársai, innét indultak 1919-ben Tel Chájba. Itt találta fel a botanikus Aharon Aharonson az ereci buzatermés „ideológusját”. 1925-ben ide jött Lord Arthur James Balfour, a hasonnevű deklaráció szellemei atyja, hogy saját szemével lásson héber parasztokat. Itt alakult 1929-ben a Közékelet első és egyetlen malária-ellenes kutatóintézet, melyet 11 évvel ezelőt bekövetkezett haláláig, Mer professor vezett. Ros Pinán létesült az első héber bíróság is, mely annakidején az egész Gálil peres ügyei felett ítélték. A ros-pinai „Betár” plugárolt indult az Örökkévalóságba Tábcsik-Slomó Ben Jozsef, az angol világbirodalom 3118-as számú foglya, aki 1938 június 29-én az akkori várortórn kivégezési cellájában megnyitotta az ukjori héber vértanú sorát, majd itt az első galili település temetőjében helyezték örök nyugalomra.
A vértanu Slomó Ben Jozsef mellett a huszszá örök álmatá a 11 évvel ezelőt elhunyt dr. Simson Junitsmann, volt Kneszet képviselő is, aki valamikor szintén a ros-pinái Betár plugában szolgált. Orvosi diplomájával a tarsolyában, számárháton járta be a felső-gálili településeket és áron alul árulta a zöldséget, csupán azért, hogy az arabokat kiszorítsa a zsidó piacról. Itt, a felső-gálili domboldalon kívánt pihenni az utban levő Harmadik Héber Állam első vértanuja mellett.
Vértanujak itt volt a gálili települések első egyenruhás rendőrségi alakulatának központja is.
Pár évtizeddel később, 1966 május 17-én, ugyancsak itt találtak örök pihenőhelyet, a sziria aknásítás következtében hősi halált halt Fleischmann-Fábán Péter és Amikám Sámáj. Az utóbbi mellé, 1968 október 26-án csatlakozott a Dán kibuc mellett, ugyancsak sziria szabotőrököl meggyilkolt fivére, Gileád Sámáj. A két fivér egymás mellett sírja is tanúsítja Ros Piná fiainak hősiességét a Gálil védelmében.

ZENEÉLET

BACH KESZÁRIÁN

— A Fesztivál koncertje, Gary Bertini vezényletével —

Az Izraeli Kamara-Együttes; A skót nemzeti énekkar/The Scottish National Orchestra Chorus, Glasgow (John Currie); Szólisták: Sheila Armstrong, Gila Jaron, Helen Watts, Gerald English és Hillel-Günter Reich.

Hogy Bach zenéjének a legünnepelesebb keretét, az egykori római amfiteátrum színelhelyét választották a diszes, de kommersziálisabb Mann-auditorium helyett, azt a megkülönböztetett tiszteletet árulja el, melylyel az izraeli közönség művészetének évről-évre változtatlan odaadással hódol. Uttoróli Ejtán Lusztig és Frank Pelleg voltak — de pszichológiai háttérrel másban, mélyebb lelki motívumokban, keresendő: a fennkölt, vallásosan áhitatos, magasztos szférákba vezető zeneköltészet iránti vágyódásban. Összintén be kell vallanunk, zsidó zeneszerzők nagyon kevés kivétellel, adósok maradtak népünknek ezzel a műfajjal, s elismerésemértől kísérletek biblikus feloldozásában ritkán, alig lépték át a közepes zenei határt. Bach János Sebestyén zenéje — ha egyes szövegeitől eltekintünk, tulajdonképpen, dogmákon felül: Jézus nála inkább szimbóluma egy mennyi hatalomnak, idole, jelképe csupán egy földi világok fölött álló tüneménynek, de Cion és Jeruzsálem alig képvisel számára kevésbé magasabb szentséget, még akkor is, ha mint ezredéken át egyházzenei szolgálatban állva, a protestáns dogmához kellett alkalmazkodnia. De mikor például csodálatos kantátáiban: „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ (140 sz.), mely most került Keszárián előadásra, és az egész művön, mint egy hívő fonal húzódik végig a kantáta témája, előjáróban a mennyi sugárként átvilágító szoprán-kórus cantus firmusa: „Ébredj fel, halljad az ígét, ébredj fel, Jeruzsálem városa“, s hívő szóval szólítja szíveit, hogy fogadják a völgyényt, — jelképesen a mennyit, de valószínűleg a földi nést, akkor megértjük, miért hatol ez az elbűvölő zene minden emberi lény szíve mélyébe...

Mint sajnos, Bach mintegy 200 egyházi és világi kantátájának legtöbb szövege, ez a Philipp Nicolai „Az örök élet öröm-tükre“ (Freudenspiel des ewigen Lebens) naiv szövegére írt kantáta zenéje sem árulta el tisztán, egyházi, vagy lakodalmis zenének.

VÁROSSZÉPÍTÉS ÉS PEDAGÓGIA

UTCAI MUZEUM TEL AVIVBAN

Ha valaki egy évvel ezelőtt azt mondta volna, hogy lehet utcai múzeumot létesíteni Tel Aviv legforgalmasabb központjában — anélkül, hogy a kijelölt képeknek bántódása történjék — bizonyára bolondnak tartották volna. A tények azonban azt bizonyítják, hogy helye van az ilyen utcai alkalmi kiállításoknak, mert a nagyközönség korra való tekintet nélkül, nemcsak érdeklődik, hanem tiszteletben is tartja a műalkotást.

Úgyhasonlít, művész és művészet-pártolónak, vagy legalább is élelmes üzletembernek kell lenni ahhoz, hogy egy ilyen kiállítás gondolatát megvalósítsák. Árje Pilz, az ismert nagyvállalkozó ügylátszik mind a három képességgel rendelkezik, mert ötlete révén közel két hét óta nyilvános múzeummá vált a Dizengoff-utca, a Dizengoff-tér és a Hámelech George-utca közötti szakasza.

A pártját ritkító kulturáció rövid formális levéllel kezdődött, amelyet Pilz 1971 novemberében a városháza nevelési osztályának vezetőjéhez intézett:

„Javasolom, hogy az ügyosztály szervezen festészeti versenyt a tel-avivi elemi iskolák növendékei között, mert ebben az akcióban olyan lépést látok, amely nemcsak az iskolagyerekek, hanem a város minden lakosa körében fokozza és terjeszti a művészeti tudatot és egy ilyen utcai kiállítás jelentős mértékben hozzájárul a városszépítési erőfeszítésekhez. Felajánlom az enlil Dizengoff Centre faterítését a múzeum céljára.”

Az „illetékesek” adoptálták a javaslatot nem csak azért, mert egyetértettek vele, hanem azért is, mert az üzletember vállalta, hogy fedezi a festmények elkészítéséhez szükséges anyagokkal kapcsolatos sokeszeres kiadást. Az ötlet, amelynek a város minden polgára a haszonélvezője, úgy született meg, hogy élelmes reklámműgyárosok ajánlatot tettek Pilznek a faterítés plakátokkal történő kidíszítéséről.

Mintegy fél évvel ezelőtt szorgalmas munka indult meg 55 tel-avivi iskolában — belevetve a jaffai és a külvárosi elemiket. Ötszázötven 8-13 éves gyerek állt a délutáni szabadórájában, sőt a hivatalos rajzleckék idején is a festőállvány előtt és az általa választott témát igyekezett a korához illő bízalommal és elmélyüléssel, olajfestéssel megfesteni a nagy rajzlábra, amely a festővásnat helyettesítette. Az individualisták egyedül dolgoztak, de szép számmal akad-

szánta-e, mint azt sokan állítják, vagy csupán az evangéliumi példázatot dolgozza fel csodálatos zenei ötletekkel, de kevesebb logikával. A völgyényt és menyasszony kettősét kívül, egy andalító, megrendítő zenekari alafestés (brácsa és hegedű-szólkó) szinte függetlenül a diadalmas tenor-szólkótól, „Cion hallja az örök énekelni”, a maga népi hangjával, és bensőséges egyszerűségével árulja el azt a mélyéges kapcsolatot, mely Bachot az emberi közösséghez fűzte. A kantáta koronázása a záró-korál, egy „in dulce jubilo” — édes ünnöngásban és boldogságban és átszellemültségbe torkoló négyzólamú kórus.

Az előadás központjában a remek skót ének-kar állott, ahogyan az első kórusban a szoprán ragyogó koráltemáját a középszólamok kitöltötték, majd a zárókorál ünneplés és diadalmas himnuszában a legszebb Bach-stílust mutatták. A jelentéktelen tenor-epizódot mellett kimagaslott Reich (bariton) és Armstrong (szoprán) duettje. Gary Bertini nagy vonalban fogta össze az egyes számokat s az egész együttest, ha éppen a bachi áhitat és fennköltesség hiányzott is nála, úgy a kantáta, mint a rákövetkező D-dur Magnificat inkább rutinszerűen precíz előadásból. A „Magnificat” karácsonyi tempó előadásra szánt, több nem egységes elemből összeállított zene, melyből Jaron és Armstrong, valamint a basszus magasztos áriái mellett a hatalmas erővel megszólaló kórus emelkedett ki.

Bevezetőül a kitűnő Izraeli Kamara-Együttes a népszerű D-dur-szvitet adta elő, megegyezően zengő tónussal, de a híres „Air“-t, a nagy zenekari áriát, tul édeskes modorban. A keszáriai Amfiteátrum zsuflóság meglett nézőtere szép dokumentumát szolgáltatja az izraeli közönség komoly zenerajongásának.

A GUARNERI VONÓSÉGYES
A világhírű, kiváló együttes leküzdhetetlen akadályba ütközött, mikor a Héichál Hátárbur kamarazenére, főképp kvartettre oly kevés alkalmas pódiumán nem gondos-

kodtak oly akusztikus berendezésről, mely a négy kiváló szólista: Arnold Steinhardt, John Dalley, Michael Tree és David Soyfer játéka abba a homogén egységbe fogta volna össze, melyet például a megnyitó Beethoven F-moll-négyes, Op. 95 megkövetelt. S ha így inkább a részletek gyönyörűen kiegyensúlyozott szépségével is kellett beérnünk, feltűnt a kivétel erősen fegyelmezett, eszményien csiszolt hangzása mellett a gépiességre hajló amerikai precizitás, mely a nagy emóciókat legyalulva, a partitúra anatómiáját, röntgenképét vetítette elénk a szerző élő lelkivilága helyett...

Sokkal több szabadságot és belső mozgalmasságot áruolt a Guarneri-kvartett Bartók fiatalkori I. vonós-négyesében, a hat kvartettből álló remekmű-sorozat első sokatmondó, bár a szerző későbbi stílusától még távollevő, 1908-ban írott mű nagyon dinamikus kivételében. Bonyolult, belsőleg is problémákkal tulterhel, kánon, kontrapunkt, fuga és kromatikus menetekkel konstruált mű, még a századeleji stílus jegyében állva, de már merészen előremutatva a jövő fejlődésére. Feltűnő, hogy bár alig két év választja el Bartók első nagy népzenei gyűjtő-akciójától, legalábbis amerikai vendégeinknek egyébként nagystíli előadásában semmiféle nyomát nem fedezhettük fel a gondosan rejtett folklór-motívumoknak. A műsort „Szmetana drámai E-moll-négyese („Eletemből”) zárta le, melynek egyik tételén végigvitte a háromszor vonalozott „E“-hang, amely az elmebeli határán mozgó szerző agyában szüntelenül kinzó élességgel csendült meg.

THE EASTMAN BRASS QUINTET
A világszerte dúló nyári fesztiválok kevés választékot szolgáltatnak a szegény Izraelnek: csak elvétve sikerül elfognunk egy nagyobb attrakciónak számító együttest, híres szólistákat, kik nyáron jobban le vannak kötve, mint a téli főszezonban. Így szerényen az Amerikában bizonyára nagyon kedvelt és népszerű Eastman-rezfúvós-ötöst is szívesen fogadták a fesztivál vendégeinket a Héichál Hátárbur termét megöltő fiatal-ság. Kitűnő művelői hangszereknek, s nem az ő rovatukra írható, ha a harmadik szám után beteltem élvezetükkel, nem várná továbbra sem nagyobb változatosságot tőlük. Egy preklasszikus mester, Thomas Weelkes a 17. századból, a modern amerikai Gunther Shuller (1925), aki beéri egyves hangzások és egyes ritmus-fajták szórványos felrakásával, s a szórakoztató francia Eugene Bozza, aki szonátájában konvencionális ötleket, harmóniákat s dallamokat igyekszik kissé korszerűbb gunyába öltöztetve szolgáltatni az ujra vágyó kortársaknak, állott műsoruk első felében. Az Eastman-ok kitűnően adták elő mindhárom számot.

PATAKI LÁSZLÓ

S.Z.I.N.H.A.Z.

Cávtá klub: PARASZTI ÉLET AZ OLASZ RENESZANSZ KORBAN

Angelo Beolo (Ruzzente) két egyfelvonásos darabja, héberre áttitette J. Dobosorszki, rendezte Edna Sávít.

A XVI. században élt vigjáték-író és színműz ebben a két kis darabjában az olasz paraszt nyomorúságos életét eleveníti fel, s a parasztok iránti őszinte rokonszenvet a reneszánsz korban divó vastag humorral fűszerezi.

A két egyfelvonásos ezen kívül még abban egyezik meg, hogy mindkettőben az asszony gonosz és csapodár, elpártol a férjétől, mielőtt az nem tudja megszerezni neki a ruházatot és az ennielét.

A „Bilora” című darabban a rongyos paraszt a városba jön, hogy megkeresse és hazavigye feleségét, aki elhagyta őt. De az asszony nem megy vissza, inkább a nem hozzá való gazdag öreggel marad, aki kintartja őt. A darab gyilkossággal végződik.

„Ruzzente visszatér a háborúból” a második egyfelvonásos. A paraszt azért vonult be katonának, hogy zsoldjával enyhítsen a maga és a családja szörnyű nyomorán. De ugyanolyan szegényen jön haza, mint ahogy elment, s azt kellett megérnie, hogy az asszony időközben összeállt egy másik férfival. A faluban szárazság tört ki, s éhség gyöttri a népet. Ruzzente és barátai azzal vigasztalják magukat, hogy jó ételekről beszélgetnek...

Mindkét egyfelvonásosban sokat beszélnek evésről, emésztésről, szexről, primitív és durva kifejezéseket használva. De az őszinte, vaskos humor derűs teszi nyomorúságos életüket.

Hábima színház: PIKNIK KETTESBEN

Aldo Nicolai darabja, fordította Cvi Rosen, rendezte Cvi Stolper, a diszleteket és a kosztümöket tervezte Lidia Pincus-Gáni, zenéjét szerezte Poldi Schatzmann.

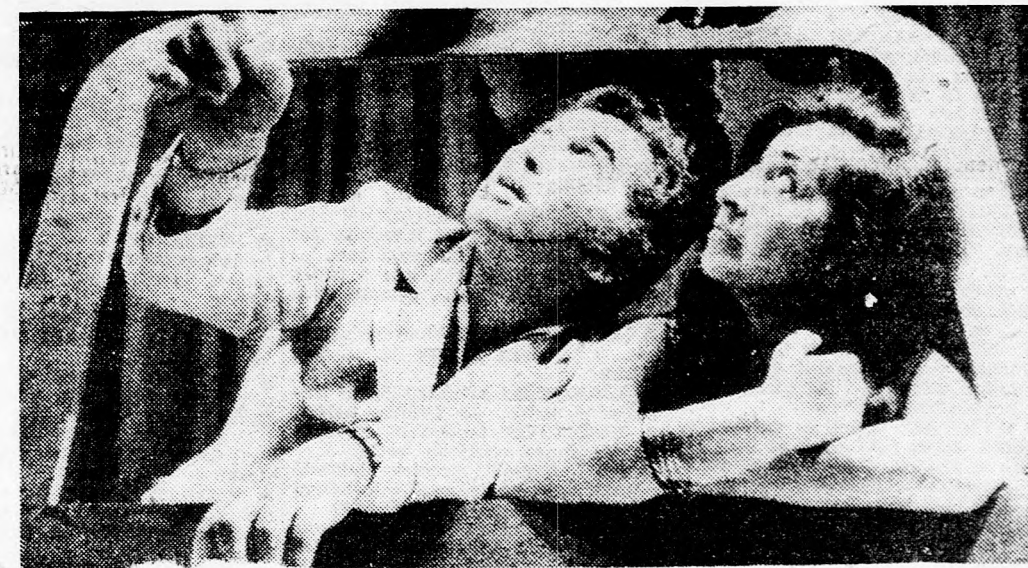
Ennek a darabnak a szerzője is olasz, de legalább modern író. Ha nem is tünik tehetségesebbnek, mint az elődje, Angelo Beo-



Aser Osztrovski és Szászón Gábáj a „Ruzzente visszatér” egyik jelenetében.

Edna Sávít racionális rendezésével élénk-ké és helyenként érdekessé válik a középkori keserű és primitív bohózat. A fiatal színészekből álló együttes jól megállja a helyét: Joszi Jablonka, Icig Aloni, Szászón Gábáj, Rachel Levi, Aser Osztrovski.

Mégis, egész előadás alatt arra gondoltunk: olyan nagy az inség darabokban a színházról, hogy éppen ilyen négyes éves primitív és durva burleszkekkel kell eltöltenünk két értékes órát?



LIA KÖNIG ÉS SMUEL ACOMN A TENGERTARTI PIKNIKEN

leo, közelebb érezzük őt magunkhoz és könnyebb szívvel bocsátjuk meg neki „Piknik kettesben” című darabját. Ugyanis a darab ebben a kétórás hosszúságban halálunalom. A szerző már az első felvonásban mindent elmond, amit csak el lehet mondani a magányos, középkori házaspárról, akik maguk is lapos és unalmas emberek, s főleg, hogy egymást halálisan unják.

Az sem segít a dolgon, hogy a szerző elmondja a színlap előszavában: a téma élő emberekéről szól, akiknek lakását az utca másik oldalán ő az ablakból figyelt. Látták őket minden reggel magányosan ülni a reggeliző asztalnál. Ugyanazt ették minden nap, ugyanazokat a mozdulatokat csinálták, ugyanazokat a szavakat mondták...

A szerző fantáziáját izgatta — vajon miért? — ez a téma, kiszínezte és úgy érezte, hogy színdarabot kell írnia róla.

A házaspár kevés oeszedéből megtudjuk, hogyan ismerkedtek meg annakidején, merre jártak, mit csináltak az évek folyamán. Azt is megtudjuk, hogy mindkettő az egymástól való szabadulás reményében más-tartanak, — annak vitathatalan értéke van...

A kiállítás rendezőit intenzíven foglalkoztatja a festmények sorsa. Javaslat merült fel, hogy állandó múzeumban helyezték el őket, vagy valamelyik középületben állandó kiállítás keretében mutassák be, de valószínűleg a harmadik javaslatot fogadják el: a festmények nyilvános árverésre kerülnek és ellenértéküket jótékony célú — elsősorban gyermekvédelmi — intézményeknek adják.

A városszépítésen, a józilesre való nevelésen kívül — mint az bebizonyosodott — más fontossága is van az utcai múzeumnak. Meghívták körszótára a Borochov utca-pánon tartózkodó 70 külföldi, 15-18 éves ifjút, akik Izraelben tanulnak. A kiállítás megtekintése után, az egyik 16 éves fiú levelet írt a rendezőknek: „A kiállítás hatása alatt elhatároztam, kérem fogom szüleimet, nem vigyene haza, hanem itüenek ök is Izraelbe végleges letelepedés céljából.”

Ami sokkal kisebb lenne számukra, ha a szerző befejezte volna darabját az első felvonás végén. A másodikra ugyanis nem maradt már egy gondolata sem.

Lia König és Smuel Acmon kiváló színészeknek sokkal jobb darabokat kívánunk tehetségük csillogtatására.

m. g.

CFÁTI VÁZLATOK

— Jákov Zim albuma —

Jákov Zim grafikus-tesztő nevelés naponta találkoznak a kiállítás, mely a 1958-ban kiadott, világos lilás 10 fontos bankjegyet, amely elrejtett pergamentekercset ár rázolja, a Samir-tesztvérekkal együtt tervezte.

Legutójjára a Szent Ari halála 400-ik évfordulójára, az ő pályázatát fogadták el és június 6-án az általa tervezett 70 angol bélyegyet és elsőnapos filateliai borítékot adta ki az izraeli posta.

Szombaton (augusztus 5-én) a cfáti nyomdaművészeti múzeumban nyílt meg a kiállítás, mely a „Cfáti vázlatok” címen megjelent albumának képeit mutatja be. Hét, fekete-fehér rajzát és két akvarelljét viszi a művészeti kedvelő közönség elé, amelyek főleg a cfáti város sikátorait, imádkozó alakjait és roskadozó házaiból ábrázolják. Ezt kiegészíti az ARI bélyegzet, illetőleg borítékot magában foglaló munkája.

Jákov Zim különben a tel-avivi „Bét Ceirot Mizráchi” leányiskola, valamint a WIZO iskola rajztanára is.

G. E.

